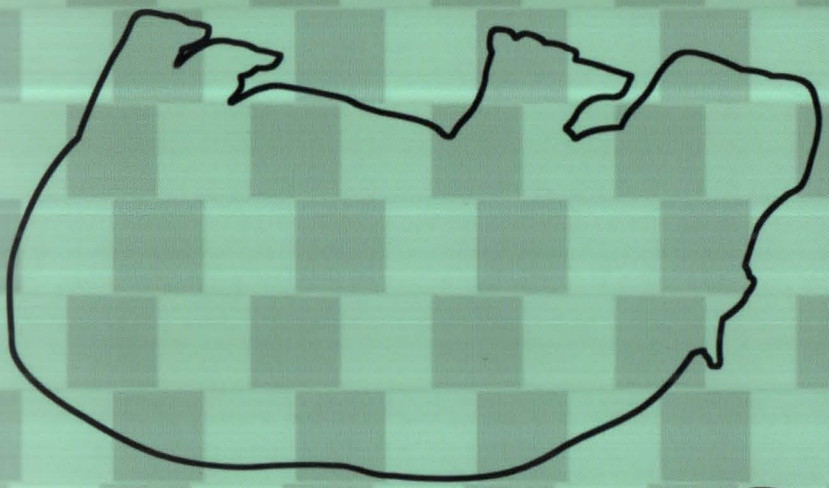
Jack Kerouac
William S. Burroughs
ve hipopotamlar tanklarında haşlandılar*

Türkçesi: Dost Körpe



*SEL

5. BASKI

Jack Kerouac-William S. Burroughs • ve hipopotamlar tanklarında haşlandılar

*

VE HİPOPOTAMLAR TANKLARINDA HAŞLANDILAR*

JACK KEROUAC, (12 Mart 1922 - 21 Ocak 1969) Amerikalı yazar ve şair. Massachusetts'te göçmen bir ailenin çocuğu olarak dünyaya geldi. William S. Burroughs ve Allen Ginsberg'le birlikte Beat kuşağının önde gelen isimlerinden biridir. Doğaçlama üslubuyla harmanlanmış, caz, Budizm, uyuşturucu, yoksulluk ve seyahat gibi çok farklı konularda eserler vermiştir. İlk kitabı *The Town and the City* 1950'de yayımlandı. Asıl ününü ise *Yolda* ile kazanmıştır. 1969'da alkol yüzünden öldüğünde yalnızca 47 yaşındaydı.

WILLIAM S. BURROUGHS, (5 Şubat 1914 - 2 Ağustos 1997) Amerikalı yazar. Beat kuşağının önemli temsilcilerindendir. Edebiyatı olduğu kadar popüler kültürü de etkilemiştir. 1944'te Jack Kerouac ile yakın bir arkadaşlarının cinayetini örtbas ettikleri için hukuki sorunlar yaşadı. Bu olaydan yola çıkarak kaleme aldıkları *Ve Hipopotamlar Tanklarında Haşlandılar* romanını 1945'te tamamlamalarına rağmen yayımlayamadılar. (Kitap ilk kez 2008 yılında yayımlandı.) Daha sonraki yıllarda uyuşturucu ile bağlantılı yasal sorunlar yaşayan Burroughs, sürekli şehir değiştirmek zorunda kaldı. 1981'de hayatının geri kalanını geçireceği Kansas'a taşındı ve 1997 yılında kalp krizinden öldü.

*SEL YAYINCILIK / ROMAN

*SEL YAYINCILIK
Piyerloti Cad. 11 / 3 Çemberlitaş - İstanbul
Tel. (0212) 516 96 85

http://www.selyayincilik.com
E-mail: halklailiskiler@selyayincilik.com

SATIŞ - DAĞITIM:
Çatalçeşme Sokak, No: 19, Giriş Kat
Cağaloğlu - İstanbul
E-mail: siparis@selyayincilik.com
Tel. (0212) 522 96 72 Faks: (0212) 516 97 26

*SEL YAYINCILIK: 431
ISBN 978-975-570-444-9

VE HİPOPOTAMLAR TANKLARINDA HAŞLANDILAR
Jack Kerouac - William S. Burroughs
Roman

Türkçesi: Dost Körpe

Özgün Adı:
And The Hippos Were Boiled in Their Tanks

© William S. Burroughs - Jack Kerouac, 2008
© The Wylie Agency (UK) aracılığıyla Sel Yayıncılık, 2009

Genel Yayın Yönetmeni: İrfan Sancı
Editör: Ayça Akarsu
Kapak tasarım ve teknik hazırlık: Gülay Tunç

Birinci Baskı: Şubat, 2010
Beşinci Baskı: Nisan, 2017

Baskı ve Cilt: Yaylacık Matbaası
Fatih Sanayi Sitesi, 12/197-203
Topkapı-İstanbul, 567 80 03

Sertifika No: 11931

Jack Kerouac
William S. Burroughs

Ve Hipopotamlar Tanklarında Haşlandılar

Roman

Türkçesi: Dost Körpe

AND THE HIPPOS WERE BOILED IN THEIR TANKS

1945

by

William Lee

and John Kerouac

Will Dennison

[redacted] chapters written by

William Lee, Mike Ryko chapters

by John Kerouac

VE HİPOPOTAMLAR
TANKLARINDA HAŞLANDILAR

1945

Wiliam Lee
ve
John Kerouac

Will Denison bölümleri William Lee,
Mike Ryko bölümleri John Kerouac
tarafından yazılmıştır.

1
WILL DENNISON

Barlar cumartesi geceleri üçte kapanır, o yüzden eve 3:45 civarı, Christopher Sokağı'yla 7. Cadde'nin köşesindeki Riker's'da kahvaltı yaptıktan sonra gittim. *News and Mirror* gazetesini kanepeye atıp gofre ceketimi üzerine bıraktım. Doğrudan yatağa gidiyordum.

Tam o sırada zil vızıldadı. Sesi insanın kulaklarını delecek kadar yüksek çıktığından hemen koşup apartman kapısının otomatına bastım. Sonra ceketimi üstüne kimse oturmasın diye kanepeden alıp bir sandalyeye astım ve gazeteleri bir çekmeceye koydum. Sabah uyandığımda onları bulabilmek istiyordum. Sonra gidip kapıyı açtım. Öyle bir zamanlamayla açtım ki, kapıyı çalmaya fırsat bulamadılar.

Odaya dört kişi girdi. Şimdi size bu insanların kim olduklarını ve görünüşlerini kısaca anlatacağım, çünkü öykü temelde onlardan ikisiyle ilgili.

Phillip Tourian on yedi yaşında, yarı Türk ve yarı Amerikalı. Seçebileceği çeşitli soyadlarının içinden Tourian'ı yeğlemiş. Babasının ismi Rogers. Siyah kıvırcık saçı alnına düşen, çok solgun tenli ve yeşil gözlü biri. Daha diğerlerinin hepsi odaya girmeden o içerideki en rahat koltuğa kurulup bacağını koltuğun koluna attı bile.

Bu Phillip edebiyatçı homoların uğruna "Ey kuzguni saçlı Yunan çocuk..." tarzı ibnece soneler yazdıkları türden bir çocuk. Üstünde çok kirli bir pantolonla, yukarı sıyrılmış yenleri sert, kaslı ön kollarını sergileyen bir haki gömlek vardı.

Ramsay Allen kırk yaşlarında, uzun boylu ve biraz sarkık, gri saçlı, etkileyici görünüşlü bir adam. Meteliksiz bir aktör ya da es-

kiden ünlü olan biri gibi görünüyor. Ayrıca güneyli zengin bir aileden geldiğini öne sürüyor, tüm güneyliler gibi. Çok zeki bir adam ama şimdiki halini görseniz bunu hayatta anlamazsınız. Phillip'e öyle abayı yakmış ki, tepesinde utangaç bir akbaba gibi, sarkık suratında salakça bir sırıtışla dolanıyor.

Al tanıdığım en iyi adamlardan biri. Ondan iyi arkadaş bulamazsınız. Phillip de iyidir. Ama bir araya geldiklerinde bir şey oluyor ve bu kombinasyon herkesin sinirini bozuyor.

Agnes O'Rourke çirkin bir İrlandalı suratına sahip, kısa siyah saçlı ve hep pantolon giyen bir kadın. Dobradır, erkek gibidir ve güvenilirdir. Mike Ryko on dokuz yaşında, kızıl saçlı bir Finlandiyalı, kirli haki kıyafetler giymiş bir çeşit ticaret gemisi denizcisi.

Eh, dördü bunlardı işte ve Agnes bir şişeyi kaldırdı.

"Ah, Canadian Club," dedim. "İçeri geçin hemen, oturun," ki bunu zaten yapmışlardı. Kokteyl kadehleri çıkardım ve herkes kendine içki koyup fondip yaptı. Agnes su isteyince getirdim.

Phillip'in aklında anlaşılan akşam boyunca geliştirdiği bir felsefi fikir vardı ve şimdi bu fikri duyacaktım. Dedi ki: "İsrafı kötülük, yaratmayıysa iyilik olarak gören bir felsefi sistem geliştirdim. Herhangi bir şeyi yaratmak iyidir. Tek günah potansiyelini ziyan etmektir."

Bu bana epey salakça geldiğinden dedim ki: "Şey, ben sadece şaşkın barmenin tekiyim tabii, ama Lifebuoy sabunu reklamlarına ne demeli, onlar da yaratılmış şeyler kesinlikle."

Dedi ki: "Hı hı, ama anlarsın ya, o israflı yaratım. Hepsi ikiye ayrılıyor. Bir de yaratıcı israf var, örneğin şu an seninle konuşmak gibi."

Dedim ki: "İyi ama israfı yaratımdan ayırma kriterlerin neler? Herkes kendi yaptığının yaratmak, diğer herkesin yaptığınınsa israf olduğunu söyleyebilir. O kadar genel ki, hiçbir anlam ifade etmiyor."

Eh, hedefi on ikiden vurmuş gibiydim. Pek eleştiri duymamıştı anlaşılan. Her halükârda felsefe meselesini kapattı ve buna

sevindim çünkü böyle fikirler benim kitabımda "duymak istemediklerim" kategorisine giriyor.

Phillip daha sonra bana esrar var mı diye sordu ve ona çok yok dedim, ama biraz içmekte diretince esrarı masanın gözünden çıkardım ve bir sigara yakıp döndürdük. Berbat bir maldı ve kimsede kafa yapmadı.

Çıt çıkarmadan kanepede oturan Ryko "Port Arthur, Texas'ta altı sigara içtim ve Port Arthur, Texas'la ilgili hiçbir şey anımsamıyorum," dedi.

"Bu aralar esrar bulmak çok zor ve elimdeki bitince bir daha nereden bulurum bilmiyorum," dedim, ama Phillip bir sigara daha kapıp içmeye başladı. Bu yüzden kadehimi Canadian Club'la doldurdum.

Tam o sırada bu Canadian Club meselesi tuhafıma gitti, çünkü bu insanlar hep parasızdır, dolayısıyla onlara sordum.

Al dedi ki: "Agnes bir bardan çaldı."

Anlaşılan Al'le Agnes, Pied Piper'daki bar tezgâhının ucunda otururlarken Agnes durup dururken Al'e "Paranın üstünü alıp peşimden gel. Ceketimin altında bir şişe Canadian Club var," demiş. Agnes'ten daha çok korkan Al, onun peşinden bardan çıkmış. Şişeyi çalışını görmemiş bile.

Bu olay akşamın erken bir saatinde gerçekleşmiş, şimdiyse şişenin yarısından fazlası bitmişti. Agnes'i kutladığımda kibirle gülümsedi.

"Kolay işti," dedi. "Tekrar yapacağım."

Benimle birlikteyken olmaz, diye düşündüm.

Sonra sohbet kesildi ve konuşamayacak kadar uykuluydum. Duyamadığım bir şeyler konuşuldu ve sonra başımı kaldırıp bakınca Phillip'in kokteyl kadehini ısırıp iri bir cam parçasını ta odanın diğer tarafından duyulan çatır çutur seslerle çiğnemeye başladığını gördüm. Agnes'le Ryko sanki birileri bir karatahtaya tırnaklarını sürtüyormuş gibi yüzlerini ekşittiler.

Phillip camı güzelce çiğnedikten sonra Agnes'in suyuyla yuttu. Sonra Al da bir parça yedi ve ona da bir bardak su verdim.

Agnes ölürler mi diye sorunca hayır dedim, iyice çiğnerseniz tehlike yoktu, biraz kum yemekten farksızdı. Cam yiyenlerin öldüğünü söyleyenler saçmalıyorlardı.

Tam o sırada aklıma bir şaka gelince "Ev sahibi olarak vazifemi ihmal ediyorum," dedim. "Acıkan var mı? Bugün çok özel bir şey aldım."

Artık Phillip'le Al dişlerinin arasına kaçmış cam parçalarını çıkarmaktaydılar. Al aynada diş etlerine bakmak için banyoya gitmişti ve diş etleri kanıyordu.

"Evet," dedi Al banyodan.

Phillip camın iştahını açtığını söyledi.

Al yine annemin yiyecek mi gönderdiğini sorunca, "Aslında evet, nefis bir şey," dedim.

Sonra buzdolabını gidip içini biraz karıştırdım ve bir tabağa bir kavanoz hardal boşaltıp içine bir sürü eski jilet koydum.

Phillip "Hadisene piç, midem kazınıyor," deyince kendimi iyi hissettim ve "Güzel şaka ha?" dedim.

Ryko "Chicago'dayken herifin tekinin jilet yediğini görmüştüm," dedi. "Jilet, cam ve karpuz lambalar. Son olarak da bir porselen tabak yemişti."

Artık Agnes'le ben hariç herkes sarhoştu. Phillip'in dizlerinin dibine oturmuş olan Al başını kaldırmış, salakça bir ifadeyle ona bakmaktaydı. Herkesin evlerine gitmesini istemeye başladım.

Sonra Phillip ayağa kalktı ve biraz sendeleyerek "Çatıya çıkalım," dedi.

Al hayatında ilk kez böyle muhteşem bir teklif duymuşçasına ayağa fırlayıp "Tamam," dedi.

Ben "Hayır, çıkmayın," dedim. "Ev sahibesini uyandırırsınız. Hem yukarıda bir şey yok ki."

Phillip'ten gelen bir fikre karşı çıkmama sinirlenen Al, "Canın cehenneme Dennison," dedi.

Böylece kapıdan çıktılar ve merdivende yürümeye başladılar. Ev sahibesiyle ailesi üst katta oturuyorlar, onların üstündeyse çatı var.

Oturup kendime biraz daha Canadian Club koydum. Agnes daha fazla istemediğini ve evine gideceğini söyledi. Ryko artık kanepede uyukluyordu, bu yüzden kalanını da kendi kadehime boşalttım ve Agnes gitmek için ayaklandı.

Çatıdan sesler geldi ve sonra sokakta cam kırıldığını işittim. Pencereye gittik ve Agnes "Herhalde sokağa bardak attılar," dedi.

Bu bana mantıklı geldiğinden başımı ihtiyatla dışarı çıkardığımda, bir kadın yukarı bakarak küfretmekteydi. Sokak grileşiyordu.

"Manyak piç kuruları," diyordu kadın. "Milletin canına kastınız mı var sizin?"

Karşı saldırının gerekliliğine gönülden inanan biri olduğumdan "Kapa çeneni," dedim. "Herkesi uyandıracaksın. Bas git yoksa polis çağırırım," diyerek, yataktan yeni kalkmışım gibi ışıkları kapatıp içeri döndüm.

Birkaç dakika sonra kadın küfretmeyi sürdürerek uzaklaştı, ben de küfrediyordum ama içimden, o ikisinin geçmişte başıma açtıkları belaları anımsadıkça. Newark'ta arabamla kaza yaptıklarını ve Washington'daki bir otelden, Phillip bir pencereden işeyince kovulduğumu hatırlamıştım. Böyle bir sürü olay olmuştu. Yani 1910 tarzı, Joe College tarzı olaylar. Ne zaman bir araya gelseler böyle şeyler oluyordu. Ayrı ayrıyken sorun çıkarmıyorlardı.

Işıkları açtım ve Agnes gitti. Çatıdan ses gelmiyordu.

"Umarım atlamaya kalkmazlar," dedim kendi kendime, çünkü Ryko uyuyordu. "Eh, isterlerse bütün gece orada kalsınlar. Ben yatmaya gidiyorum."

Kanepede uyuyan Ryko'nun yanından ayrılarak soyundum ve yatağa girdim. Saat altı civarıydı.

2
MIKE RYKO

Dennison'ın evinden altıda çıktım ve Washington Meydanı'ndaki evime doğru yola koyuldum. Sokağa indiğimde hava soğuktu, sisliydi ve güneş Doğu Nehri rıhtımlarının ardında bir yerlerdeydi. Phillip'le Al'i bulmak için Riker's'a girdikten sonra doğu yönünde, Blecker Sokağı'nda yürüdüm.

Washington Meydanı'na vardığımda düz yürüyemeyecek kadar uykuluydum. Janie'nin üçüncü kattaki dairesine çıktım, giysilerimi bir sandalyeye attım ve yatağa girdim. Kedi yatakta ileri geri koşturuyor, örtülerle oynuyordu.

O pazar ikindisinde uyandığımda hava çok sıcaktı ve ön odadaki açık radyoda filarmoni orkestrası senfoni çalıyordu. Doğrulup yana eğilince Janie'nin yeni yıkanmış, saçı sırılsıklam bir halde, üstünde sadece bir havluyla kanepede oturduğunu gördüm. Phillip yerde, üstünde sadece bir havlu ve ağzında bir sigarayla oturmuş, Brahms'ın *Birinci Senfoni*'sini dinliyordu.

"Hey," dedim, "bir sigara atsana."

Janie gelip alaycı bir küçük kız gibi "Günaydın," diyerek bir sigara verdi.

"Tanrım, hava amma sıcak," dedim.

Janie "Kalk da duş al piç," dedi.

"Sorun nedir?"

"Sorun nedir deme bana. Dün gece esrar içmişsin."

"İyi mal değildi zaten," deyip banyoya gittim. Haziran güneşi banyoyu tamamen aydınlatıyordu ve soğuk suyu açınca bir yaz ikindisinde Pennsylvania'da gölgeli bir havuza girmiş gibi oldum.

Duştan sonra belimde bir havluyla ön odada oturup soğuk portakal şurubu içtim ve Phillip'e dün gece Ramsay Allen'la ne-

reye gittiğini sordum. Dennison'ın evinden çıktıktan sonra Empire State Binası'na doğru yürüdüklerini söyledi.

"Neden Empire State Binası?" diye sordum.

"Atlamayı düşünüyorduk. Tam hatırlamıyorum."

"Atlamayı ha?" dedim.

Phillip'in o sıralar anlamaya çalıştığı Yeni Vizyon'dan bahsettik bir süre ve portakal şurubumu bitirince kalkıp pantolonumu giymek için yatak odasına girdim. Acıktığımı söyledim.

Janie'yle Phillip giyinmeye başladılar, ben de kütüphane dediğimiz küçük odaya girip masadaki bazı şeylere göz attım. Yavaş yavaş tekrar gemide çalışmaya hazırlanıyordum. Masanın üstündeki birkaç şeyi düzelttikten sonra ön odaya gittiğimde hazırlanmışlardı. Aşağı inip sokağa çıktık.

"Tekrar ne zaman yola çıkıyorsun Mike?" diye sordu Phillip.

"Şey," dedim, "birkaç hafta içinde sarınım."

"Hadi oradan," dedi Janie.

"Şey," dedi Phillip, hep birlikte Meydan'dan geçerken, "ben de gemide çalışmayı düşünüyorum. Denizci belgelerim var biliyorsunuz, ama hiç gemide çalışmadım. Bir gemide çalışabilmek için ne yapmam gerek?"

Ona bütün ayrıntıları kısaca anlattım.

Phillip tatmin olmuş bir edayla kafa salladı. "Yapacağım," dedi. "Peki aynı gemide çalışma ihtimalimiz var mı?"

"Şey, evet," dedim. "Bütün bunlara birden mi karar verdin? Hem amcan ne der?"

"Sonuna kadar destekler. Hem vatanseverlik filan olarak görür. Ayrıca benden bir süreliğine kurtulduğuna sevinir."

Bu fikre memnun olduğumu belirttim. Phil'e bir arkadaşla aynı gemide çalışmanın en iyisi olduğunu, çünkü bazen gemideki diğer denizcilerle sorun çıkabildiğini söyledim. Ona bazen yalnız kurdun boku yiyebildiğini söyledim, özellikle de içine kapanık biriyse. Öyle denizcilerin ister istemez diğer denizcilerde şüphe uyandırdığını söyledim.

Sekizinci Sokak'taki Frying Pan'a girdik. Janie'nin vakıf fonundan aldığı son çekten kalan biraz parası vardı hâlâ. Denver, Coloradoluydu ama evine gitmeyeli bir seneden fazla oluyordu. Zengin ve yaşlı bir dul olan babası oradaki lüks bir otelde kalıyordu ve arada sırada Janie'ye yazıp, ne kadar iyi zaman geçirdiğini anlatıyordu.

Janie'yle ben beykınlı sahanda yumurta ısmarladık, ama Phillip üç buçuk dakika haşlanmış iki tane yumurta sipariş etti. Tezgâhın ardında yeni bir garson kız vardı ve Phillip'e ters ters baktı. Phillip'in egzotik görünüşü pek çok insanı sinirlendirir ve ona bir uyuşturucu bağımlısı ya da ibneymiş gibi şüpheyle bakmalarına yol açardı.

"Gemide çalışacağımı Allen'ın bilmesini istemiyorum," diyordu Phillip. "Amacım ondan kaçmak zaten. Öğrenirse engelleyebilir."

Buna güldüm.

"Allen'ı bilmezsin," dedi Phillip ciddiyetle. "Her şeyi yapabilir. Onu çok uzun süredir tanıyorum."

Dedim ki: "Ondan kurtulmak istiyorsan peşini bırakmasını ve uzak durmasını söyle yeter."

"İşe yaramaz ki. Uzak durmaz."

Domates suyumuzu sessizce içtik.

"Seni anlamıyorum Phil," dedim. "Gördüğüm kadarıyla seninle takılmasına pek aldırmıyorsun, sana asılmadığı sürece. Hem bazen faydası dokunabiliyor."

"Rahatsız edici olmaya başladı," dedi Phil.

"Gemide çalışacağını öğrense ne yapar ki?"

"Bir sürü şey."

"Peki sen gemiye atlayıp denizaşırı ülkelere gittikten sonra öğrense ne yapabilir?"

"Herhalde yabancı bir limanda beni bekler, sahilde kafasında bir bereyle durup ayaklarının dibinde beş altı küçük Arap oğlanla birlikte deniz kabukları kırar."

Buna güldüm. "Çok hoş," dedim.

Janie "O ibneye yaptığın hiçbir şeyi anlatma sakın," diyordu Phillip'e.

"Sahil esprin çok hoştu," dedim.

Artık yumurtalarımız gelmişti, ama Phillip'in yumurtaları kesinlikle pişmemişti. Garson kızı çağırıp "Bu yumurtalar pişmemiş," dedi. Sözünü kanıtlamak için kaşığını yumurtalara batırıp sonra yukarı kaldırarak, uzun bir pişmemiş yumurta akı şeridini çekti.

Garson kız "Rafadan istemedin mi? Sırf senin için siparişi geri alamayız," dedi.

Phillip yumurtaları tezgâhın üstünden itti. "Dört dakika haşlanmış iki yumurta," dedi. "Belki bunu anlaman daha kolay olur." Sonra bana dönüp Yeni Vizyon'dan bahsetmeye başladı. Garson kız yumurtaları kapıp, mutfaktan yiyecek gönderilen bölmeye hışımla dönerek "İki yumurta, dört dakika haşlanacak," dedi.

Yumurtalar geri geldiklerinde sorunsuzdular. Garson kız onları Phil'in önüne küt diye bırakıverdi. Phil istifini bozmadan yumurtaları yemeye başladı.

"Tamam," dedim kahvaltımı bitirdikten sonra. "Dediğim gibi, yarın Broadway'e gidip işlerle ilgilen. Bir hafta içinde yola çıkacağımızı garanti edebilirim. Allen'ın ruhu duymadan denize açılırız."

"Güzel," dedi Phillip. "Bir an önce kaçmak istiyorum."

"Gemimizin nereye gideceği belli değil," dedim ona.

"Umurumda değil, ama Fransa'yı yeğlerim."

"Ben de," dedim, "ama Fransa'ya gittin zaten."

"On dört yaşındayken annemle gitmiştim, bir de İngiliz mürebbiye vardı. Latin Mahallesi'ni görmek istiyorum."

"Latin Mahallesi, Paris'tedir," dedim, "ve biz Normandiya yarımadasının bir kısmından geçeriz o kadar. Bu sefer Paris'i görebileceğimizi sanmam."

"Belki gemiyi terk edip gideriz. Ama asıl önemli olan Amerika'dan gitmek."

Dedim ki: "Ramsay Allen'dan epey uzaklaşmış olacaksın."

"Umarım," dedi.

"Denizde şiir yazmaya bol bol vakit bulursun," diye ekledim.

"Bu da iyi."

"Neden New York'ta şiir yazıp Yeni Vizyonun'la uğraşmıyorsun?"

Phillip gülümsedi. "Çünkü Al yanımdan ayrılmıyor ve bütün fikirlerimi boğuyor. Bazı yeni fikirlerim var. O ise eski bir kuşaktan."

"Ah," dedim, "yaşlı ve saygıdeğer öğretmenine minnet duymadığını ele veriyorsun."

Phillip bana bakarak, kurnazca gülümsedi.

Janie "İkiniz de saçmalıyorsunuz," dedi. "Biraz para kazanmak istersiniz, değil mi? Kışın geri döndüğünüzde hep birlikte Florida'ya veya New Orleans'a filan gidebiliriz. Şiiri boş verin."

Sigaramız vardı ama kibritimiz yoktu. Phil, garson kıza seslendi: "Bakar mısınız bayan, kibritiniz var mı acaba?"

Garson kız "Yok," dedi.

Phillip "Öyleyse bul," dedi net, sakin bir sesle.

Garson kız tezgâhın altından çıkardığı tahta bir kibrit kutusunu ona fırlattı. Boş yumurta tabağıma düşen kutu, kızarmış patateslere çarparak bir kısmının tezgâha düşmesine yol açtı. Phillip kutuyu alıp hepimizin sigaralarını yaktı. Sonra kutuyu tezgâha, kızın yanına attı.

Kız sesi duyunca irkilip "Ah! Sana vermemeliydim," dedi.

Phillip ona gülümsedi.

Dedim ki: "Adet görüyor herhalde."

Bunun üzerine tıknaz bir erkek garson yanıma gelip bana "Ukala mısın?" dedi.

"Tabii," dedim. Kavga çıkacak gibiydi.

Garson kız hepimize pis pis bakıp uzaklaştı.

"Buradan çıkalım," dedi Janie. Hesabı ödedi ve çıktık.

Washington Meydanı'na geri döndük ve gölgedeki bir banka oturduk. Bundan sıkılınca çimenlere oturup ince bir dal parçasını kemirmeye başladım. Bu yolculukta yanıma alacağım kitapları ve yabancı bir limanda Phil'le birlikte ne çok eğleneceğimi düşünüyordum. Phil'le Janie, Barbara Bennington -arkadaşları "Babs" dermişdiye bir kızdan ve Phil'in ansızın gideceğini öğrenince vereceği tepkiden bahsetmeye başladılar.

Sonra ufak tefek, yaşlı, sarhoş bir adam sendeleyerek, kendi kendine bir şeyler mırıldanarak geldi. Bankımızın önünde durup bana bakmaya başladı. Onunla hiç ilgilenmedik, bu yüzden sinirlenmeye başladı. Alkolik olduğundan seğiriyordu ve yüzü her seğirdiğinde hırlar gibi oluyordu. Seğirerek bana "Aah," dedikten sonra uzaklaştı.

Phil'le Janie konuşmayı sürdürdüler ve birden o ayyaş cüce geri dönüp tekrar bana bakmaya başladı.

"Kimsin?" diye sordu.

Seğirerek "Aah!" dedim.

Phil ona "Evine git," deyince ayyaş cüce korkup kaçtı, banklarla ağaçlara bakıp seğirerek ve hırlayarak.

Orada biraz oturduktan sonra eve gitmeye karar verdik. Phil dosdoğru eve gidip bavullarını hazırlamaya başlayacağını söyledi. Janie'nin dairesinin bulunduğu sokağın köşesinin hemen ardındaki bir aile otelinde, iki odalı ve banyolu küçük bir süitte kalıyordu.

Köşeyi dönerken karşımıza NYU* İşletme Fakültesi'nde okuyan James Cathcart çıktı ve Phillip'in bavullarını toplamasına yardım etmek için onunla birlikte gitti. Phillip ona ağzını sıkı tutmasını tembihliyordu. Her ne kadar Cathcart'la yakın arkadaş olsa da, Phil haberin Ramsay Allen'ın kulağına gitmemesi için her tedbiri alıyordu.

Janie'yle ben yukarı çıkıp birlikte yıkandık. Sonra konuşmak için ön odada oturduk. Ben karşısındaki sallanan sandalyeye oturdum, o ise üstünde yerli tarzı bağlanmış bir havluyla kanepeye oturdu. Havluya bakıp duruyordum ve sonunda sinirimi bozmaya başlayınca kalkıp Janie'nin üstünden çekip aldım ve sallanan sandalyeye geri döndüm.

"Denizde ne yapacaksın?" dedi, ben de "Geleceğe kafanı yorma," dedim.

---

* New York Üniversitesi.

3
WILL DENNISON

Pazar günü iki civarı kalktım, kırık kokteyl kadehlerini süpürdüm, inip köşede kahvaltı yaptım ve bir *Racing Form* satın aldım. Odama dönüp oradaki kâğıtlarımı okudum. Sonra *Racing Form*'a baktım ve beğenecek bir at bulamadım.

Dört civarı Danny Borman uğradı. Danny korumalık yapar, George Raft'a benzer ama ondan uzundur.

Anlaşılan son iki haftadır durumu pek parlak değilmiş, çünkü fazla mesai ücreti verilen kadrolu bir iş bulamamış ve kadrosuz işlerde çalışmak istemiyormuş. Sonunda "Will, senden bir kıyak istiyorum," dedi.

"Tamam," dedim, "nedir?"

"Copunu ödünç almak istiyorum," dedi.

Bunu tahmin ettiğimden "Tabii Danny, seve seve," dedim.

Dolaba gidip bir gömlek yığınının altından copumu çıkardım. Bu adamın, başkalarının sırtından geçinebildikleri sürece çalışmak için asla kıllarını bile kıpırdatmayan Phillip'le Al'dan ne kadar farklı olduğunu düşünüyordum. Copu bir ipek mendille özenle sildikten sonra ona verdim.

"Kendine dikkat et," dedim.

"Beni bilirsin," dedi. "Hep dikkatliyimdir."

Şehrin yukarı kısmına gideceğini söyleyince onunla yürüyeceğimi söyledim, ne de olsa Al'e uğramayı planlıyordum.

Kapıda "Önden buyur," dedi.

Ben de sanırım çok tiz bir sesle "Rica ederim, burası benim evim," deyince önce o çıktı. Danny görgü kurallarına çok düşkündü ve Emily Post'un kitabını yalayıp yutmuştu.

Otobüsle 42. Sokak'a kadar beraber gittik ve orada indi. Ben 50. Sokak'ta inip Al'in 52. Sokak'taki, Beşinci'yle Altıncı'nın arasındaki, bir gece kulübünün hemen üstündeki evine yürüdüm.

Al'inki apartmanın en güzel odasıydı. İkinci katta, arka taraftaydı; bahçeye bakıyordu. Şöminenin üstünde bir tablo vardı, tabloda sualtındaki mayolu bir delikanlı bir parmağını yanağına dayamış duruyordu, abartılı bir şekilde düşünceli görünüyordu, tabloda sadece leyrak rengi, uçuk mavi ve pembe vardı. Odada uzun, rahat bir koltuk bulunmaktaydı, evin tek rahat koltuğuydu.

Uzun koltukta iki, yataktaysa dört kişi oturduğundan, avluya bakan yüksek pencereye gidip Hugh Maddox'la konuşmaya başladım.

Agnes O'Rourke oradaydı, Della da. Agnes rahat koltukta, Della ise koltuğun kolunda oturuyordu. Della yirmi yaşında, deneyimli bir lezbiyendir, iki üç ciddi ilişki ve dört intihar girişimi yaşamıştır.

Yatakta Jane Bole ile Tom Sullivan vardı. Bu ikisi East Forties'de bir yerlerde birlikte yaşıyorlar ve her ikindi vakti arkadaşlarını turlayıp ziyaret ederler. Al kendini onların rutininden kurtarmaya çalışıyordu.

Al da yatakta Bunny adında, kleptoman olduğunu söyleyen, zengin bir Boston ailesine mensup bir kızla oturuyordu. Bunny, Al'e sırılsıklam âşık.

Asla yıkanmayan, dişlerini fırçalamayan ve odasını temizlemeyen Chris Rivers, sırtı düz bir sandalyeye oturmuş, insanlara teker teker bakarken salakça sırıtarak, yeşil pislikle kaplanmış dişlerini sergiliyordu.

Hugh'e hatırını sorunca FBI'ın kendisini aradığını söyledi.

"Ya?" dedim. "Neden?"

"Askerlik yüzünden herhalde. Aklıma başka sebep gelmiyor. 32. Rıhtım'da beni soruyorlarmış. Orada adresimi bilen yok."

"Askerlik durumun nedir?"

"Emin değilim. Anlarsın ya, onlara başkasının adresini verdim, sonra o kız taşındı ve yeni adresime geldiklerinde kapıcı onları

finansman şirketinden sanıp, adımı hiç duymadığını söylemiş. Sonra oradan taşındım ama bir aylık kira borcu taktığımdan yeni adresimi bırakmadım."

"Önceki seviyen neydi?"

"3-A, ama sonradan karımdan boşandım. İki yıl önce."

Hugh otuz yaşlarında, İrlandalı bir liman işçisi. Rivers'ın yanındaki küçük odalardan birinde, en üst katta kalıyordu. Ailesi zengin, ama artık onlarla görüşmüyor.

"Eee, ne yapacaksın?"

"Gidip görüşeceğim. Onlardan kaçış yok. Belki üç seneyle yakayı sıyırırım."

"Ah, bir hata olduğunu söylersin."

"O kadar basit değil. Tanrım, ne olacak hiç bilmiyorum."

"Avukata ihtiyacın var."

"Hadi ya, parasını nasıl ödeyeceğim?"

Konuşma hoşlanmadığım bir hal almaya başlamıştı.

Birisi kalktı ve gitmesi gerektiğini söyledi. Al ayağa fırlayıp "Eh, madem mecbursun," deyince herkes güldü. Jane Bole, Tom Sullivan'ı çekerek ayağa kaldırıp "Hadi gel canım," dedi.

Hugh dışında hepsi gitti, Bunny surat asıyordu çünkü Al ona kalmasını teklif etmemişti.

Chris Rivers çıkarken bana yanaşıp yirmi beş sent borç aldı. Kimseden elli sentten fazla isteyecek cesareti yoktu.

Hugh on dakika kadar kaldı, problemini perişan bir halde tekrar anlattı.

Al dedi ki: "Sorun çıkmaz herhalde."

Hugh ne olacağını hiç bilmediğini söyledi. "Ayrıca sakın Bayan Frascati'ye bundan bahsetmeyin. Ona bir aylık kira borcum var." Sonra kız arkadaşıyla buluşmaya gitti.

"Tanrı'ya şükür," dedi Al. "Nihayet biraz kafamı dinleyebileceğim. Beni on ikide uyandırdılar ve o zamandan beri buradaydılar."

Rahat koltuğa oturdum, Al da yatağa.

"Şimdi sana dün gece olan muhteşem şeyi anlatmak istiyorum."

"Tamam," dedim ellerimi ovuşturarak.

"Şey, çatıya çıktığımızda Phillip atlayacakmış gibi kenara koştu, ben de kaygılanıp arkasından seslendim, ama birden durup aşağı bir bardak attı. Kenara gidip yanında durdum ve 'Sorun ne?' diyerek ona sarılmaya başladım. Sonra Phil birden dönüp beni çok azgınca ağzımdan öptü ve yere yatırdı."

Dedim ki: "Dört yıldan sonra nihayet hedefine ulaşmaya başlıyorsun anlaşılan. Eee, devam et... sonra ne oldu?"

"Beni defalarca öptü, sonra da birden itip ayağa kalktı."

Bunun üzerine dedim ki: "Hı hı, eee, sonra ne oldu?"

"Şey, sonra Phillip 'Hadi beraber aşağı atlayalım, tamam mı?' dedi. Ben 'Niye ki?' deyince 'Anlamıyor musun? Bunu yaptıktan sonra... mecburuz. Ya atlayacağız ya kaçacağız,' dedi."

Bu yüzden Al'e "Ne demek istiyordu? Nereye kaçacakmışsınız?" diye sordum.

"Bilmem. Herhangi bir yere herhalde."

"Eh, bence 'Tamam canım, hadi bu gece uçakla Newark'a gidelim,' demeliydin," dedim.

Al bunu çok ciddiye aldı, oysa bence çok komikti. Onunla tanıştığımdan beri bu meseleyi duyuyordum sürekli.

Al dedi ki: "Şey, birincisi param yoktu."

Ayağa fırladım. "Ah, paran yoktu ha? Kıçını kaldırmadan para kazanabileceğini mi sanıyorsun? Git bir tersanede çalış. Dükkân soy. Dört yıldır beklediğin fırsat ayağına gelmiş, sense..."

"Şey, istediğime emin değilim."

"Neyi istediğine emin değilsin?"

"Şimdi onunla bir yerlere gitmek istediğime. Bir terslik çıkacağından, avucumu yalayacağımdan korkuyorum."

Şömineye gidip kafamı şömine rafına vurdum.

"Yani öylece bekliyorsun. Hep yarın, yarın, yarın... ölene kadar bekleyeceksin. Ne düşünüyorum biliyor musun? Bence bu Phillip kompleksi Hıristiyanların cennetinden farksız, ihtiyaçtan doğmuş bir illüzyon, bulutlu ve sisli bir platonik hiçlikte salınıyor, başarı hep köşenin ardında ama asla *şimdi burada* değil.

Onunla gitmeye korkuyorsun, denemeye korkuyorsun çünkü birlikte yapamayacağınızı biliyorsun."

Al yüzünü ekşitip gözlerini kapadı ve "Hayır, hayır, doğru değil bu!" dedi.

Koltuğa oturup dedim ki: "Ama cidden Al. Bir yerlere gitseniz onun-la birlikte olmayı başarabilirsin. Sonuçta dört yıldır istediğin şey bu."

"Hayır, hiç anlamıyorsun. Asıl istediğim bu değil."

Hor görüyle tekrar ayağa fırladım. "Ya, demek bir platonik aşk vakası ha? Fiziksel temas gibi bayağı bir şey değil ha?"

"Hayır," dedi Al, "onunla yatmak istiyorum. Ama asıl istediğim sevgisi. Ve bunun kalıcı olmasını istiyorum."

"Tanrım bana sabır ver," dedim. "Sabra ihtiyacım var." Saçımı çekiştirince ufak bir tutamı elimde kaldı. 28. Sokak'tan Buno saç toniği almayı zihnime not ettim. İçinde kuduzböceği tozu var ve saç dökülmesine bire bir.

"Şimdi beni dinle," dedim. "Tekrar söyleyeceğim ve yavaş yavaş söyleyeceğim: Phillip ibne değil. Seninle yatabilir, ki sanmıyorum, ama kalıcı bir ilişki yaşamanız mümkün değil. İstediğin sadece arkadaşlıksa o başka tabii."

Pencereye gidip ellerimi arkamda kenetledim, bir savaş gemisinin köprüdeki kaptanı gibi.

Al "Beni sevmesini istiyorum," dedi.

Dönüp gömlek cebimden çıkardığım bir kürdanla bir diş oyuğumu karıştırmaya başladım. "Delisin sen," dedim.

"Zamanla benim gibi düşünmeye başlayacak, biliyorum," dedi Al.

Kürdanı göğsüne uzattım. "Biraz para bul, bu gece gelir."

Al dedi ki: "Hayır, o şekilde olmasını istemiyorum."

"İmkânsızı istiyorsun."

"Neden imkânsızmış anlamadım."

Dedim ki: "Şey, onun parada pulda hiç gözü yok tabii, fark etmişsindir değil mi?"

"Şey, evet paraya düşkün, ama olmamalı. Öyle olduğunu kabullenmek istemiyorum."

Dedim ki: "Gerçekler dostum, gerçeklerle yüzleşmenin zamanı geldi." Bir burjuva *père de famille** tavrı takındım. "Neden kendine biraz çekidüzen verip de onun gurur duyacağı, hayran kalacağı bir hale gelmiyorsun? Şu haline bak, serseri gibisin!"

Üstünde yıllardır çıkarılmamış gibi görünen İngiliz malı bir tüvit takım elbise, 6. Cadde'den alınma ucuz bir gömlek ve eski bir Sulka kravat vardı. Bir Bowery karakteri gibi görünüyordu.

Devam ettim: "Güvenilir kaynaklardan öğrendiğime göre savaş yüzünden ülkede acayip uyuşturucu kıtlığı varmış. Esrarlı sigaranın tanesi elli sentmiş, oysa savaştan önce on sentti. Bu durumdan faydalanıp cebimizi doldursak, biraz tohum bulup bir esrar çiftliği kursak olmaz mı?"

"Eh," dedi, "bak bu iyi fikir."

"Tohumları kuşçulardan alabilirsin. Taşrada bir yerlere ekeriz, birkaç ay sonra da gidip hasat yaparız. Para biriktirince de kendimize çiftlik alırız."

Bir süre bu fikirden bahsettik. Al ertesi gün gidip biraz tohum alacağını söyledi.

Çıkıp karnımızı doyurmak için Hamburger Mary's'e gittik ve Al yine Phillip meselesini açtı. Phillip şöyle demekle neyi kast etmiş, bu gece onu arasa mıymış yoksa aramadan evine mi gitseymiş, Phillip cidden Barbara'ya âşık mıymış ve âşıksa aralarını bozmaya çalışmalı mıymış. Karnımı doyururken evet, neden olmasın, hayır, hiç durma deyip durdum ve onu dinlemeyi kestim. Dediğim gibi bunları yıllardır duyuyordum.

Yemekten sonra ona iyi geceler dileyip, barmenlik yaptığım bara gittim.

Çalıştığım yerin ismi Continental Kafe. Katlanır kapıları vardır ve yazın ön tarafı tamamen açılır. İsterseniz oturup kaldırımları seyredebileceğiniz masaları vardır. Kendilerine içki ısmarla-

* Aile babası.

manıza izin verecek bir sürü kadın garsonu/konsomatrisi vardır. İçerisi sıradandır, krom rengidir, kırmızı deri koltukludur ve aydınlıktır.

Bara girince bir ibneyi, iki adamla oturan iki fahişeyi ve her zamanki askerleri fark ettim. Üç tane sivil polis barın diğer ucunda skoç içiyorlardı.

Ceketimi çıkarıp ceplerindeki her şeyi pantolon cebime aktardım. Bir önlüğün uzun iplerini belime dolayıp önden bağladım. Sonra barın arkasına geçip, çoktan gelmiş olan diğer barmene, Jimmy'ye selam verdim.

Üç sivil polis beni görünce "Selam evlat," dediler. Jimmy'yi durmadan çalıştırıyorlardı, skoç ve puro ve içkilerine limon kabuğu ve biraz daha soda ve buz isteyip duruyorlardı.

Barın diğer ucuna gidip iki denizciyle ilgilendim. Müzik kutusunda "You Always Hurt the One You Love" çalıyordu ve denizcilerden biri "Hey Jack, şu makine neden istediğim şeyleri hiç çalmıyor?" dedi.

"Bilmem," dedim. "O konuda hep şikâyet var."

Barın diğer ucundaki dedektiflerin Jim'e kıyak adam olduğunu, patronunun da kıyak adam olduğunu ve patronuna iyi davranması gerektiğini söylediklerini duyuyordum. Bu üçü sürekli mekândaydılar, beleşe içiyorlardı çünkü patron başı belaya girerse kendisine yardım edeceklerini düşünüyordu.

Denizcilerden biri bu kentteki bütün kadınların nerede olduklarını sorunca Brooklyn'de olduklarını, orada her köşe başında yüzlerce kadının durduğunu söyledim. Sonra onlara orayı tarif etmeye başladım ve o kadar aptaldılar ki ne dediğimi anlamadılar, ama yine de gittiler. Bardaklarını bardan aldım ve kirli suya tutunca yıkamış oldum.

O sırada içeri elli yaşlarında, bol bir pantolonla açık gri bir ceket giymiş, gri şapkalı bir adam girdi. Az çok zeki ve paralı bir adama benziyordu. Gözleri kan çanağıydı ve çok içtiği belliydi, ama kendine gayet hâkimdi. Barın diğer ucuna, dedektiflerin yanına gidip skoç sipariş etti.

Barı silerken barın diğer ucunda tartışma çıktığını işittim. Gri takım elbiseli adam, garson kızlardan biriyle tartışıyordu, daha doğrusu onunla şakalaşıyordu ve kız sinirlenmişti.

Sonra dedektiflerden biri adamın yanına gidip ona küfretti ve bardan defolup gitmesini söyledi.

Adam "Sen kimsin ki?" dedi.

Polislerden biri onu itti, sonra bir diğeri itti, adamı böyle sırayla ite ite telefon kulübesinin arkasına götürdüler. Orada adamı duvara yaslayıp ritmik bir şekilde yumruklamaya başladılar. Sanırım otuz civarında yumruk attılar ve adam ellerini kaldırmadı bile. Dizleri bükülünce onu alıp bir sandalyeye oturttular.

Birkaç dakika sonra adam kendine gelmeye başladı ve ellerini sanki yüzündeki bir yorganı itermişçesine kaldırdı. Bunun üzerine polislerden biri tehlike kokusu alıp adama tekrar vurdu, onu sandalyeden yere düşürdü. Sonra diğer ikisi adamın kalkmasına yardım ettiler, üstünü başını temizlediler ve şapkasını buldular.

Bir tanesi "Tanrım, sana kim vurdu dostum?" dedi.

Adamın gözleri donuktu. Bana hafif bir beyin sarsıntısı geçiriyormuş gibi geldi. Kalkmasına yardım eden polise boş gözlerle bakıp "Teşekkürler," dedi.

Polis "Önemli değil dostum," dedi.

Şapkayı tutan polis onu adamın kafasına taktı. Adamı arkadan, yakasından ve kemerinden tuttu. Sonra onu barın dışına itince adam kaldırım kenarına park edilmiş bir arabaya çarptı. Arabadan sekti ve etrafa donuk gözlerle bakındıktan sonra 6. Cadde'ye doğru sendeleyerek uzaklaştı.

Polis kapıdan geri dönerken okul çocuğu gibi gülüyordu. Diğer iki polis barın ucuna yaslanmışlardı.

"Bir skoç daha alalım Jimmy," dedi adamı dışarı atan polis. Bardaki herkes gülüyordu.

Jimmy skoç götürmekte acele etmedi. İçinden o piç kurularının içkisine uyuşturucu katmak geçtiğini yüzünden anladım.

On beş dakika sonra gri takım elbiseli adam yanında bir polisle geri geldi. Üç dedektif hâlâ barda oturmaktaydılar, ama adam

onları teşhis edemedi. Polise bu barda dayak yediğini ısrarla söyledi o kadar.

Sivillerden birinin polisi selamladığını gördüm ve polis dedi ki: "İyi de ne yapmamı istiyorsunuz bayım? Kendiniz söylediniz, adam burada yokmuş. Doğru yere geldiğinize emin misiniz?"

"Evet, gayet eminim. Bir şey yapmayacaksanız, yapacak birini bulurum."

Yediği dayağa karşın sakin ve vakurdu. Bir sigara içiyordu ve şişmiş çenesine dokunmuyor, yaralarına da dikkat çekmiyordu.

Polis "İyi de ne yapmamı istiyorsunuz?" dedi. "İçkiyi fazla kaçırmışsınız bayım. Neden evinize gidip bu meseleyi unutmuyorsunuz?"

Adam dönüp dışarı çıktı.

Bar sahibi üst kattaki dairesinden inmişti ve polisler ona olanları anlatıyorlardı. Dedi ki: "Burada takılmasanız iyi olur. O hıyar sorun çıkaracağa benziyor."

Böylece üçü biraz kaygılı görünerek gittiler.

Kısa süre sonra adam yanında beş sivil polisle geri döndü. Mekânın lisans numarasını aldılar, sahibiyle biraz konuştular ve gittiler. Sonrasında pek bir şey olmadı.

Kapanış vaktinden hemen önce mekânın önüne bir grup denizci geldi ve bir tanesinin "Hadi içeri girip kavga çıkaralım," dediğini işittim.

Patron hemen ayağa fırlayıp "Yo hayır, kavga mavga yok," diyerek kapıyı suratlarına kapattı.

Jimmy ile ben barı temizleyip bardan çıktıktan sonra, denizcilerin dışarıda birbirlerini yumrukladıklarını gördük. Bir tanesi kaldırıma serilmişti. Jimmy "Şuna bak," dedi ve sonra 7. Cadde'ye doğru yürüdük.

Jimmy polislerin o herifi dövmelerinden bahsetmeye başladı. "Çok şey yaşadım," dedi, "ve çok şey yaptım, ama asla öyle bir şeyi seyretmekten keyif alacak kadar acımasız olamam. Bardaki o moronlar böyle şeyleri komik bulup gülüyorlar, başlarına gelmediği sürece.

"Mekân *benim* olsa o polislere derdim ki 'Bakın, hata yapıyorsunuz. Etrafta bir sürü ara sokak var, insanları burada dövmek zorunda değilsiniz.' Bu yetmezmiş gibi bir de bara hiç para bırakmadan çıkıp gidiyorlar. Biraz karakterli olsalar 'Al Jimmy, sana bir dolar,' derlerdi."

4
MIKE RYKO

Pazar ikindisini dairede takılarak geçirdim. Phillip'in şehir merkezinden dönmesini bekliyordum az çok, orada belgeleriyle ilgileniyordu. Duşlar aldım, buzdolabını yağmaladım, yangın çıkışına kucağımda kediyle oturdum, rahat koltuğa oturup eğer Phillip sorun yaşamamışsa sabah ilk iş Ulusal Denizcilik Sendikası'na gidip bir gemiye kaydolabileceğimizi düşündüm.

Barbara Bennington ikindiyi Janie'yle birlikte geçiriyordu. Eskiden Yeni Sosyal Araştırmalar Okulu'ndaki derslerinin arasında Janie'nin dairesine gelirdi ve bazen, ertesi gün erken saatte dersi varsa ta Long Island'daki Manhasset'ta bulunan evine gitmek yerine orada kalırdı.

32 numaralı daire hem onun Phillip'le buluşma yeri, hem de arkadaşlarımız için genel bir takılma mekânıydı. Janie orayı derli toplu tutmak için elinden geleni yapsa da gece gündüz bir sürü insan uğrayıp oturuyor, çene çalıyor ve uyuyordu, bu yüzden ev hep dağınıktı. Yerlerde hep kitaplar, eski ayakkabılar, giysiler, yastıklar, boş şişeler ve bardaklar vardı ve kedi bütün bunların arasında bir cangıldaymışçasına gezinirdi.

Barbara uzun siyah saçlı, çok soluk tenli ve sert bakışlı kara gözlere sahip bir çeşit sosyete kızıydı. Hedy Lamarr'a benzerdi biraz. Bunun gayet farkındaydı ve onunla konuştuğunuzda bazen ağırbaşlı, dalgın bir ifadeye bürünürdü.

Barbara'yla Janie'nin pek ortak noktaları yoktu, erkeklerinin, yani Phillip'le benim arkadaş olmamız dışında.

Janie de iyi bir aileden gelme olsa da Barbara'dan daha batılı görünüyordu. Janie erkek gibi yürüyen, erkek gibi küfreden ve erkek gibi içen uzun boylu, zayıf bir sarışındı. Barbara'nın arada

sırada takındığı flörtöz tavırların Janie'nin sinirine dokunduğu belli oluyordu.

Ön odada oturmuş giysilerden filan bahsediyorlardı, ben de mutfakta süt koymak için, içinde ölü bir hamamböceği bulunan kirli bir bardağı temizliyordum ki içeri Phillip girdi. Sütle ve ciğer salamlı bir sandviçle mutfaktan çıkıp Phillip'e işlerin nasıl gittiğini sordum.

"Her şey hazır," dedi. Elinde giysilerle ve kitaplarla dolu, büyük ve mavi bir deniz çantası vardı. Deniz çantasını yere bırakıp bana yeni aldığı belgeleri gösterdi: bir Sahil Koruma geçiş kartı, bir Savaş Gemileri İdaresi feragat belgesi, bir de NMU* cüzdanı. Sendika cüzdanı için parayı nereden bulduğunu sorduğumda amcasının seve seve verdiğini söyledi.

"Güzel," dedim, "yarın sabah ilk iş Sendika Binası'na gidip kaydoluruz."

Phillip kanepeye, Barbara'nın yanına oturup ona belgelerini gösterdi.

Barbara "Cidden yapacağını sanmıyordum," dedi.

"Zavallı Babsy," dedi Phillip. "Artık göbeciğine Pernod dökecek birini bulamayacak." Onu öpmeye başladı.

"Sana öyle geliyor," diye lafa karıştı Janie. "Siz çekip gideceksiniz, biz kıçımızın üstünde oturup bekleyeceğiz, öyle mi? Kadınları salak mı sandınız siz?"

"Erkeklerinize sadık kalmalısınız," dedi Phil.

"Hadi ya?" dedi Janie bana anlamlı anlamlı bakarak.

Radyoyu açıp başımın altına bir yastık çekerek yere uzandım.

"Washington Hall'den taşınıyorum," dedi Phillip. "Gemi bulana kadar burada kalabilir miyim?"

"Benim için fark etmez," dedi Janie.

Phillip kalkıp deniz çantasını kanepenin arkasına attı.

Tam o sırada içeri giren James Cathcart, kitaplarını bir sandalyeye bıraktı. Sürekli Noël Coward gibi konuşan iri kıyım, hantal,

* Ulusal Denizcilik Sendikası.

on altı yaşında bir üniversite birinci sınıf öğrencisi olan Cathcart, uyuşuk tiyatro eleştirmenlerinin Hollywood versiyonu gibiydi.

"Selam çocuklar," dedikten sonra Phillip'e dönerek hâlâ denize açılmayı düşünüp düşünmediğini sordu.

"Amcamın evinden eşyalarımı almama yardım edeceksin," dedi Phil.

"Kesinlikle!" dedi Cathcart.

"Ramsay Allen hakkında söylediklerimi unutmayın. Hiçbiriniz ona bundan bahsetmeyeceksiniz."

Al'in durumu öğrenme ihtimali ve öğrenirse yapacakları üstüne biraz konuştuktan sonra sohbet daha genel konulara kaydı.

Sonunda Phillip'le Barbara, Phillip'in favori konusunu, mutlak toplumu konuşmaya giriştiler.

"Herkes sanatçı olmalı," diyordu Phillip. "Mutlak toplum tam bir sanatçı toplumu olmalıdır. Sanatçı vatandaşlardan her biri kendi ruhsal çemberini tamamlamalıdır."

"Ruhsal çemberden kastın nedir?" diye sordu Barbara.

Radyoda bir ikindi vakti pembe dizisi vardı ve genç bir çiftin başının beladan kurtulmasına yardım etmiş olan iyi kalpli, yaşlı bir taşra doktoru onlara hayat hakkında tavsiyeler verirken, arka planda org müziği çalıyordu. "Şunu öğrenmelisiniz ki," diyordu doktor, "bu hayatta bazı şeyleri istemeseniz de yapmanız gerekir."

Phillip teorisini açıklıyordu. "İnsanın ruhsal yaşamının çemberini kastediyorum. Deneyim çemberini sanatsal anlamda ve sanat yoluyla tamamlarsınız ve topluma bireysel, yaratıcı katkınız budur."

"Biliyor musunuz," diyordu taşra doktoru düşünceli bir sesle, "burada, Elmville'de neredeyse kırk beş yıldır mesleğimi icra ediyorum ve onca zaman içinde insanlar hakkında tek bir şey öğrendim."

"Peki böyle bir topluma nasıl ulaşılacak?" diye sordu Cathcart.

"Bilmem," dedi Phillip. "Sorduğun şey mutlak toplumun hemen öncesiyle ilgili. Bana ayrıntıları sorma."

"İnsanlar," dedi taşra doktoru, piposundan bir nefes çekmek için duraklayarak, "temelde iyidirler. Dur bakayım," -öykünün genç ve öfkeli kahramanının sözünü kesti- "ne diyeceğini biliyorum. Ama ben yaşlı bir adamım evlat. Senden çok daha fazla yaşadım. Sen daha hayat yolunun başındasın ve bana kulak versen iyi olur. Tuhaf bir ihtiyar olabilirim ama..."

"Mutlak toplum öncesindeki sanatçılar," dedi Phillip, "mutlak sanatçı vatandaşın çağdaş modelleridirler. Sanırım sanatçı insanların sayısı arttıkça, mutlak sanatçı toplumuna giderek daha yaklaşılır."

"Eh," dedi Barbara, "belki de Atlantik Bildirisi mutlak bir toplum yönünde ilk adımdır. Ama Roosevelt'le Churchill'in sanatçı olmadıkları kesin."

"Bazen," diyordu taşra doktoru, "bazen hayat zordur. Hayat acıdır, insanın umudu kırılır, yoluna devam edemez... ve sonra birden..."

"Şey, Roosevelt'le Churchill'i bilmem," dedi Phillip, "ama ilerleyişin kanlı ayrıntılarıyla uğraşacak insan tipini temsil ediyorlar."

"Sonra birden," dedi taşra doktoru, "bir şey oluverir! İşlerin düzgün gitmeye başlar, sorunlar çözülür, hayat yolundaki sert tümsekler bir süreliğine gül yataklarına dönüşür ve anlarsın ki..."

"Yeni Vizyon'u sadece sanatçılar bulabilir," dedi Phillip. Sonra ekledi: "Tanrı aşkına, şu lanet olası şeyi kapat yahu!"

Ayağa fırlayıp radyoyu kapadım. Bu, tartışmanın sonu oldu. Cathcart banyoya gitti, Phillip'le Barbara ise kanepede yiyişmeye başladılar.

"Ateşli gençlik," diyerek küçük kütüphaneye girdim. Janie peşimden gelip sandalyenin koluna oturdu.

"Mickey," dedi, "gitme."

"Ah, merak etme. Ceplerimizi parayla doldurup iki ayda döneriz."

"Mickey gitme."

"Saçmalama," dedim.

Ağlamaklıydı. Elini tutup parmak eklemlerinden birini ısırdım.

"Geri döndüğümde," dedim, "Florida'ya gideriz."

"Seni seviyorum," dedi.

"Ben de."

"Neden evlenmiyoruz?"

"İleride evleniriz."

"Seni piç kurusu, beni oyalıyorsun."

"Tabii ki evleniriz. Sana New Orleans'tan gönderdiğim mektubu hatırlıyor musun?"

"O zaman abazaydın o kadar," dedi. "Ciddi değildin."

"Saçma," dedim.

Onunla bir yıl önce, Doktor Faustus gibi yaşarken tanışmıştım ve o zamandan beri, denize açılmadığım zamanlarda New York'ta birlikte yaşıyorduk. Aslında evlenmeyişimizin sebebi paraydı ve sürekli çalışmaktan nefret ettiğimden yakınıyordum, dolayısıyla o konu askıya alınmıştı.

Ön odaya geri döndüğümüzde Phil'le Barbara hâlâ yiyişiyorlardı. Phil onun üstündeydi ve Barbara'nın çıplak kalçası görülüyordu. Neden hiç çiftleşmediklerini merak ettim. Bazen bütün gece, hatta üzerlerinde iç çamaşırlarıyla kanepede yiyiştikleri halde çiftleşmiyorlardı. Bu tarz bir teknik bekâret can sıkıcıydı.

Phillip kalkıp "Hadi bütün eşyalarımı amcama götürelim," dedi.

Gitmeye pek gönüllü değildim, Phillip bana sonrasında içki ısmarlayacağını söyleyene dek. Amcası ona biraz daha para verecekmiş. Dolayısıyla hepimiz çıkmaya hazırlandık, surat asmak için banyoya giden Janie dışında.

Gidip onu saçından öptüm. "Bizimle gel," dedim ama karşılık vermedi, hatta kedi bile bana ters ters baktı.

Böylece Cathcart, Phillip, Barbara ve ben köşeden sapıp Phil'in oteli Washington Hall'e gittik. Odasında ne kadar işe yaramaz şey varsa toplayıp azar azar asansörle aşağı indirdik.

Phillip'in babasının duvardaki fotoğrafının altında ARANIYOR yazısı vardı. Hemen yanında asılı duran mazoşist kırbacınıysa

Phil özenle bir kutuya, babasının çerçeveli afişinin yanına koydu. Tablo reprodüksiyonları, kitaplar, plaklar, şövaleler, bir çeşit süvari kılıcı, pornografik fotoğraflar ve Phillip'in toplayıp durduğu bunlar gibi ıvır zıvırlarla dolu kutular vardı.

Sonunda hepsini kaldırıma yığdık ve Cathcart taksi çağırmak için köşeye gitti. Taksi çağırmayı seven tiplerdendi.

Şehir merkezinden uzaklaşırken Barbara benimle siyaset konuşmaya başladı ve sonunda zenci meselesine geldik. Cathcart'la konuşan Phillip bize pek odaklanmadan dinliyordu.

"Zencileri severim," dedim Barbara'ya, "ama belki de bir sürü zenci tanıdığım için önyargılıyımdır."

"Peki," dedi Barbara, "kız kardeşin bir zenciyle evlense ne derdin?"

"Ne!" diye haykıran Phillip dönüp Barbara'ya sanki onu ilk kez görüyormuş ve hoşlanmamış gibi baktı.

O sırada taksi 57. Sokak'taki Carnegie Hall'un önünden geçiyordu ve yanımızda parlak siyah bir cenaze arabası ilerlemekteydi. Phillip, Barbara'yla daha fazla konuşmak yerine birden başını pencereden çıkarıp cenaze arabasının sürücüsüne "Öldü mü?" diye seslendi.

Cenaze arabası sürücüsü resmi giyinmişti, siyah fötr şapkalı filandı, ama yüzü onu ele veriyordu.

"Kesinlikle," diye seslendi ve cenaze arabasını iki arabanın arasından geçirdi, kaldırımı neredeyse sıyırdı ve 7. Cadde'ye saptı. Yüzüyle, araba kullanış tarzıyla tam bir taksi şoförüydü.

Hepimiz güldük ve sonra kendimizi Güney Central Park'ta, Phillip'in amcasının yaşadığı yerde bulduk.

Bütün ıvır zıvırı gösterişli apartmanın lobisine taşıdık ve Phillip taksi parasını kapıcıya ödetti. Phillip'e aşağıda bekleyeceğimi söyledim ve hepsi yukarı çıktılar. Ben kendimi kılıksız hissettiğimden aşağıda kaldım, ne de olsa iki gündür tıraş olmuyordum ve üstümde sadece bir çino pantolonla, viski lekeli mavi bir kazak vardı.

Kaldırımda bekledim. Sokağın uzun, eğimli bir kısmı turuncu görünüyordu ve Central Park mis kokulu, serin ve koyu yeşildi. Kendimi iyi hissetmeye başladım çünkü alacakaranlık çöküyordu ve birkaç gün sonra bir gemiye binecektik.

Beş dakika sonra indiler ve birlikte köşeden sapıp bir kokteyl barına gittik. Barbara'yla Cathcart yan yana oturup bira ısmarladılar, Phillip'le ben de yanlarında yan yana oturup martini ısmarladık.

Martinileri bitirince iki tane daha istedik. 7. Cadde'deki şık bir mekândı ve barmen, Phillip'le benim kıyafetlerimizden hoşlanmamış gibiydi.

Phillip bana Gerald Heard'ün biyolojik mutasyonla ilgili kitabı *Üçüncü Ölümlülük*'ten bahsetmeye başladı ve sonunda daha ileri görüşlü dinozorların mutasyon geçirerek memelilere dönüştüğünden, burjuva dinozorlarınsa soylarının tükendiğinden bahsetti.

Üçüncü martinisini içti. Bana dikkatle bakıp kolumu tuttu. "Bak," dedi. "Sen bir göldeki bir balıksın. Göl kuruyor. Mutasyon geçirip bir amfibiye dönüşmen gerek, ama bir şey sana gölde kalman gerektiğini, bir terslik çıkmayacağını söyleyip duruyor."

Ona bu durumda neden yogaya başlamadığını sorduğumda denize gitmenin daha anlamlı olduğunu söyledi.

Barmen radyoyu açmıştı. Bir haber sunucusu bir sirk yangınından bahsediyordu ve şöyle dediğini işittim: "Ve hipopotamlar tanklarında haşlanıp öldüler." Bu ayrıntıları radyo spikerlerinin karakteristik tatlı dilli, hevesli üslubuyla anlatıyordu.

Phillip, Barbara'ya dönerek "Gidip biraz haşlanmış hipopotam yemek ister misin Babsy?" dedi.

Barbara "Hiç komik değil," dedi.

Phillip "Olsun, yine de yiyelim," dedi.

Bardan çıkıp 57. Sokak'taki Automat'a gittik ve birer küçük kâse dolusu, üzeri beykınlı fırında kuru fasulye aldık. Karnımızı doyururken Phillip Barbara'yla hiç ilgilenmediğinden, Cathcart Barbara'ya eşlik etmek zorunda kaldı.

Sonra metroya binip şehir merkezine, Washington Meydanı'na geri döndük. Phillip kapıya yaslanmış, geçip giden karanlık şekillere bakıyordu.

Cathcart'la Barbara oturuyorlardı ve Barbara'nın Phillip'in tavrına bozulmaya başladığını görebiliyordum. Cathcart da Phillip'in tavrını onaylamaz gibiydi.

32 numaralı daireye geri dönüp Janie'yi aldık. Janie artık bana kızgın değildi. Bu yüzden hep birlikte Minetta Tavernası'na gidip Pernod ısmarladık.

Bu arada Phillip sürekli Barbara'ya takılıp duruyordu ve sonunda Cathcart "Bu gece neyin var senin?" dedi.

Phillip'in Barbara'ya öyle davrandığını ilk kez görüyordum ve herhalde Ramsay Allen'ı ayakaltından çektiğine göre artık Barbara'dan destek almaya ihtiyaç duymadığını düşündüm.

Saat üçte hepimiz Pernod içmekten sarhoş olmuştuk.

5
WILL DENNISON

Pazartesi sabahı bir dedektiflik acentesinden işe başlayabileceğimi söyleyen bir mektup aldım. İş başvurusunu bir ay kadar önce yapmıştım ve neredeyse unutmuştum. Parmak izlerimi ve onlara verdiğim sahte referansları kontrol etmemişlerdi anlaşılan. Ben de gidip işi kabul ettim ve bana teslim etmem için bazı celp kâğıtları verdiler.

O gece altı civarı Al'in evine uğradım, bulunması çok güç bir Yahudi olan Leo Levy diye birine celp kâğıdı vermek için bütün gün şehirde koşturduktan sonra. Bir New Yorklu Yahudi'nin birkaç ortağı varsa öyle anonimleşir ki sonunda celp kâğıtlarını yanlış insanlara verirsiniz hep.

Al'in canı sıkkındı. Anlaşılan ikindi vakti Phillip'i aramış ve Phillip "Bence buradan uzak durman daha iyi olacak," demiş. Al ne demek istediğini sorunca Phillip "Benim için daha iyi olacak," demiş.

"Ciddi miydi?" dedim ve Al "Evet. Çok ters konuştu," dedi.

"Eh," dedim, "bir süre uzak dur, tamam mı?"

Rahat koltuğa oturdum.

O sırada kapı çalındı ve Al "Kim o?" deyince Agnes O'Rourke başını kapı aralığından uzattı. İçeri girip yatağa, Al'in yanına oturdu. "Sanırım Hugh, FBI tarafından gözaltına alındı," dedi.

"Ya?" dedim. "Onu aradıklarını söylüyordu. Bu sabah oraya gidip onlarla görüşecekti."

"Öğleden sonra Tutukevini aradım," dedi Agnes, "ve onu gözaltına aldıklarını itiraf etmediler. Eminim oradadır, çünkü elinden gelirse benimle temas kuracaktı."

"Hugh Maddox diye birini gözaltına alıp almadıklarını sordun mu?" diye sordum.

"Öyle birini gözaltında tuttuklarını kabul etmediler."

Bunun üzerine "Aslına bakarsan soyadı Madix mi, Madox mu ya da Maddox mu bilmiyorum, içinde kaç *d* harfi bulunduğunu da bilmiyorum," dedim.

Bir süre o konudan bahsettik, aynı şeyleri üçüncü ya da dördüncü kez tekrarlayana dek. Agnes nihayet kalkıp gitti.

Al, Phillip konusunu tekrar açtı. Bu yeni gelişmenin mutlaka çatıda olanlara bir tepki olduğunu söyleyince "İşi orada bitirecektin," dedim.

Bunun üzerine Al her zamanki laflarını, kalıcı bir şey istediğini tekrarlayınca içimden tartışmak gelmedi. "Hadi bir şeyler yiyelim," dedim ve birlikte 6. Cadde'deki Center Grille'e gittik.

Ben yemekten önce iki vermutla soda içtim. Sonra soğuk bir ıstakoz sipariş ettim. Üzgün bir halde oturan Al ise bir birayla bir soğuk ıstakoz ısmarladı. Sonunda "Bu gece oraya gidip odasına tırmanmayı düşünüyorum," dedi.

Bir ıstakoz pençesini tükürüp ona baktım. "Eh," dedim, "boğayı boynuzlarından tutmaya niyetlisin yani."

Ama Al ciddiydi. Dedi ki: "Hayır, sadece o uyurken odasına girip biraz seyredeceğim."

"Peki ya uyanırsa? Tepesinde bir vampirin durduğunu sanır."

"Yo hayır," dedi Al bezgin bir sesle, "bana defolmamı söyler o kadar. Bu daha önce de olmuştu."

"Ne yapıyorsun ki?" diye sordum. "Öylece duruyor musun?"

"Evet," dedi. "Onu uyandırmadan olabildiğince yaklaşıp şafak sökene kadar öylece duruyorum."

Al'e muhtemelen hırsızlığa teşebbüsten tutuklanacağını, daha da büyük bir ihtimalle vurulacağını söyledim.

Yine aynı bezgin tonla "Eh, bunları göze almalıyım," dedi. "Orayı inceledim. Asansörle en üst kata çıkıp yangın merdiveninden çatıya çıkabilir ve orada üçe dörde kadar bekleyebilirim. Sonra aşağıya, onun odasına inerim. Odası en üst katta."

Ona dedim ki: "Yanlış odaya girip de hiç tanımadığın birinin tepesinde dikilme bari."

Dedi ki: "Şey, odasını biliyorum."

Akşam yemeğini bitirip dışarı çıktık. Independent'tan geçerek Washington Meydanı'na ulaştık ve girişinde vedalaştık, çünkü zıt yönlere gidecektik.

Bleecker Sokağı'nda yürüdüm ve bir süpürgeyi sopa niyetine kullanarak beysbol oynayan bir sürü İtalyan çocuk vardı. Al'in Phillip'in odasına girip ona bakma planını düşünüyordum. Bu aklıma Al'in bir keresinde anlattığı bir hayalini, Phillip'le birlikte bir yeraltı mağarasında olma hayalini getirdi. O hayalde mağaranın duvarları siyah kadifeyle kaplıymış ve sadece Al'in Phillip'in yüzünü görebileceği kadar ışık varmış. Orada sonsuza dek kısılı kalıyorlarmış.

Daireme geri döndüğümde yatmak için vakit erkendi. Bir süre odada dolandım, birkaç el *solitaire* oynadım ve morfin almaya karar verdim, ki haftalardır yapmıyordum.

Bu yüzden çalışma masasının üstüne bir bardak su, bir alkol lambası, bir çorba kaşığı, bir şişe tuvalet ispirtosu ve biraz emici pamuk koydum. Masanın gözünden bir şırıngayla, Benzedrine etiketli küçük bir şişenin içinde bulunan morfin tabletlerini çıkardım. Tabletlerden birini bir bıçakla ortadan böldüm, şırıngaya ölçüyle su çekip kaşığa boşalttım ve kaşıktaki suyun içine bir buçuk tablet koydum.

Tabletler tamamen eriyene kadar kaşığı alkol lambasının üstünde tuttum. Solüsyonun soğumasını bekledikten sonra şırıngaya çektim, iğneyi taktım ve kolumda şişkin bir damar aramaya koyuldum. Bir süre sonra bir tane bulunca iğneyi batırdım, şırıngaya çıkan kanı gerisingeri içeri ittim. Neredeyse anında tamamen rahatladım.

Her şeyi kaldırdım, soyundum ve yatağa gittim.

Phillip'le Al'in arasındaki ilişkiyi düşünmeye başladım ve son iki sene içinde öğrendiğim ayrıntılar kendiliğinden birleşerek tutarlı bir öyküye dönüştü.

İlişkileri yıllar öncesine dayanıyordu ve Al'in en çok bahsettiği konu olduğundan, bütün ayrıntılarını biliyordum. Al'i aşağı yukarı iki senedir tanıyordum, onunla o sıralar barmenlik yaptığım bir barda tanışmıştım. Al'le yaptığım yüzlerce sohbetten anladığım kadarıyla durum şu:

Phillip'in babası Tourian diye biriymiş ve İstanbul'da doğmuş, anası babası bilinmiyormuş. Uzun boylu ve zayıf, çok yakışıklı bir adammış. Gözlerinde ve yüzünün üst kısmında sert, ölü ve donuk bir şeyler olsa da gülümseyişi çok etkileyiciymiş. Bir kalabalığın içinden geçerken hem agresif, hem de zarif bir hareketle yan dönermiş.

İlk gençlik yıllarının bayağılıklarından büyüdükçe kurtulup, sonunda uyuşturucu, kadın ve çalıntı malların toptan satışlarıyla ilgilenen bir çeşit yeraltı dünyası simsarı olmuş. Birisinin satacak bir şeyi varsa alıcı bulup ikisinden de komisyon alıyormuş. Böylece riskten uzak duruyormuş. Phillip şöyle demişti: "Babam suçlu değil, bir finansçı." Karmaşık işlerden oluşan hayatında sakin ve kararlıymış.

Phillip'in annesi Bostonlu iyi bir aileden gelme Amerikalı bir kadınmış. Smith'ten mezun olduktan sonra Avrupa'yı gezerken lezbiyenlik eğilimi çekingenliğine geçici bir süreliğine baskın çıkınca Paris'te kendisinden yaşlı bir kadınla ilişkiye girmiş. Bu ilişki kaygılanmasına ve günah işlediğine kanaat getirmesine yol açmış. Tipik bir modern Püriten olduğundan, Tanrı'ya inanmadan günaha inanabiliyormuş. Aslında Tanrı'ya inanmanın yumuşaklık, günahkârlık olduğunu hissediyormuş. Bu zaafı ahlâksız bir teklifmişçesine reddediyormuş.

Birkaç ay sonra ilişkileri bitmiş. Paris'ten ayrılırken bir daha asla öyle şeyler yaşamamaya karar vermiş. Viyana'ya, Budapeşte'ye ve nihayet İstanbul'a gelmiş.

Bay Tourian onu bir kafede tavlamış, kendini bir Acem prensi olarak tanıtmış. İyi bir aileden gelen ve sarsılmaz bir saygınlığa sahip bir kadınla ortaklık kurmasının avantajlı olacağını hemen anlamış. Kadınsa onu günahkâr eğilimlerinden kurtulmanın bir yolu olarak görmüş ve sadece gerçekleri barındırdığını sandığı temiz havayı soluduğunu hayal etmiş bir an... ve kaygılardan, çekincelerden, nevrozdan kurtulmuş. İçindeki derin sezi gücünü kendini yok etmek ve kendine işkence çektirmek yerine dizginleyip kendini geliştirmeye yöneltmiş. Bay Tourian sayesinde edindiği bu uyum vizyonuna onu da dahil etmeye çalışmış.

Ama Bay Tourian huzurlu, kendine yeten bir adammış. Ona ihtiyacı yokmuş ve kadın, Bay Tourian'dan vazgeçip çarpık sevgisinin tüm ağırlığıyla Phillip'in üstüne çökmüş. Durmadan, saplantılı bir şekilde çıktığı Avrupa turlarında Phillip'i peşinden sürüklemiş ve ona, kendisinin hislerine duyarsız kalan bencil babası gibi olmaması gerektiğini söyleyip durmuş.

Bay Tourian bu duruma kayıtsız kalmış. Büyük bir ev yaptırıp yasal bir şirket kurmuş ve diğer girişimleriyle birlikte giderek zenginleştikçe boş vakti azalmış. Yıllarca, arada sırada algılarını keskinleştirmek ve uzun, düzensiz çalışma saatleri yüzünden gerekli olan uyarılmayı sağlamak için kullandığı uyuşturucular, zorunluluk halini almaya başlamış. Dağılmaya başlamış, ama Batılılar gibi içsel çatışma ve uyumsuzluk yaşayarak değil. Sakinliği duygusuzluğa dönüşüyormuş. Randevularını unutur, bazen günlerinin tamamını eşcinsel mekânlarıyla Türk hamamlarında haşhaş içerek geçirir olmuş. Morfinin verdiği regresif sakinlik, cinselliğini yavaş yavaş azaltmış.

Al, Bayan Tourian'la Paris'teki Rumplemeyer's'te tanışmış. Ertesi günün onunla Ritz'de çay içmiş ve Phillip'le tanışmış.

Al o sırada otuz beş yaşındaymış. İyi bir Güneyli aileden gelmeymiş. Virginia Üniversitesi'nden mezun olduktan sonra, cinsel eğilimlerine daha çok seçenek sunan New York'a taşınmış. Metin yazarlığı, redaktörlük yapmış ve çoğu zaman çalışmamış.

Al'in hırslı ve çalışkan bir ağabeyi varmış. Bu adam bir kâğıt fabrikasına ortakmış ve şehre taşınmak üzereymiş. Bu yüzden Al memleketine dönüp ağabeyinin kâğıt fabrikasında işe girmiş. Birkaç yıl içinde zengin olması işten değilmiş.

O sırada on iki yaşında olan Phillip, yetişkin bir adamın kendisiyle sürekli görüşme ve onu sinemalara, lunaparklara ve müzelere götürme zahmetine girmesinden epey gurur duyuyormuş. Phillip'in annesi normalde şüphelenirdi mutlaka, ancak güçlü ölme arzusunun giderek organik forma bürünmesiyle baş gösteren hastalıklarından başka bir şeyle ilgilenmiyormuş. Kalbinde sorun varmış ve hipertansiyondan mustaripmiş.

Al, Paris'te onunla neredeyse her gün çay içiyormuş ve bu kadar ağır hasta olduğuna göre artık Amerika'ya geri dönmesi gerektiğini ısrarla söylüyormuş. Orada en iyi doktorlar tarafından tedavi edilebileceğini ve en kötü ihtimalle en azından kendi vatanında olacağını söylüyormuş. Tam bunu söylerken sofuca tavana bakıyormuş.

Kadın ona kocasının uyuşturucu ve kadın taciri olduğunu itiraf edince Al "Ulu Tanrım!" diyerek onun elini sıkmış. "Hayatımda tanıdığım en cesur kadınsın sen."

Bu arada Bay Tourian'ın da gözü yeni dünyadaymış. İş ilişkileri o kadar karmaşıklaşmış ki, kendisine gerçekten kin besleyen ya da beslediğini sandığı kişilerin sayısı baş edemeyeceğini hissettiği kadar artmaktaymış. Bu yüzden Amerikan konsolosluğunda çalışan biriyle pazarlığa girişmiş. Amerika'nın göçmen kanununun teferruatlarıyla uğraşmaya niyeti yokmuş elbette.

Pazarlık faslı planladığından uzun sürmüş. Pazarlık sürerken Bayan Tourian, İstanbul'da ölmüş. Yedi gün boyunca yatakta yatıp tavana somurtarak bakmış, yıllar boyu zeminini hazırladığı ölüme hınç duyarcasına. Mideleri çok bulansa da kusamayan bazı insanlar gibi, ölemeden öylece yatmış, hayata direndiği gibi ölüme de direnmiş, yaşadığı sürece ve değişikliğe duyduğu öfke yüzünden donakalmış. Phillip şöyle demişti: "Sonunda taş kesildi denebilir."

Phillip, babasıyla birlikte New York'a gelmiş. Bay Tourian dağılmış haldeymiş. New York'a gelişinden bir yıl kadar sonra yirmi bin gramlık eroin satışı için pazarlık yaparken yakalanmış. Atlanta'da beş yıl yatmış ve cezalar yüzünden beş parasız kalmış.

Tourian'ın akrabası olan bir Yunan politikacı, çocuğun hamiliğini üstlenmiş. Phillip babasının ARANIYOR ilanını bir postaneden çalıp çerçeveletmiş ve odasına asmış.

Phillip'in Amerika'ya gelmesiyle birlikte Al fırsat buldukça Güney'deki evinden uçakla onu ziyarete gitmeye başlamış. New York'ta geçirdiği hafta sonları perşembeleri başlayıp salı günleri bitiyormuş.

Al günün birinde Phillip'e işinden ayrıldığını söylemiş.

Phillip "Bunu neden yaptın geri zekâlı?" demiş.

Al "Bütün zamanımı burada, New York'ta seninle birlikte geçirmek istiyorum," demiş.

Phillip "Bu salakça," demiş. "Nasıl para kazanacaksın?"

Ertesi sabah uyandığımda morfin yüzünden başım ağrıyordu. Kendime büyük bir bardak dolusu soğuk süt koydum, ki morfinin antidotudur. Kendimi çok kısa sürede daha iyi hissettim ve günlük işlerimi almak için ofise gittim.

Öğle civarı yolum şehir merkezine düşünce Al'e uğradım ve birlikte Hamburger Mary's'te yemek yedik. Al bana dün gece olanları anlattı.

Al, Phillip uyurken tepesinde dikilmek için Washington Hall'e gidince asansörde beşinci kata çıkmasına izin vermemişler, çünkü orada kimse yokmuş, bu durum da binanın giriş kapısı kilitlenmeden çatıya çıkma planını bozmuş.

Dolayısıyla Washington Meydanı'na gitmiş ve iki buçuğa kadar bir bankta uyumuş. Sonra Washington Hall'e geri dönüp arka taraftaki avlunun parmaklığına çıkmış ve oradan yangın merdivenine atlamış. Bu hareketi yüksek bir gıcırtının çıkmasına yol açınca, daha Al yukarı çıkmaya başlamadan, asansördeki zenci görevli bir başını pencereden çıkarıp "Orada ne yapıyorsun?" demiş.

Al demiş ki: "Asansörler çalışmıyor. Bir arkadaşımı görmek istiyorum ve başkalarını rahatsız etmeyeyim diye buradan çıkayım dedim. Beni asansörle çıkarabilir misin?"

Asansörcü "Tamam. Gel buraya," demiş ve Al'in pencereden girmesine yardım etmiş.

Al pencereden girer girmez asansörcünün elinde bir lastik hortuma takılmış, hortumla eşit uzunlukta bir çelik boru peydahlanmış. "Ben Bay Goldstein'ı getirene kadar buradan ayrılma," diyerek boruyu Al'in suratına doğru sallamış.

Al bekleyeceğini söylemiş ve asansörcü binanın sahibi Bay Goldstein'ı bulmaya gitmiş.

Al bu noktada kaçabilirmiş ama kaçarsa bir daha geri gelemeyeceğini fark etmiş. Bu yüzden Goldstein'ı bekleyip tatlı dille yakayı sıyırmaya karar vermiş.

Goldstein birkaç dakika sonra gelmiş, üstünde yumurta ve kahve lekeleriyle kaplı mavili beyazlı, kirli bir bornoz varmış, peşinden asansörcü Pat geliyormuş.

Al demiş ki: "Bakın Bay Goldstein..."

Goldstein ellerini uzatarak onu susturmuş. "Sen değil biz konuşacağız," demiş otoriter bir sesle. "Gözünü ondan ayırma Pat!"

Pat topuklarının üstünde ileri geri sallanarak, çelik boruyu sol avucuna pat pat vurarak, gözleri kurnazca parlayarak öylece duruyormuş.

Al devam etmiş: "Binadaki bir tanıdığımı görmek istemiştim sadece."

Goldstein telefonu açıp bir lord edasıyla tutmuş. "Binada kimi tanıyorsun?" diye sormuş.

Al, James Cathcart'ı tanıdığını söylemiş.

Goldstein "Eh, hemen kontrol edelim," demiş. Gidip Cathcart'ın düğmesine basmış. Uzun bir süre sonra Goldstein yağcı bir edayla telefonda konuşmaya başlamış.

"Bay Cathcart," demiş, "burada, aşağıda sizi tanıdığını söyleyen biri var. Gelip onu teşhis etmenizi istiyoruz. Rahatsız ettiğim için kusura bakmayın ama çok önemli bir mesele."

Bir süre sonra Cathcart üstünde ipek bir bornozla üçüncü kattan inmiş. Al ayağa kalkmaya yeltenmiş.

Goldstein "Otur oturduğun yerde," diyerek Cathcart'a dönmüş. "Bu adamı tanıyor musunuz Bay Cathcart?"

"Evet," demiş Cathcart. "Sorun nedir?"

"Kendisini yangın merdiveninden çıkarken yakaladık ve sizi görmeye gittiğini iddia etti."

"Elbette," demiş Cathcart istifini bozmadan. "Onunla bu gece görüşecektim ama kendimi iyi hissetmediğimden yattım. Sorun yok."

"Şey," demiş Goldstein, "öyle diyorsanız doğrudur Bay Cathcart."

Al, Cathcart'a "Şey, ben yarın gelirim James. Yataktan kaldırdığım için kusura bakma," demiş.

"Tamam," demiş Cathcart. "Öyleyse yarın görüşürüz. Şimdi yatağa geri döneyim," diyerek merdivenden gerisingeri çıkmaya başlamış.

Al gitmek için ayaklanmış.

"Dur bir dakika!" demiş Goldstein. "Bunun çok ciddi bir mesele olduğunu anlamıyor gibisin. Bay Cathcart olmasa şu an karakola gidiyor olurdun. Aslında polisi aramak görevim."

"Şey," demiş Al, "üzgünüm..."

"Ya, *üzgünsün* demek! Eh, üzgün olup olmaman fark etmez. Ben bu binadaki herkesin canından ve malından sorumluyum. Binada oturanların bile yangın merdivenine çıkmalarının yasak olduğunu biliyor muydun?"

"Hayır," demiş Al, "bilmiyordum."

"Demek bunu bilmiyordun, bir de akıllıyım diye geçiniyorsun."

Oysa Al'in öyle bir iddiası olmamış. "Gerçi şimdi düşünüyorum da," demiş Al yatıştırıcı bir şekilde, "mantıklı geliyor. Akıl edemedim herhalde."

"Aklını biraz kullanmanın zamanı gelmedi mi?" demiş Goldstein. "Bay Cathcart'ı ve beni yataklarımızdan kaldırdın..."

Al "Uykunuzu böldüğüm için çok özür dilerim," demiş.

"Mesele bu değil yahu! Bir suç işledin. Aslında şu an polisi aramam gerekir. Bunun farkında mısın?"

"Evet," demiş Al. "Teşekkür ederim."

"Ya! Teşekkür edersin demek? Bay Cathcart olmasa polisi çoktan *ararım*." Goldstein kafa sallayıp hafifçe gülmüş. "Hiç anlamıyorum. Öğrenci filan olsan hadi neyse, ama resmen benim yaşımda adamsın."

"Size söz veriyorum," demiş Al, "bir daha kesinlikle böyle bir şey olmayacak."

"Eh, ben de sana söz veriyorum ki bir daha öyle bir şey olursa kesinlikle hapsi boylayacaksın!" Goldstein yine kafa sallamış. "Şimdi, madem Bay Cathcart'ın tanıdığıymışsın, konuyu kapatsak iyi olacak sanırım. Aslında cidden polisi aramam gerekir."

Al gitmeye davranmış.

"Dur bir dakika," demiş Goldstein. "Asansörcüm Pat'ın bu gece canını tehlikeye attığının farkında değilsin galiba. Onun da bu konuda sözü olmalı." Goldstein, asansörcüye dönmüş. "Eee Patrick, ne yapmamız gerek sence?"

"Şey," demiş Pat, "kimsenin hapse düştüğünü görmek istemem."

Goldstein, Al'e dönmüş. "Bence Patrick'ten özür dilemelisin."

Al, Pat'a dönmüş. "Olanlar için özür dilerim," demiş.

Goldstein araya girmiş: "Özür dilemek çok kolay. Bütün gece burada dikilip de seni dinleyecek değilim. Uyku zamanım ziyan oldu bile, ama *senin* umurunda değildir tabii. Geçen yazdı değil mi Patrick, hani hırsızın teki yargın merdiveninden çıkıp birinin odasından yirmi dolar çalmıştı?"

"Evet efendim, Bay Goldstein, sanırım evet," demiş Pat.

"Bu meseleyi unutacağız," diye devam etmiş Goldstein. "Bu seferlik affediyorum."

Al demiş ki: "Çok iyisiniz, teşekkür ederim. Sizi sıkıntıya soktuğum için özür dilerim."

"Bay Cathcart'ı severim," diye karşılık vermiş Goldstein, "ve bunu sırf onun için yapıyorum, anlarsın ya."

"Evet, anlıyorum," diyen Al masanın etrafından yavaş yavaş dolanmaya başlamış.

"Tamam Pat," demiş Goldstein. "Bırak gitsin."

Pat yana çekilmiş. Al gitmek için dönmüş ve iyi geceler dilemiş. Goldstein kalkıp ona bakmış ve karşılık vermeye tenezzül etmemiş. Sonra Al dönüp kapıdan sıvışmış ve şehrin yukarı kısmındaki yatağına geri dönmüş.

Ertesi sabah Washington Hall'e geri dönen Al, gündüz çalışan asansörcüden Phillip'in oradan taşındığını ve bir gemide çalışmayı planladığını öğrenmiş.

"Onu durdurmalıyım," dedi Al bana, Hamburger Mary's'teki öğle yemeğinde. "Bana söylemeden gemiye binip kaçmayı planlıyormuş."

Dedim ki: "Senin de belgelerin var, neden sen de o gemide çalışmıyorsun?"

"Şey, olabilir."

6
MIKE RYKO

Salı sabahı hepimiz Pernod yüzünden akşamdan kalmaydık. Barbara dokuzda derse gitti, Janie'yle ben de on bire kadar uyuduk ve sonra Phil kanepeden kalkıp bizi uyandırdı. Sıcak ve rutubetli, bunaltıcı bir gündü.

Janie mutfağa girip bize biraz çorba ısıttı. Phillip deniz çantasından yeni bir çino pantolonla bir haki gömlek çıkarıp giydi. İkimizin de kıyafeti aynıydı, benim giysilerim daha eski ve kirliydi o kadar.

"Şu hale bak," dedim. "Dün gece neler olmuş yahu?"

Phil dedi ki: "Kedi nerede?"

Kediyi aramaya başladık ve yazı masasının açık bir çekmecesinde uyuduğunu gördük.

Çorbamızı bitirince Janie'ye "Bu gece döneriz," dedim.

"Hele dönme," deyip tekrar yatağa gitti.

Phillip'le ben Sendika'ya gitmek için yola çıktık.

NMU binası 17. Batı Sokağı'nda, Washington Meydanı'na aşağı yukarı on dakikalık yürüme mesafesindedir. 14. Sokak'la 7. Cadde'nin köşesinden bir *P.M.* aldım ve kaldırımda biraz durup Fransa'nın askeri haritasını inceledik.

"Cherbourg çemberini yarıp Paris'i ele geçirecekler," dedi Phil. "Caen'le Saint-Lô'nun işgali an meselesi."

"Umarım haklısındır," dedim ve hızla Sendika Binası'na yürüdük. Çok heyecanlıydık çünkü cepheye gidecektik.

17. Sokak'a vardığımızda Sendika Binası'nın önünde toplanmış düzinelerce denizci çene çalıyor ve güleç bir dondurmacının sattığı dondurmaları yiyorlardı.

"Önce," dedim, "bir şeyler içelim."

Sokağın karşı tarafındaki Anchor Bar'a gidip iki bira ısmarladık. Bira güzel ve soğuktu.

"Bunların hepsi denizci," dedim Phil'e. "Dünyanın en çılgın insanlarıdırlar, en azından 1942'de, ilk kez bir gemide çalıştığımda öyleydiler ve o zamanlar çoğu eski kulağı kesiklerdendiler, özellikle de Boston limanındakiler."

Gür, kırmızı sakalı ve İsa'yı çağrıştıran gözleriyle dikkat çeken bir denizci vardı. Denizciden çok Village sakini gibiydi.

Phillip ona hayretle bakıp duruyordu. "Şu adam sanatçıya benziyor," dedi. Sonra sabırsızlıkla bana döndü: "Hadi, biranı çabuk bitir. Kaydolmamız gerek."

Bu yüzden sokağın karşı tarafına geçip Sendika Binası'na girdik. Girişin duvarları resimlerle kaplıydı, bir tanesinde zenci bir denizci bir gemi arkadaşının canını kurtarıyordu ve kaslı, kahverengi koluna arkadaşının soluk beyaz yüzü yaslanmıştı. Bir kitap standında Woody Guthrie'nin *Bound for Glory*'si, Roi Ottley'nin *New World A-Coming*'i, çeşitli solcu broşürleri, ayrıca *Daily Worker*, *P.M.* ve sendikanın haftalık dergisi *The Pilot* satılıyordu.

Kapıcıya sendika kartlarımızı gösterip kalabalık kayıt salonuna girdik. Bu uzun, geniş salonda yan yana duran katlanır sandalyeler, pinpon masaları ve arka tarafta dergi yığınları vardır.

Salonun ön tarafında, bütün duvarı kaplayan büyük bir pano bulunur ve buna şirketlerle, gemilerin isimleriyle ve tipleriyle, bulundukları iskelelerle ya da demir attıkları yerlerle ve orada ne kadar kalacaklarıyla, kaç kişilik ve hangi tür işler için adam arandığıyla ve tayfalığın genel kurallarıyla ilgili bilgiler asılır.

Salon denizcilerle doluydu, bazıları üniformalıydı, çoğuysa sivil kıyafetliydiler. Parlak saçlı, zeytuni tenli Porto Rikolulardan tutun da Minnesota'dan gelmiş sarışın Norveçlilere dek her milletten insanlar vardı.

Holün diğer tarafında, dergi yığınlarının yanında, tepesinde CIO* POLİTİK EYLEM KOMİTESİ yazılı bir tabela bulunan bir

* Kuzey Amerika Endüstriyel İşçi Sendikaları Birliği.

masa vardı. Phillip'le ben gidip masadaki broşürlerle imza kampanyalarına baktık.

Masada oturan kız bu aralar Beyaz Saray'la Senato arasında çıkan, yeni bir savaş sonrası kanunuyla ilgili sürtüşme konusunda imza atmamızı istedi. Phillip'le ben sırayla "Arthur Rimbaud" ve "Paul Verlaine" isimlerini kullanarak imza attık.

Sonra gidip denizcilik panosunun önünde durarak iş ilanlarına baktık. Pek iş yoktu, çünkü son zamanlarda hiç konvoy gelmemişti, yine de camlı kayıt masalarına gidip kaydolmak için sıraya geçtik.

Arka taraftaki ofislerde epey koşturmak zorunda kaldım çünkü aidatlarımı yatırmamıştım ve kara iznimi iki ay aşmıştım. Masada oturan şapkalı bir sendika görevlisi bana nutuk çekti, aidatlarımı ödemediğimi belirtti ve kendimi kim sandığımı sordu. Kafa sallayıp yere baktım, sonunda borçlu bir üye olarak kaydımı yaptı. Bu mesele Phillip'le aynı gemide çalışmamı güçleştirecekti.

Bu arada Phillip bütün işlerini halledip kaydolmuştu. Ona bir dakika beklemesini söyleyip serbest işler masasına gittim, iş durumuna bakmak için. Aidatlarınızı geciktirdiyseniz, bir de izin sürenizin dışına çıktıysanız veya sendikanın olağanüstü savaş hali kurallarını başka bir şekilde ihlal ettiyseniz gitmeniz gereken masa budur. Bu masada, diğer denizcilerin reddettiği artık işleri bulabilirsiniz. Norfolk'a gidecekseniz bir kömür teknesi veya Great Lakes'e gideceksiniz bir maden cevheri teknesi bulabilirsiniz her zaman.

Denizaşırı işler var mı diye sordum ve masadaki görevli yok dedi.

Phillip'in yanına döndüm ve oturup gazetelere baktık. Ona karşılaştığım sorunları açmadan önce biraz düşünmek istiyordum.

Baş sevk görevlisi mikrofonla işleri okuyordu ve hoş bir Trinidad aksanı vardı. "Barber Line Liberty, sekizinci iskelede," diyordu. "İki lisanslı denizciye, iki kamarota, bir itfaiyeciye, üç

temizlikçiye ve iki garsona ihtiyaç var. Bu gemi çok, çok uzaklara gidecek, uzun ve soğuk bir yolculuk yapacak... yanınıza paçalı donlarınızı almayı unutmayın."

Sonra şöyle dedi: "İşte eski model bir şilepte aşçı yamaklığı işi. Şilili herhangi biri işi alabilir."

Şöyle dediği de oluyordu: "Şehir dışında iş, gemi Norfolk'ta bekliyor, üç yağcı istiyorlar, Norfolk'a kadar tren masrafınızı şirket ödeyecek, yevmiye bugünden başlatılacak... elinize yataklı vagonla seyahat fırsatı geçti."

Sonunda sevk görevlisi bir gemi için tam tayfa istendiğini söyledi. Phillip kayıt kartını çıkarıp "Gel," dedi. Ona benim kartımın böyle işlerde işe yaramayacağını açıklamak zorunda kaldım.

"Okyanusu dosdoğru geçecek," dedi sevk görevlisi mikrofona.

"Duydun mu?" dedi Phillip. "Okyanusu dosdoğru geçecekmiş. Fransa!"

"Biliyorum," dedim, "ama serbest bir iş beklemem gerekiyor. Benimle aynı gemiye binmek istiyorsan işini benimle aynı pencereden almalısın."

"Meseleyi karmaşıklaştıran bir durum," dedi.

"Şey," dedim, "belki de şu 'üye aidatlarını geciktirmiştir' yazısını kartımdan sildirebilirim. Mürekkep siliciyle bizzat yapabilirim veya belki yarın birini kafalayıp yeni bir kart çıkartmaya çalışabilirim. Bir yolunu bulurum artık."

Phillip'in suratı asılmaya başladı. "Aidatlarını ödeyemez misin?" diye sordu.

"Beş aylık aidat birikmiş, ben de meteliğe kurşun atıyorum biliyorsun. Ama merak etme, birlikte binecek bir gemi buluruz. Sen o işi bana bırak."

"Allen'ın durumu anlamaya bol bol vakti olacak," dedi somurtarak. "Hem belki de birlikte binecek gemi bulamayız."

"Kaygılanma yahu," dedim, "hafta sonuna kadar bir kamara buluruz. Bu piyasayı bilirim, beş gemide çalıştım."

Kalkıp tuvalete gittim ve orada daha önce bir gemide tanıştığım adamlardan biriyle karşılaştım. "Selam Chico," dedim. Ufak

tefek, Porto Rikolu bir bulaşıkçıydı. "Liverpool'a giden *George Weems*'de tanışmıştık, hatırladın mı?"

Chico boş boş sırıttı. Chico o kadar çok gemide çalışmıştı ki yolculuklarını pek hatırlamıyordu veya belki de bir dakika öncesini bile hatırlamıyordu.

"Neyse, görüşürüz Chico," dedim fermuarımı yukarı çekerek.

"Görüşürüz," dedi Chico.

Salona geri döndüm. Kapanış vakti gelmek üzereydi. Phillip aynı sandalyede oturuyordu.

Bir denizci yanıma gelip "Baksana dostum, bana on sent verir misin?" dedi. Sorgusuz sualsiz ona on sent verdim. Bu herif salonda gezinip on sent topluyordu. Herhalde 1942'de Boston rıhtımında gördüğüm yaşlı denizci tiplerden biridir ve biraz içkiye ihtiyacı vardır diye düşündüm. Bu yaşlı deniz kurtlarının çoğu daha savaş karada kızışmaya başlamadan önce torpillenip boğulmuşlardı.

Salondaki yeni tip denizcilere baktım. Çoğu ordu kıyafetleri satan mağazalardan aldıkları altın sarısı kordonlu üniformaları giymişlerdi. Bunlar çok içmeyen ve bütün zamanlarını denizci kulüplerinde ve kantinlerinde, sosyete kızlarına ve garsonluk yapan aktrislere sosyete çocuğu numarası yaparak geçiren tiplerdiler. Bir de deniz ticareti piyasasına girmeden önceki sabıka dosyaları herhalde epey kabarık olan bir sürü sıradan, karanlık görünüşlü tip vardı. Sonunda üçüncü bir genel grubun farkına vardım, ki bunlar ülkenin dört bir yanından gelme gençlerdiler ve insana metro koridorlarında ağızları açık ve bacaklarını yaymış halde uyuyan ergen bahriyelileri hatırlatıyorlardı.

Salon artık boşalmaya başlamıştı ve yaşlı bir İsveçli elinde süpürgeyle gelmekteydi. Sevk görevlisi evine gitmişti, panonun önündeki kulaklıklı kız evine gitmişti ve sanırım Joe Curran da evine gitmişti. Dışarısı karanlık ve griydi. Phillip'le ben boş sırada oturup son sigarayı tüttürdük.

Phil birden "Fransa'ya gidersek gemiden kaçıp yürüyerek Paris'e gidelim," dedi. "Latin Mahallesi'nde yaşamak istiyorum."

"Savaş ne olacak?" diye sordum.

"Eh, biz oraya gidene kadar biter herhalde."

Bunu biraz düşündüm.

"Şey," dedim, "öyle bir şeyi ancak sarhoşsam yaparım."

"Limanda kafaları çekeriz, gece yarısı da kaçarız."

"Peki askeri inzibatlar, Fransız yetkililer filan ne olacak?"

"Onları zamanı gelince düşünürüz," dedi.

"Sarhoş olursam her şeyi yaparım," dedim.

Orada oturup bu yeni planı düşündük ve düşündükçe cesaretlendim, gerçi bir yandan da işe yaramasının mümkün olmadığını ve tutuklanacağımızı biliyordum.

Phillip bir çeşit düşünceli sessizliğe bürününce onunla konuşmaya başladım. "Gemi olayını seveceksin," dedim. "Tanrım, bir limana varmak gibisi yoktur."

"Bir keresinde gemim Nova Scotia'daki Sydney diye bir limanda demir atmıştı. Bir Grönland fiyordunda iki ay mahsur kalmıştık ve hepimiz kafaları çekmeye can atıyorduk. Bütün tayfa karaya indi -yüz elli kişiydik, orta boy bir kargo gemisiydi- ve sadece ellimiz hapse girmemeyi başarabildik. Birisi Ana Cadde'de bir ata otuz bir çektiği için tutuklandı. Bir başkası da aleti ortalıkta geziniyordu, çünkü işedikten sonra içeri sokmayı unutmuş ve onu da tutukladılar tabii.

"Gemiden bir arkadaş grubuyla geziniyordum, hep birlikte rıhtıma gittik, bir kulübe bulduk ve oralarda takılmaya başladık. Adamlardan ikisi kulübeye girdiler ve bir tanesi kafasını çatıdaki bir delikten çıkarıp şarkı söylemeye başladı. Bazı adamlar kulübeyi itiyorlardı, kımıldayacak mı diye. Kımıldadı. O iki denizci içerideyken kulübeyi iterek denize düşürdük. Boğulmamaları mucizeydi. Belki de boğulamayacak kadar sarhoştular.

"Sonra, bir ara, cepleri altı şişe litrelik viskiyle dolu bir herifin verdiği bir şişe viski elimde sokakta yürürken, gemiden bir arkadaşımın bir adamın üstüne eğilmiş olduğunu gördüm. Adam -bir Sydney rıhtımı serserisi gibi görünüyordu- zil zurna sarhoştu

ve bu arkadaşım onun cüzdanını alıyordu. 'Sakın bunu kimseye söyleme,' dedi bana, elinde cüzdanla durarak. 'Beni ilgilendirmez,' dedim. Güldü ve içki istedi, ama ondan pek hazzetmediğim için uzaklaştım.

"On iki saatlik iznim olmasına karşın karada üç gün geçirdim. Üçüncü günün ikindisinde, Sydney YMCA'inin* arkasında bir adamla yürürken karşımıza iki Kanadalı güvenlik polisi ve bizim gemiden iki askeri inzibat çıktı. Arkadaşım dönüp kaçmaya başladı ama kafasının yukarısına kurşun sıkılınca gülerek geri döndü. Hâlâ sarhoştuk -üç günü sarhoş geçirmiştik- ve dünya umurumuzda değildi.

"Her neyse, askeri inzibatla güvenlik polisleri bu herifle beni bir Kanada korvet üssüne götürdüler; Liberty teknesi gelip de bizi gemimize geri götürene kadar nizamiyede bekleteceklerdi. Birkaç saat uyuduk. İnanmazsın ama o kadar sarhoş ve yorgundum ki, iki testere tezgâhını yan yana getirip üzerlerinde uyudum. Sarhoştum ve kendime yerde uyumamalıyım, yoksa üstüm kirlenir deyip duruyordum. Bu yüzden iki testere tezgâhının üstüne kıvrılıp uyudum.

"Sonunda uyandığımda hava kararıyordu. Nizamiyenin önünde beysbol oynayan eldivenli İngiliz denizciler vardı. Yandaki pencereden dışarı atlayıp nizamiyenin etrafından dolandım ve onlarla oynamaya başladım. Beceriksizdiler ve atış yapmayı bilmiyorlardı, ben de onlara Bob Feller gibi atış yapıp durarak hava attım. Sonra hava kararınca oyun bitti. Etrafta nöbetçi yoktu, herhalde yemek yiyorlardı, bu yüzden üssün etrafındaki çiti aşıp şehre geri döndüm.

"Tekrar içmeye başladım. O gece Sydney'nin banliyölerine gittim, çünkü oralarda güvenlik polislerinin beni bulması küçük bir ihtimaldi. Gittiğim mahallede Princess Kömür Madeni'nde çalışan madenciler oturuyordu sadece. Bir sürü küçük batakhanede kafayı çektikten sonra nihayet De Sotolu bir Kızılderili kızı

* Genç Hıristiyan Erkekler Derneği.

tavladım. Gecenin çoğunu esintili bir kulübede kızla birlikte geçirdim, sonunda beni kovdu. Artık uykum gelmişti, bu yüzden sokakta gördüğüm ilk eve girip kanepede uyudum.

"Kendime bir batakhanenin arka odasında olduğumu söyleyip duruyordum. Ama güneş doğunca yerde benim gemiden iki adamın daha uyuduğunu gördüm ve birilerinin evinin ön odasında olduğumuzu anladım, çünkü koridorun diğer ucundaki mutfaktaki kahvaltı masasına oturmuş ailenin seslerini duyabiliyordum. Sonunda evin erkeği olan madenci elinde kumanya kutusuyla koridordan ağır ağır geldi ve sonra oturma odasındaki bizleri gördü. 'Günaydın çocuklar,' deyip evden çıktı. Hayatımda öyle manyakça bir şey görmemiştim.

"Evden çıktık ve bir dükkânın önünden geçerken kerhaneci denizcilerden biri dökme camı bir yumrukta kırdı. Çil yavrusu gibi dağıldık ve sonunda bir yük arabasıyla şehre geri döndüm ve bir bara girdim. Birkaç içkiden sonra biraz uyumaya karar verdim.

"Hiçbirimiz denizci kulübüne girmeye cesaret edemiyorduk çünkü askeri inzibatın orada bizim için bir gözcü bıraktığı kesindi, ama yine de oraya gitmeye karar verdim çünkü yorgundum ve teslim olmamın vakti gelmişti. İşin tuhafı orada askeri inzibat yoktu. Kimse yoktu, boş portatif karyolalarla dolu koca bir salondu o kadar, herkes ya saklanıyordu ya da birbirini tutuklamıştı. Ben de portatif karyolalardan birinde uzun uzun uyuyup güzelce dinlendim.

"Uyandığımda dinçleşmiştim ve o gece şehir merkezine geri dönüp tekrar sarhoş oldum. Param kalmadığını fark edince bir Liberty teknesine atlayıp gemime geri döndüm. O gece yola çıktığımızda herkes geri dönmüştü ve ben son gelenlerden biriydim. Beş dolar ceza yedim.

"Yolda Halifax'e uğrayıp, üç gün sonra Boston'a gittik ve her şey baştan başladı. Bin dolarlık maaşlarını almış denizciler borda iskelesinden sarhoş bir halde sendeleyerek, Grönland'dan aldıkları şeyleri taşıyarak iniyorlardı: küçük kayaklar, irili ufaklı zıpkınlar, pis pis kokan postlar, deriler filan. Bende bir zıpkın vardı.

Ben ve başka birkaç kişi her şeyimizi Kuzey İstasyonu'nun bagaj odasına bıraktık ve paramızın çoğunu evlerimize gönderdik. Sonra içki alemine başladık.

"Cumartesi gecesiydi, hatırlıyorum ve aylardan Ekim'di. O gece en az kırk beş-elli bardak bira içmişimdir, yalan söylemiyorum. Güney Boston'da mekândan mekâna geziyorduk ve sahnelerde mikrofonla şarkılar söylüyorduk ve davul filan çalıyorduk. Sonra yolumuz Scollay Meydanı'na düştü ve kendimizi mekânların şahında, Imperial Kafe'de bulduk. Buranın iki katı ve beş odası denizcilerle, askerlerle ve deniz erleriyle, kadınlarla, müzikle, viskiyle, dumanla ve kavgalarla doluydu.

"Bütün bunları hayal meyal hatırlıyorum. Anımsadığım kadarıyla sonradan Boston'ın merkezinde bir yerlerdeki bir avluda duruyorduk ve yanımdaki deniz eri güya bir orospunun kaldığı ikinci kattaki bir dairenin penceresine sesleniyordu. Pencere açıldı ve kafasını çıkaran ızbandut gibi bir zenci tepemizden aşağı bir kova dolusu sıcak su döktü.

"Şey, sonunda güneş doğduğunda Atlantic Caddesi'nde, rıhtımda belediyeye ait bir alet kutusunun üstünde yatıyordum ve kırmızı güneş yanı başımdaki bir sürü küçük balıkçı teknesinin direklerine dokunuyordu. Bunu bir süre seyrettikten sonra güç bela kalkıp eşyalarımı almak için Kuzey İstasyonu'na gittim ve sonra taksiyle şehrin diğer tarafındaki Güney İstasyonu'na gidip New York'a bilet almak zorunda kaldım. Güzelim sahillerimize muhteşem dönüşümü asla unutmayacağım."

Phillip öyküm boyunca gülümsemişti. Dışarısı neredeyse zifiri karanlıktı, o kadar bulutlu ve griydi ki yağmurlu bir alacakaranlık gibi duruyordu. Yaşlı İsveçli ortalığı süpürmeyi bitirmişti.

"Dennison'a gidelim," dedi Phil. "Bütün bunları duyunca sarhoş olmak istedim, ama paramız yok."

"Bana uyar," dedim ve binadan çıktık.

Merdivendeyken birden 17. Sokak'tan binaya doğru gelen tanıdık birini gördüm.

"Gelene bak," dedim.

Ramsay Allen'dı ve bizi henüz görmemişti. Uzun, şevkli adımlarla, telaşla yürüyordu ve yüzünde çocuğunu kaybetmiş bir annenin; karakolda tutulan çocuğun kendisinin olup olmadığını öğrenmek için oraya giden bir annenin ifadesi vardı. Sonra bizi gördü. Tanıyınca yüzü anında neşeyle ışıldadı ve sonra eski cana yakın ve âlim ifadesi geri geldi.

"Vay vay," dedi yaklaşırken, "arkamdan ne dolaplar çeviriyorsunuz bakayım?" Hepimiz sanki bireysel başarılarımızdan gurur duyuyormuşuz gibi sırıttık. Sonra Al başını kaldırıp Phillip'e ciddiyetle baktı: "Gemi bulamadın, değil mi?"

"Henüz bulamadım," dedi Phillip.

Yürümeye başladık. İkisinin de ağzını bıçak açmıyordu neredeyse. Phil ona yeni planımızdan, Fransa'da gemiden kaçıp Paris'e gitme planımızdan bahsedince Al "Başınız belaya girmesin?" dedi.

"Umurumuzda değil," dedi Phil.

Dennison'ın evine kadar yürüdük ve kapısının önüne oturup işten dönmesini bekledik. Bir süre bekledikten sonra genelde karnını doyurduğu yere, Chumley's'e gittik.

7
WILL DENNISON

Salı gecesi Chumley's'de Helen'la tanıştım. Helen, Continental Kafe'de garsonluk yapıyordu. Biraz vermutla soda içtik ve ben ilkini fondipledim. Bütün gün koşuşturmaktan ağzım öyle kurumuştu ki, sanki o vermutun üstüne atlayacaktım, tıpkı bir keresinde bir müzede gördüğüm bir Meksika resmindeki gibi; resimdeki adamın ağzı upuzun bir tüpün ucunda duruyordu, sanki yüzünün geri kalanını bekleyemiyormuş gibi. İkinci vermutun ortasında kendimi biraz daha iyi hissettim ve elimi Helen'ın çıplak dizine koyup sıktım.

Helen "Aaa, Bay Dennison!" deyince ona babacan bir edayla gülümsedim.

Başımı kaldırınca kapıdan devlet ticaret gemisi hakisi giysiler giymiş yakışıklı, genç bir adamın girdiğini gördüm. Onun Phillip olduğunu bir saniyeden az bir sürede fark ettim. Ona bakmış ve tanımamıştım. Sonra arkasında Al'le Ryko'yu gördüm.

Masaya geldiler ve selamlaştık. Sonra garson iki masayı birleştirdi ve yerleştik.

Phillip "Evet Dennison, yarın yola çıkıyoruz," dedi. "Bu birbirimizi son görüşümüz olabilir."

"Duydum, evet."

Al "Fransa'ya gidip gemiden kaçmayı planlıyorlar," dedi.

Phillip'e dönüp "Fransa'da ne yapacaksınız?" diye sordum.

Uzun uzun konuştu. "Oraya gidince gemiden kaçıp taşradan Paris'e gideceğiz. O zamana kadar Müttefikler Paris'e girmiş olurlar ve belki de savaş biter. Fransız rolü yapacağız. Fransızcam çok iyi olmadığından salak köylü ayağına yatacağım. Mike'ın Fransızcası iyi olduğundan bütün konuşmaları o yapacak. Sol

Kıyı'ya varana kadar kağnıyla yolculuk yapıp samanlıklarda uyuyacağız."

Bunu bir süre dinledikten sonra "Karnınızı nasıl doyuracaksınız?" dedim. "Her şey tayına bağlanmıştır. Belgelerinizin filan olması lazım."

"Ah, şey, belgelerimizi kaybettik deriz," dedi. "Bir toplama kampından yeni dönmüş mülteciler olduğumuzu söyleriz."

"Bütün bunları kim söyleyecek?"

"Ryko. O yarı Fransız. Ben sağır ve dilsiz olacağım."

Ryko'ya şüpheyle bakınca dedi ki: "Doğru söylüyor. Annem bana Fransızca öğretmişti. Fince de bilirim."

"Aman," dedim, "ne yaparsanız yapın. Beni ilgilendirmez."

Sonra Al "Bence hiç iyi bir fikir değil," dedi.

"Gençlerin ihtiyatlı olması iyi değildir," dedim. "Aslında bence gayet iyi bir fikir."

Al'in öfkeli bakışlarını görmezden geldim.

"Fransa..." dedim hülyalı bir edayla. "Eh, oraya benden selam söylersiniz... *Yani* gidebilirseniz."

O sırada yemekler gelmeye başladı. Önce karidesler, sonra da masaya yeni kokteyllerle birlikte konan sıcak çorbalar. Genellikle böyle olur ve sonuçta ya siz kokteyli içerken çorba soğur ya da çorbayı içersiniz ve kokteylin etkisini berbat eder.

Az sonra akşam yemeğimizi bitirdik ve Helen, Queens'teki evine gideceğini söyledi. Al bana onun, Ryko'nun ve Phillip'in mideye indirdikleri onca yemek ve kokteyller için sadece dört dolar verdi, ama bu kadarını koparabildiğime bile sevindim.

Sokağa çıktık ve yürürken ne yapacağımızı konuştuk. Al dedi ki: "Eh, Connie'yi görmeye gidebiliriz."

Phillip "Connie kim?" diye sordu.

"*P.M.*'de çalışan kız," diye karşılık verdi Al. "Hani iki hafta önce çatısında yattığımdan bahsetmiştim ya."

Ryko "Tamam, gidelim," dedi.

Al "Tek mesele şu ki, kız taşındı ve elimde yeni adresi yok veya kaybettim," dedi. "Agnes'ten veya başkasından bulmam gerek."

"Eee," diye araya girdim, "öyleyse oraya gidemeyiz."

Al "Evet, gidemeyiz herhalde," dedi.

O sırada yanımızdan on iki yaşlarında, siyah saçlı bir oğlan geçti, Al "Selam Harry," dedi ve oğlan "Selam Al," dedi.

Romany Marie's'in önünde büyük bir kreps oyunu vardı, sokakta yüzlerce dolar duruyordu. Bir süre durup oyunu seyrettik. Büyük purolu şişko, yağlı tip zarlardan aldı, yere beş dolar attı. On dolar kazandı. Kumarbazlar etrafta ellerinde paralarla duruyorlardı, ayrıca ayaklarının altında da uçmasın diye üzerine bastıkları paralar vardı. Zar atıcıyla ve birbirleriyle bahse tutuşmaya başladılar.

"Dörde iki bahse girerim on gelmeyecek."

"Beşe on bahse girerim on gelmeyecek."

"İkiye üç bahse girerim on gelmeyecek."

Zar atıcı aşağı yukarı otuz dolarlık ikiye birlik bahse tutuştu. On attı ve her taraftan paralar topladı, banknotları insanların ayakkabılarının altından ve uzanan ellerinden aldı. Onda duran zarları yerde bırakarak "Atın," dedi. Biri atış yaptı. Yedi geldi. Kazandığını iki misline yatırarak yirmi kâğıdı kaptı.

Hepsi gergin ve kararlıydılar. Zarlar bir tahtaya çarpıp sekti, dokuz geldi. Kaybedenler tekrar bahse tutuştular.

"Altıya dört bahse girerim dokuz gelmeyecek."

"Ona üç bahse girerim dokuz gelmeyecek."

"Beş papele bahse girerim ki dokuz atacak."

Hiç geyik muhabbeti yoktu.

Yürümeye devam ettik. Al dedi ki: "Mary-Ann'i görmeye gidebiliriz. Hoş kızdır. Tek mesele şu ki berbat bir kocası var ve asla içki ikram etmezler."

Phillip dedi ki: "George's'a gidip içelim."

"Betty-Lou'ya gitsek?" diye araya girdim.

Betty-Lou'nun geldiğimiz tarafta olan evine, dağınık ve sendeleyen gruplar halinde gittik.

Yolda Phillip zıplayıp bir ağacın dalını kopardı. Al bana bakıp "Harika biri, değil mi?" dedi.

Betty-Lou bir bodrum dairesinde kalıyordu. Güneyli bir kızdı, radyoda çalışan bir Hıristiyan bilim insandıydı ve radyonun yeni nesilleri eğitme misyonuna inancı tamdı. Savaştan sonra radyolarda yayınlanan kültürden kurtulamayacakmışız çünkü her konuda verilen üniversite derslerini kaydedip günde yirmi dört saat yayımlayacaklarmış.

Ona bunun berbat bir fikir olduğunu söylediğimde bana "korkunç bir kinik" olduğumu söylemişti.

Oraya vardığımızda Betty-Lou'nun misafiri vardı. Taksi şoförüne benzeyen ufak tefek, Brooklynli bir adamdı. Havaya karşın çifte yakalı bir takım giyip cart bir kravat takmıştı ve en kibar tavrını takındığı belliydi. Betty-Lou'ya bir şişe California Burgundy şarabıyla dilimlenmiş, soğuk rosto getirmişti biraz. Phillip adamı laubalice selamladıktan sonra rostoyla şaraba yumuldu. Al da aynısını yaptı ve ikisi de Brooklynli adamı görmezden geldiler.

Ryko'yla ben oturup kasvetli bir sessizliğe büründük. Phillip bir eliyle rosto yemeyi sürdürürken diğeriyle raftan kitaplar çıkarıp sayfaları yağlı parmaklarıyla çevirmeye başladı. Kendimi toplayıp Betty-Lou'ya radyoyla ilgili birkaç soru sordum.

Birkaç dakika sonra Brooklynli adam kalkmak için ayaklandı. Ryko ve benimle el sıkıştı. Al'e ve Phillip'e kararsızca göz attı. Phillip şimdi plaklara göz atıyordu, Al ise yerde bağdaş kurmuş, başını kaldırmış ona bakıyordu.

Brooklynli adam "Şey, artık gitmeliyim," dedi.

Betty-Lou onu kapıya kadar geçirdi ve tekrar gelmesini söyledi.

Phillip'le Al pikabı kurcalıyorlardı ve çalıştırınca bir *Kuğu Gölü* plağı koydular.

Birden mutfaktan fırlayan iri, kahverengi bir sıçan odanın ortasına daldı. Bir an orada kararsızca durduktan sonra ciyaklayarak banyoya koştu.

Betty-Lou "Tüh! Yine o fare," dedi.

Mutfağa girip mısır unlu bir krakere fosforlu zehir sürdü.

Krakeri parçaladı ve parçalarını mutfağa ve banyoya saçtı. Bunun işe yaramayacağını biliyordum çünkü sıçanlar fosforlu zehrin zehir olduğunu anlarlar. Hem dairesinde o kadar çok delik vardı ki New York'taki bütün sıçanlar içeri girebilirdi.

Sonra iki adamla bir kız geldiler ve adamlardan biriyle sıkıcı bir muhabbete başladım. Küba cininin kalitesizliğinden ve genelde içki fiyatlarının fahişliğinden bahsediyorduk. Favori içkisinin skoç olduğunu söyledi, ben de konyak dedim, ama artık bulunmuyordu. "Yo, hâlâ bulabilirsin," dedi.

"Tabii, kadehi bir dolara," dedim. Derin bir soluk aldım ve konyağın anlaşılan Fransa'daki Cognac'tan başka bir yerde üretilemediğini söyledim. "Başka hiçbir yerdeki brendide aynı tat yok."

Bunu bir süre düşündü ve "California brendisi berbat," dedi.

"İspanyol brendisini sevmiyorum," dedim.

"Şey," dedi. "brendiden pek hazzetmem."

Uzun bir sessizlik oldu. İzin isteyip tuvalete gittim ve duvara yaslanıp, sıçanlara karşı gözümü dört açtım.

Geri döndüğümde, Al'le Phillip dışarı çıkıp, adamlardan aldıkları parayla bir şişe rom almak için hazırlanıyorlardı. Muhabbet eden olmasın diye gidip plaklar çalmaya başladım. Ryko, Betty-Lou'yla konuşuyordu ve Phillip hakkında konuştuklarını duyabiliyordum. Ryko kadınla samimiyeti ilerletiyor gibiydi.

Al'le Phillip sonunda, yanlarında George's'da tanıştıkları iki Fransız denizciyle geldiler. Herkes kötü Fransızca konuşmaya başladı, kötü İngilizce konuşan denizciler hariç. Normalde yabancılarla konuşmayan saygın tipler olduklarını açıklamaya çalışıyorlardı ve herkes onlara sorun olmadığını söyleyip duruyordu.

Sonunda parti bitti ve sokağa çıktık. Phillip bir şeyler yemek istediğinden 7. Cadde'de Riker's'a doğru yürümeye koyulduk.

Phillip bir otobüs tabelasına çarptı, tabela ileri geri sallanınca Al bir şekercinin önündeki ahşap gazete rafının üstüne fırladı ve rafı devirdi. Dükkândan fırlayan Yunan, Al'i tuttu ve Al ona bir dolar vermek zorunda kaldı.

Daha sonra Riker's'da tezgâhta oturup yumurta yerken Ryko bana Betty-Lou'nun Phillip'ten hiç hoşlanmadığını söyledi.

"Onda pis bir taraf var," demiş Betty-Lou. "Ölüm kokuyor."

"İyi demiş," dedim.

Sonradan, Riker's'dan çıkarken, Phillip bana bir dolar gösterdi ve onu Betty-Lou'nun cüzdanından çaldığını söyledi.

8
MIKE RYKO

Çarşamba güzel bir gündü. Her şeyin mavi, gül pembesi ve taret kahverengisi olduğu şu bulutsuz, serin Haziran günlerinden biriydi. Kafamı Janie'nin yatak odasının penceresinden dışarı çıkarıp etrafa bakındım. Saat on birdi ama sanki sabahın körüymüş gibi her şey canlı ve yoğun görünüyordu.

Janie, eve geç geldiğimiz için Phillip'le bana kızgın olduğundan bize kahvaltı hazırlamaya kalkmadı, Barbara'ysa Manhasset'taki evindeydi.

Sendika Binası'na doğru yolu koyulduk ve tam 17. Sokak'a saptığımızda Ramsay Allen'ın binanın merdiveninde bizi pişmiş kelle gibi sırıtarak beklediğini gördük.

Binaya girdik ve panoda bir sürü yeni iş ilanı vardı. İlk işim ofislerden birine tekrar girip kartım konusunda yakınmaya başlamak oldu.

"Bu borçlu kartıyla bir gemiye binemem," dedim görevliye, "oysa hemen gitmeliyim çünkü beş param yok."

"Senin için bir şey yapamam," dedi istifini bozmadan.

Phillip'le Al'in yanına döndüm. Bir sandalye sırasında oturuyorlardı ve Phillip, Briffault'nun *Avrupa*'sını okuyor, Al ise onu seyrediyordu. Onlara görevlinin ne dediğini söyledim.

Al yukarıdaki ofislerden birinde çalışan Villageli bir kızı tanıdığını söyledi. "Bir şeyler ayarlamaya çalışırım," diyerek yukarıya, kızı görmeye gitti.

On beş dakika sonra geri döndü ve bize kızdan öğle yemeği randevusu kopardığını söyledi.

Phillip "Öğle yemeğinin parasını nasıl ödeyeceksin?" dedi.

Al yarım saat sonra biraz parayla döneceğini söyleyip gitti.

"Eh," dedim Phillip'e, "bize niye yardım ediyor acaba?"

"Herhalde benimle gemiye binmesine izin vereceğimi sanıyor," dedi Phil.

Al bire çeyrek kala, Village'daki bazı arkadaşlarından borç aldığı beş dolarla geri döndüğünde saat bire çeyrek vardı. Yukarı çıktı ve sendikacı kızla indi. Kızın Al'dan hoşlandığı ve belki de onun için her şeyi yapacağı belliydi.

Öğle yemeği için çıktık ve 8. Cadde'deki bir İspanyol restoranına girdik. Kız her gün burada yediğini ve cidden "mañana" bir mekân olduğunu söyledi. Sonra bana sorunumun ne olduğunu sorunca anlattım.

"Anlarsın ya," diye sözümü bitirdim, "aidatlarımı geciktirmemin ve izin süremi aşmamın sebebi şu ki, grip yüzünden iki hafta yattım ve dengem bozuldu."

"Onlara bunu söylemedin mi?"

"Şey," dedim, "işe yaramaz diye düşündüm."

"Ah evet," dedi, "gerçi sadece iki haftaymış."

Sonra kızın gözüne girmek için ona Village'da falancayı tanıyıp tanımadığını ve filancayla tanışıp tanışmadığını sorup, eski solcu arkadaşlarımın isimlerini sıraladım. Bazılarını tanıyordu. Sonra abartmaya başladım, kıza Pennsylvania'daki komünist faaliyetlerimden ve bir keresinde provokatörlük suçundan Boston Meydanı'nda tutuklandığımdan bahsettim. Bütün bunlardan etkilendi. Onlardan biri olduğumu düşündü.

Sonra Al komik öyküler anlatmaya başlayınca öğle yemeği minyatür bir partiye dönüştü, ama Phillip bir çuval inciri az daha berbat ediyordu, kız "sıradan insan"dan bahsedince güldüğü için.

Sonunda Al kızla gelecek hafta için randevulaştı ve böylece işi halletmiş oldu. Yemeğimiz bitince kız ağzını bir kâğıt peçeteyle sildi ve "Eh, senin kartla ilgili bir şeyler yapabilirim sanırım Mike," dedi.

Böylece hepimiz 17. Sokak'a geri döndük ve kız bize ofis içi birkaç telefon görüşmesi yapacağını, kendisini beklememizi

söyledi. "Üçe kadar size kesin sonucu bildiririm," dedi ve ona Sendika Binası'nın kapısına kadar eşlik ettik.

Anchor Bar'da birer bira aldık ve Phillip erkekler tuvaletine girince Al bana "Eee, Mike, demek Fransa'ya gidiyorsunuz," dedi. "Keşke ben de gelebilsem."

"Neden gelmiyorsun?" dedim.

"Phillip'in izin vereceğini sanmam. Ne dersin?"

"Bu konuda konuşmadık. Ben şahsen gelmeni isterim. Ne kadar kalabalık olursak o kadar keyifli olur, hem birbirimize destek çıkarız."

"Evet," dedi Al başıyla onaylayarak, "üçümüz birbirimize destek çıkarız. İkiniz de gençsiziniz ve hayatı tanımıyorsunuz, yiyecek veya para bulmaktan anlamazsınız."

"Mantıklı konuşuyorsun," dedim. "Bir başımıza acımızdan ölürüz herhalde."

"Bence haklısın," dedi Al. Sonra devam etti: "Mike, neden Phillip'i benim de gelmeme izin vermeye ikna etmiyorsun?"

"Şey," dedim, "söylediğim gibi, benim için hava hoş. Phillip'i ikna etmeye çalışmaktan da zarar gelmez sanırım, ikna olabilir. Tamam, ona sorarım."

"Ona yiyecek ve para meselesinden bahset."

"Hı hı," dedim.

"Bunu yap Mike."

"Yapacağım."

Al omzuma pat pat vurdu ve bana bir bira daha ısmarladı.

Phillip geri döndü ve yine Al'le birlikte Yeni Vizyon'dan bahsetmeye başladı. Phil belki de ona ulaşmanın imkânsız olduğunu düşünüyordu, çünkü hepimizin duyuları sınırlı sayıdaydı.

Al başıyla onaylayıp dedi ki: "Bu ilginç. Ama Yeats'te ve kabala doktrininde epey ilginç okült materyaller bulabilirsin."

"Rimbaud, Tanrı olduğunu düşünüyordu," dedi Phillip. "Belki de ön koşul budur. Kabalada insanoğlu sebze yaşamının eşiğinde durur ve onunla Tanrı arasında sadece bulanık bir kefen

vardır. Ama ya kendini gerçekten Tanrı, güneş olarak düşünsen, o zaman neler görür ve bilirdin?"

"Evet," dedi Al. "İlginç bir konuya parmak bastın. Ama Rimbaud öyle düşündükten sonra çuvalladı tabii."

Phillip yumruğunu sıktı. "Elbette çuvalladı ve sebebini anlıyorum galiba, ama düzgün bir şekilde açıklayabilir miyim emin değilim."

"Eh, bir dene," diye kibarca teşvik eden Al'in alnı kırıştı.

Bu noktada Phillip elini sallayarak konuyu kapadı ve bir bira daha istedi.

Nihayet saat üç olunca sokağın karşı tarafındaki Sendika Binası'na döndük. Girişten kızı aradım ve bana kiminle görüşeceğimi söyledi. Ona uğraştığı için teşekkür ettim ve sonra Al telefonu alıp kızla muhabbete koyuldu.

Sendika görevlisi kadın bana özel durumumu bir tanıdığından duyduğunu ve koşullar sebebiyle bana yeni bir kart çıkartmaya razı olduğunu söyledi. Kart hazırlanırken, gelecekte çıkabilecek acil durumları göz önüne alarak cebime gizlice iki tane yazısız kart attım.

İyi haberi vermek için Phillip'le Al'in yanına döndüm. Panonun önünde diğer denizcilerle birlikte durup ilanlara baktık.

"Artık kesin gemi buluruz," dedi Phillip.

"Bugün olmazsa yarın," dedim. Sonra Al'e ofisten çaldığım yazısız kartları gösterdim. Onları elimden kaptığı gibi ceketinin cebine soktu. Bu o kadar çabuk olmuştu ki Phillip'in ruhu bile duymamıştı. Al'e baktım, o da bana ciddiyetle baktı.

Bir dakika sonra Al, 52. Cadde'de bir badana işi olduğunu söyleyip gitti. Phillip'le ben üç buçukta yapılacak iş anonslarını beklemek için bir sıraya oturduk.

Üç buçukta güverte tayfası arandığı söylendi. Dört lisansımın yanı sıra yeni kartımı da gösterdim ve işlerden biri bana verilince sevinçten neredeyse kafayı yiyecektim. Phillip'le ben memnuniyetle gülümsedik ve titreyen elleriyle sigaramı yaktı.

Sonra vasıfsız denizciler için çağrı yapılınca Phillip başka on vasıfsızla birlikte kartını gösterdi. Sevk görevlisi kartlardaki doğum tarihlerine baktı.

Vasıfsızlardan biri iş penceresinin önünde bütün gün takılmıştı; sivilceli, sıska, morona benzeyen on yedi yaşlarında bir çocuktu. Kartı suratına gerisingeri fırlatıldı, bütün gün aynı şey olmuştu zaten. Kartına bakınca aidatlarını geciktirmiştir yazısını gördüm. Serbest işler penceresine gitmeyi akıl edemediğinden bu pencerede bütün gün takılıyor, değersiz kartını uzatıyor ve kartı onun karanlık bir şekilde sırıtan suratına gerisingeri fırlatılıyordu. Ona ne yapması gerektiğini söyledim, çünkü başka kimsenin umurunda değil gibiydi, sevk görevlisinin bile.

Phillip'in kartı gerisingeri fırlatıldı, ama birkaç saat önce doğsa seçilecekti. Sıramıza geri döndük ve "Olacak bu iş," dedim.

Sevk görevlisi mikrofona "Lisanslılardan biri geri döndü. Bir lisanslı lazım," diyordu. Aldığım işten bahsediyordu.

"Yarın bizim günümüz," dedim. "Çok erken kalkalım." Al'in sendikacı kızın karşısında ne kadar başarılı olduğunu düşünmeye başladım ve kitabını tekrar açmış olan Phillip'e baktım.

"Al kıyak herif," dedim. "O varken hiçbir şeye kafa yormana gerek kalmıyor."

Phillip başını kitabından kaldırıp baktı.

Bu işi bir an önce bitirmek istediğimden "Neden Al'in bizimle gelmesine izin vermiyorsun?" dedim. "Gelmeyi çok istiyor."

Phillip işkence çekiyormuş gibi bir ifade takındı. "Eee," dedi, "hayır. Gemiye binmemin sebebi ondan uzaklaşmak zaten. Bunu sana söyledim."

Omuz silkip "Anlamıyorum," dedim.

"Durumu doğru dürüst bilmediğinden, anlamanı beklemiyorum," dedi.

"Tamam," dedim soğukça.

Saat yine beş oldu ve Phillip, Al'in evine gidip onunla akşam yemeği yememizi önerdi. Al'in badana işinden biraz para kazan-

dığını düşünüyordu, oysa ben, Al'in bizimle gelebilmek için şehirde dört dönerek yazısız kartlarını yazdırabileceği birini aradığını biliyordum.

Al'in 52. Sokak'taki bir caz kulübünün üstünde bulunan evine gittiğimizde, henüz gelmemişti. Kanepeye uzandım, Phil de rahat koltuğa oturup *Avrupa*'yı okumaya koyuldu.

Kanepeden görebildiğim arka bahçedeki sarmaşıklarla kaplı, üzeri çatlak, eski alçı duvar parlak ikindi sonu ışığında güzel görünüyordu. Phil'e "Şu dışarıdaki duvara ve egzotik asma yapraklarına bak," dedim. "Bahse girerim Montmartre aynen öyle görünüyordur."

Phillip balkon kapısına geri döndü ve durup dışarıdaki duvara bakmaya başladı. Az sonra kanepede uyuyakaldım.

Uyandığımda Al'le Phillip kanepenin yanında durmuş, bana kalkmamı söylüyorlardı. Döndüm ve az önce gördüğüm rüyayı düşünmeye başladım. Tennessee'de gördüğüm bazı tepelerle ilgiliydi. Sonra bugünlerde rüyamda hiç gemi görmeyişimin ne tuhaf olduğunu düşündüm, çünkü denize açılmadan önce mutlaka rüyamda gemi görürüm.

Bir süre sonra kapı sadece birkaç santim açıldı ve içeri Will Dennison'ın bir doksanlık gölgesi süzüldü. İrkildim çünkü sessizce girivermişti. Üstünde bir gofre ceket vardı ve ağzından yarısı içilmiş bir sigara sarkıyordu. Rahat koltuğa oturdu ve Al'le Phillip ona sendikacı kızla öğle yemeği yediğimizi ve her şeyin yoluna girdiğini anlatmaya başladılar. Ben kanepede oturup Dennison'ın tepkisini seyrettim.

Dennison pek tepki göstermezdi. Onu aylardır tanıyordum ve hâlâ çözememiştim. Reno, Nevada'dan gelmişti ve hipodromlarla kumar masalarına düşkün biri gibi görünüyordu. Ama bu sadece dıştan edinilen izlenimdi. Tuhaf bir şekilde eğitimli, yavaş, sert bir konuşması vardı. Ayrıca bir sürü karanlık iş çevirdiğini biliyordum. Ona Chicago'dan gizemli telefonlar gelip duruyordu sürekli ve dairesine uğrayan adamlardan bazıları cana yakın görünseler de gergin, gizemli bir havaları vardı.

Will'in anlaşılan hâlâ Reno'da yaşayan annesi ona paket paket yiyecek gönderip duruyordu ve Phillip'le Al'in söylediklerine göre Will her Noel'de mutlaka batıya yolculuğa çıkıyordu. Dennison kesinlikle batılı görünüyordu ve neden Doğu'da kaldığını sık sık merak ediyordum. Gerçi Batı'da başının belaya girdiği ve orada kazıkladığı birkaç kişinin kendisini bulmak istedikleri söyleniyordu tabii. Yıllık Noel yolculuğunu da sessiz sedasız yapıyordu anlaşılan.

Dennison'ı nedense kovboya benzetiyordum. Ama filmlerde gördüğünüz türden, beyaz bir ata binmiş, inci grisi kovboy şapkalı ve işlemelerle kaplı çifte tabanca kılıflı bir kovboya değil. Will sade bir yelek giyen ve bir yarım kovboy şapkası takan, sürekli salondaki bir kumar masasında oturan ve kahramanla kötü karakter birbirlerine ateş etmeye başladıklarında parasını alıp usulca sıvışan kovboy.

9
WILL DENNISON

Cumartesi günü yine aynı şey oldu. İşten çıkıp eve giderken yolda Al'e uğradığımda, içeride Ryko'yla Phillip oturuyorlardı. Anlaşılan geç saatte kalktıklarından gemi bulamamışlar, ama yarın mutlaka bulacaklarmış falan filan. Tiksinmeye başlamıştım ve bu teranenin haftalarca süreceğini tahmin edebiliyordum. Akşam yemeği için dışarı çıktık.

Koridorda Agnes'le karşılaştım. Günü Islahevi'ndeki insanlarla görüşerek geçirmiş ve Hugh'un gerçekten de orada olduğunu öğrenmişti. Onun kefaletle serbest bırakılabilmesi için ertesi gün bir avukat tutmayı planlıyordu. Bütün zamanını bu meseleye ayırabilmek için işinden ayrılmıştı. Ona sabahın dördünde bir ofis binasında cebinde kendisine ait olmayan $1,500'la yakalanan bir arkadaşımın sadece iki ay yatmasını sağlayan bir avukatın ismini verdim.

Agnes'e bizimle akşam yemeği yiyip yemeyeceğini sordum ama hayır dedi, meteliğe kurşun attığını söyledi. "Benden," dediğimde yine hayır dedi. Hep öyle yapardı. Bu yüzden iyi geceler dileyip çıktım.

Diğerleri sokakta, binanın önünde duruyorlardı.

"Agnes gelmiyor, çünkü meteliğe kurşun atıyormuş," dedim. "Bazı insanlar gururlu oluyor."

Phillip "İnsanların salakça fikirleri oluyor," dedi.

"Hı hı," dedim, "ama sen bir sanatçısın. Edepliliğe, dürüstlüğe ve minnettarlığa inanmazsın. Nerede yiyelim?"

Phillip yemekten sonra 5. Cadde'deki sinemaya gidip *Pépé le Moko*'yu seyretmek istediğini söyledi, bu yüzden Village'da yemeye karar verdik. 7. Cadde'den metroya binip Sheridan

Meydanı'na gittik ve karnımızı doyurmak için Chumley's'e girdik. Phillip hemen Pernod ve Daiquiri kokteyli sipariş etti.

Yemekten sonra 5. Cadde'deki sinemaya yürüdük. Phillip'le Ryko ticaret gemisi çalışanı belgelerini gösterince yarı fiyatına girdiler. Tiyatroya girince önce Phillip oturdu, sonra Ryko, sonra ben, son olarak da Al.

Al film boyunca başını arkaya çevirip durarak Phillip'e bakıyordu ve sonunda sırasının diğer tarafına, Phillip'i profilden rahat rahat seyredebileceği bir yere geçti.

Filmden sonra MacDonald's Tavernası'na gittik, ki eşcinsel mekânıdır ve içerisi çığlıklar atan ve ortalıkta hışır hışır dolanan ibnelerle doluydu. Arada sırada bir tanesi ciyak ciyak haykırıyordu.

İte kaka bara gittik ve içki sipariş ettik. Yaşlı ibneler açıkça Phillip'e bakıyorlardı, ama genç olanlar onu fark etmemiş gibi yapıyor, etrafta gruplar halinde durarak konuşurken onu göz ucuyla kesiyorlardı.

Etrafta duran bir sürü denizci vardı ve bir tanesinin "Bu siktiğimin şehrinde kadınlar nerede yahu?" dediğini işittim.

Orta yaşlı, şık bir ibne, Phillip'e James Joyce'tan bahsetmeye başladı ve egemen bir konuma geçmek istediğinden, Phillip'e edebiyattan hiç anlamadığını söyledi. Sonra Phillip'e bir içki ısmarladı.

Biraz manyakça sırıtan ufak tefek, sıska, siyah saçlı bir adam Al'in yanına gelip sigara istedi. Al paketi çıkardığında içinde tek bir sigara vardı. Adam "Son sigara. Eh, alayım bari," dedi ve aldı.

Al ona ters ters bakıp başını öte tarafa çevirdi.

Adam Village'da havalı davranmak gerektiğini açıklamaya başladı. Hartford, Connecticutlıymış ve bir kadın arıyormuş. Sonra piyanonun yanında duran iki lezbiyen görünce gözleri parladı.

"Kadınlar!" dedi.

Gidip arkalarında durarak onlara manyakça sırıttı.

MacDonald's'tan çıktık ve köşeden sapıp Minetta'ya girdik.

Phillip "Babs'la Janie bu gece ne yapıyorlar acaba?" deyince Ryko "Eh, onları sonra görürüz," dedi.

Minetta her zamanki gibi salak tiplerle doluydu. Joe Gould bir masada oturuyordu. Bir adam, Al'e çarptı ve özür diledi.

Al "Hiç sorun değil," dedi.

Adam "Efendi olduğum için özür diledim, ama sen anlamazsın," dedi.

Al ona bakınca adam "Ben Michigan Üniversitesi'ndeyken üniversiteler arası boks şampiyonuydum," dedi.

Kimse bir şey demedi ve bir süre sonra şampiyon başka birine bulaşmaya gitti. Barlardaki insanlar hep boksör olduklarını iddia ederler, böylece saldırıları önlemeyi umarlar, tıpkı bir kara yılanın yaprakların arasında kuyruğunu titretip çıngıraklı yılan numarası yapması gibi.

Herkes birkaç içki içti. Al oldukça güzel bir kızla oturup onunla muhabbette koyuldu. Phillip barda duruyordu ve ona son savaşta yaptığı bir şeyi kanıtlayan bir belgeyi göstermeye çalışan birine denizci belgelerini gösterdiğini gördüm.

Al'le kızın masasına oturdum. Kızla konuşmak zordu. Al ona filmden bahsediyordu, ben de Cezayir'e gittiğimden bahsettim.

Bunun üzerine kız bana büyük bir nefretle bakıp "Cezayir'e ne zaman gittin?" dedi.

"1934'te," dedim.

Bana salakça bir şüpheyle ve öfkeyle bakmayı sürdürdü.

Barmenlik günlerimde yaşadığım bir hissi, bir tımarhanedeki tek aklı başında insan olduğum hissini tekrar yaşamaya başladım. Kendinizi üstün değil depresif ve ürkek hissettiriyor, çünkü iletişim kurabileceğiniz hiç kimse olmuyor. O zaman eve gitmeye karar verdim.

Dedim ki: "Eh Al, yarın erken kalkmam gerekiyor. Gitsem iyi olacak." Böylece kalkıp çıktım ve eve yürümeye başladım.

Tony Paster's'ın önünden geçerken lezbiyen koruma Pat'in genç ve sarhoş bir denizciyi sokağa attığını gördüm. Denizci

"Burası ibne kaynıyor yahu," dedi. Havaya yumruğunu savurdu ve az kalsın yüz üstü yere kapaklanıyordu, sonra sendeleyerek ve kendi kendine mırıldanarak uzaklaştı.

Sabah gazetelerini satın almak için 7. Cadde'ye yürüyüp Christopher Sokağı'na gittim. Geri dönerken George's'un önünde bir tartışma vardı, bu yüzden neler olduğuna bakmaya gittim.

Mekân sahibi kapı eşiğinde durmuş, az önce dışarı attığı üç kişiyle tartışıyordu. Adamlardan biri "Ben *Saturday Evening Post*'ta yazıyorum," deyip duruyordu.

Mekân sahibi "Ne yaptığın umurumda değil. Sizi mekânımda istemiyorum. Basın gidin," dedi ve grubun üstüne yürüdü. Geri çekildiler, ama mekân sahibi tekrar içeri girmek için sırtını dönünce *Saturday Evening Post*'ta yazan adam tekrar öne çıktı ve bütün o süreç tekrarlandı.

Ben geçip giderken mekân sahibi "Neden başka bir yere gitmiyorsunuz? New York'ta başka bir sürü mekân var," diyordu.

Amerika'nın her yerindeki sokak köşelerinde, barlarda ve restoranlarda böyle salakça tartışmaların yaşandığı hissine kapıldım. Amerika'nın her yerinde insanlar ceplerinden kartvizitlerini çıkarıp başkalarının burnunun dibinde sallayarak bir yerlere gittiklerini veya bir şeyler yaptıklarını kanıtlamaya çalışıyorlardı. Günün birinde Amerika'daki herkesin birden ayağa fırlayıp "Saçmalıklarla uğraşamam!" diyerek yanındaki adamı itip kakmaya, tırmalamaya ve ona küfretmeye başlayacağını düşündüm.

10
MIKE RYKO

Perşembe sabahı saat onda Phillip suratıma bir bardak su çalıp "Hadisene, kalk," dedi.

Kanepede giyinik halde uyuyordum, Janie de yatak odasında uyuyordu. Phillip yıkanmış, saçını taramış, gitmeye hazırdı.

Sendika Binası'na vardığımızda hâlâ uykuluydum, bir Yunan öğle yemeği arabasından aldığım bir fincan kahveyle bir sandviç sayesinde biraz kendime gelmiştim.

Hole girdiğimizde bir güverte tayfası anonsu yapılıyordu. Koşarak pencereye çıktık ve başka altı kişiyle birlikte kartımı uzattım. Dokuz iş için sadece yedi kart vardı, yani sonunda bir iş bulacağım kesindi. Ama sevk görevlisi iki kartı gerisingeri fırlattı ve biri benimdi.

"Benim kartımın nesi var be?" diye bağırdım kafesin arasından.

"Aynen!" dedi kartı geri gönderilen diğer kişi.

"Dün gece bir toplantı vardı," dedi sevk görevlisi, "ve siz katılmadınız. Bir dahaki sefere toplantı var mı yok mu öğrenin kardeşler."

Pencereden bir başkasının kartını kaptım ve arkasına baktım. "26 Haziran 1944'teki toplantıya katılmıştır," damgası vurulmuştu.

Küfrederek geri dönüp bir banka oturdum.

Phillip tepemde duruyordu. "Eee, şimdi ne olacak?" diye sordu.

Ona biraz acizce baktıktan sonra "Başka bir yolunu bulmamız gerekecek," dedim.

Biraz oturup düşündük, sonra işe yarayacağını bildiğim bir numarayı yapmaya karar verdim. Phillip'e "Gel," deyip onu arka taraftaki ofislerden birine götürdüm.

Bir sendika görevlisi oturmuş telefonda konuşuyordu. Ellerimi masasına dayadım ve tüm dikkatini bana vermesini bekledim. On dakika konuşmayı sürdürdükten sonra kapadı.

Dedim ki: "Bak kardeş, demin tam bir iş alıyordum ki sevk görevlisi kartımı geri fırlattı ve dün geceki toplantının damgasının vurulmadığını söyledi. Bir gemi bulamayacak mıyım yani?"

"Serbest işler penceresine gitmen gerekiyor kardeş."

"Ama ikimizin de" -dönüp Phillip'i gösterdim- "dün geceki toplantıya katılamayışımızın sebebi Washington'da olmamızdı. Savaş sonrasına ilişkin Pillsbury kanun tasarısı hakkında Senato'yla Beyaz Saray arasındaki tartışmayla ilgili gösteriye katılmak için oraya iki günlüğüne gitmiştik. Anlarsın ya, kafaları çekince oraya gitmeye karar verdik..."

"Tartışma konusundaki fikriniz nedir?" diye araya girdi görevli.

"Şey," dedim Phillip'e dönerek, "Phil'le ben hiç öyle bir şey görmemiştik. Oturup da Georgialı John ve Mississippili Banken gibi kelle vergisine karşı çıkan Güneyli demokrat piçlerin Pillsbury gibi bir kanun tasarısının aleyhinde atıp tutmalarını dinlemek rezaletti."

Sendika görevlisi hafifçe gülümsedi. Ben tam başka bir şey diyecekken telefon çaldı. Görevli bir dakika meşgul olduktan sonra telefonu kapayınca tekrar söze başladım. "Yani dediğim gibi..."

"Kartları görelim," diye sözümü kesti ve elini uzattı. Ona kartları verdik ve damgaladı.

"Sağ ol," dedim ciddiyetle, bir grevden sonra hapse atılıp da kefaleti sendika tarafından ödenmiş biri gibi.

Dışarı çıktık. Kartlara baktım. "26 Haziran 1944'teki toplantıya katılmıştır," damgası vurulmuştu.

"Çok iyiydin," dedi Phil.

"Psikolojileri şu ki," dedim, "gemilere mümkün olduğunca çok sayıda kafası çalışan liberal binsin istiyorlar, dogmayı yaysınlar ve saf beyinsizleri işçi sınıfının sözcülerine dönüştürsünler

diye. Bize resmen 'Dogmayı yayın çocuklar,' diyorlar."

Ramsay Allen'ı bulduğumuzda binada bizi arıyordu ve ona sendika görevlisinden bahsettik. Al takdirle kafa salladı. Sonra Phillip girişten sigara alırken Al'e yazısız kartlarla ne yapacağını sordum.

"Bir şey yapmayacağım," dedi. "Phillip onunla aynı gemiye binmeme izin vermediğini söyledi. İşime yaramazlar."

Omzumu silktim ve kendimi daha iyi hissettim.

Phillip geri dönünce panoya baktık.

"Kemiklerimde hissediyorum," dedim. "Bugün ya da yarın gemi buluruz."

Al sürekli Phillip'e bakıyordu, Phillip'se onunla ilgilenmiyordu. Sonunda Al'e "Neden öğleden sonranı para kazanmak yerine burada harcıyorsun?" dedi.

Al "Şey, bak bu iyi fikir," dedi. "Bayan Burdett'ın küçük bir sıva işi var, onu yapabilirim."

Phillip "Eee, hadi git öyleyse," deyince Al hemen gitti.

Phillip'le ben Anchor Bar'da hafif bir öğle yemeği yedik ve biraz bira içip binada iş çıkmasını bekledik, kitap okuduk, sıralarda uyukladık ve nihayet yine kapanış saati yaklaştı. Bir şilebe binmek istediğimizden birkaç tanker işini es geçmiştik. Artık kartlarımızda sorun kalmadığından seçici olmaya başlamıştık. Fransa'ya giden tankerler kıyıya yanaşmadıklarından gemiden kaçmamız mümkün olmazdı.

Beşe çok az kala Allen geri döndü ve bize on dolarlık bir banknot gösterdi.

"Vay vay," dedi Phillip, "bu kadar çok para kazandığını söyleme sakın."

Al bize iki küçük pırlantanın tefeci fişini gösterdi. Phillip, Al'in pırlantaları nereden bulduğunu sordu.

Al "Bayan Burdett köpeğini gezdirirken ona badana işi yaptım ve bunları bir şifonyer çekmecesinde buldum," dedi. "İki kedisi gözlerini benden ayırmıyordu."

"Paran bitince hep çay içmeye gittiğin şu Memphisli yaşlı Bayan Burdett'tan mı bahsediyorsun?"

"Evet," dedi Al, "eski bir aile dostumuzdur."

"Eh, iyi yapmışsın," dedi Phillip. "Hadi parayı harcayalım."

"Gemi bulamadınız mı?" diye sordu Al neşeyle.

Phillip "Yarın bakacağız artık," dedi.

Önce Anchor Bar'a uğrayıp birer viski soda içtik. İçerisi gündüz iş bulmuş ve uzun yolculuk öncesinde kafaları çeken denizcilerle doluydu.

Times Meydanı'nda bir Fransız filmini seyretmeye karar verdik ve metroya bindik. Oraya vardığımızda bir İtalyan spagetti restoranı bulana kadar bakındık ve sonra içeri girdik.

Al'le ben iki şişe bira ısmarladık, Phil de bir şeri ısmarladı. Bir *P.M.* satın almıştı ve şeri içerken askeri haritaya bakıyor ve cepheden bahsediyordu. Sonra spagettilerimiz geldi. Tezgâha gittim ve et sosuma kırmızı biber dökmek için koca bir biberlik aldım.

Karnımızı doyurunca Phil biberliği masanın üstünden Al'e itti ve yüksek sesle "Hadi Allen, şundan bir kaşık ye de görelim," dedi. "Keats yapmıştı."

Al "Şey, bilmem ki," dedi.

Phil "Mideni temizler," dedi, yan masadakilerin duyabileceği şekilde. "Ülserine iyi gelir. Keats yaptıysa sen neden yapamayasın?"

Bunun üzerine Al büyük bir spagetti kaşığını aldı ve üstüne biraz kırmızı biber döktü. Sonra kaşığı ağzına soktu ve kırmızı biberi ağzında tuttu. Gözleri sulanmaya başlamıştı ve gülümsemeye çalışıyordu.

"Al," dedi Phillip masanın üstünden bir bardak suyu iterek, "Su iç. Böylece daha kötü olur."

Al'e biraz ekmek verip "Ekmeği al, kırmızı biberi bastırır," dedim.

"Su daha kötü yapar," dedi Phillip ısrarla. "Ekmek taviz vermek olur."

Bunun üzerine Al suyu içti ve ağzı o kadar yanıyordu ki yanaklarından yaşlar süzülüyordu. Arada sırada kafasını sallayıp "Voo!" diyordu ve sonra Phillip'e gülümsüyordu. Çok sinir bozucuydu ve Al'in ekmeği almasında ısrar ettim.

"Boşuna zaman harcıyoruz," dedim ama dinlemediler.

Al "Voo!" demeyi ve Phillip'e sırıtmayı sürdürüyordu, tıpkı kazıkta yakılırken işkencecilerine gülümseyip kafa sallayarak "Çocuklar! Bu canımı yakıyor!" diyen bir salak gibi.

Sonunda olay bitti ve kalktık ve Al hesabı ödedi.

Mekândan çıkarken Phillip aşçının camekâna koyduğu tabaktan uzun bir makarna aldı ve baston gibi tutarak dışarı taşıdı. Kaldırıma çıktığımızda makarnanın ucunu fermuarına sıkıştırdı ve makarna fışkıran parlak sidik gibi göründü aynen. Akşam kalabalığında koşuşan adamlar hayretle bakıyorlardı, sonra sadece makarna olduğunu görünce de duraksamadan yollarına devam ediyorlardı. Kadınlar gözlerini kaçırıp, görmemiş numarası yapıyorlardı. Phillip makarnayı fermuarında tutmayı sürdürerek Apollo sinemasına yürüdü ve yürürken işeyen bir adam gibi görünüyordu.

Al biletleri aldı ve Apollo sinemasına girdik. Filmi seyrederken sigara içebilmek için yukarıdaki locaya çıktık.

Locanın hemen sağındaki kapısız, ufak odada genellikle bir grup ibne takılır; zamanlarının yarısında filmi seyreder, kalan zamanda da localarda oturanlara bakıp tavlayacak birilerini ararlar. Biz merdivenden çıkarken orada durmuş yan gözle bize bakıyorlardı; o sırada Phillip kum kavanozuna koştu ve makarnayı fermuarından çıkarmadan kavanozun içine sokup sallamaya başladı, böylece kum kavanozunun içine rastgele işiyormuş gibi göründü. İbneler kerevit gibi uzaklaştılar.

Aşağı inip locanın ilk sırasına oturduk ve sigara yaktık.

Gölgeler Limanı Le Havre'deki, ülkeden kaçmaya çalışan Fransız bir asker kaçağıyla ilgili. Her şey hazırken, bir pasaportu varken ve bir gemiye binmişken, birden yola çıkmadan önce dö-

nüp sevgilisini bir kez daha görmeyi kafaya koyuyor. Sonuçta bir gangster tarafından sırtından vuruluyor ve gemi onsuz hareket ediyor. Son sahnede gemi Le Havre'den onsuz ayrılıyor.

Phillip'le aramda oturan Al film boyunca çıt çıkarmadı. Film bitince ona döndüm ve beğenip beğenmediğini sordum.

"Hayatımda gördüğüm en iyi film," dedi ve gözlerinin yaşarmış olduğunu fark ettim.

Bir başka filmi, bir İngiliz filmini seyrettik ve filmin ortasında dışarı çıkan Al beş dakika sonra üç karton kutu dolusu soğuk çikolatalı süt getirdi. Phillip karton kutusunu kapıp konuşmadan sütü içti. Benimki için Al'e teşekkür ettim.

Filmden sonra sinemadan çıktık ve biraz içki içmek için 8. Cadde'ye doğru yürüdük.

8. Cadde'yle 42. Sokağın köşesinde, beyaz saçlı yaşlı bir adam kaldırımın ortasında durmuş, ellerini kenetlemiş, göğe bakıyordu. Arada sırada birisi de durup yukarı bakıyordu. Orada bir şey olmadığını görünce bir şey demeden veya yüz ifadelerini değiştirmeden yürüyüp gidiyorlardı. Çoğu insansa adamı görmeden yürüyüp gidiyordu. Adam dua ediyordu galiba.

8. Cadde'deki, 43. Sokağın civarındaki bir bara girdik. Siyah takım elbiseli, briyantinli, karanlık görünüşlü tipler, cart kravatlı ve elmas yüzüklü bir kumarbaz, birkaç fahişe, tek tük ibneler ve bir sürü asker vardı. Bu ortamda genç askerler sırıtıyorlardı, sanki yabancı bir ülkeyi veya bir harabeyi işgal etmişler gibi.

Orada bir süre kaldık, sarhoş olmak istemediğimizden bira içtik, sonra çıkıp metroyla Washington Meydanı'na gittik. Al bu sırada biraz huzursuzlandı, çünkü 32 numaralı dairede istenmediğini biliyordu.

Oraya gittiğimizde Janie'yle Barbara'yı gördük. Phillip'le beni saatlerce bekledikten sonra Waldorf Kafeterya'da kahve içmiş ve yeni dönmüşlerdi, şimdiyse sevimsiz bir ruh halindeydiler.

"Neredesiniz be?" diye sordu Janie.

Bir koltuğa oturup kucağıma kediyi aldım, Phil kanepeye, Barbara'nın yanına oturdu, Al ise odanın ortasındaki beyaz min-

dere oturup herkese gülümsedi. Janie kediye yiyecek vermek için mutfağa gidince Al ayağa fırlayıp "Yardım edebilir miyim?" dedi.

Radyoda dans müziği bulup sesini iyice açtım, çünkü herkes çok sevimsiz ve gergin davranıyordu. Barbara somurtuyordu, Phil ise Faulkner'ın *Kutsal Sığınak*'ını karıştırıyordu. Diğer kanepeye uzanıp şekerleme yapmaya başladım.

Uyandığımda Janie "Evine git!" diye bağırıyor ve Al'e bir kitap fırlatıyordu. Kitap Al'in omzuna çarptı. Barbara evine gitmişti bile, Phillip ise kanepeye uzanmıştı. Janie yatak odasına girip kapıyı ardından hışımla kapadı.

Al, Phillip'e soran gözlerle baktı.

"Gidebilirsin," dedi Phillip.

Al "Şey, iyi geceler," deyip daireden çıktı.

Yatak odasına girip kapıyı ardımdan kapadım.

"O dışarıda," dedi Janie soyunmaya başladığımda, "ona dikkat et."

"Kime?"

"Bay Phillip'e."

"Nesi var ki?"

"Neden seninle gemiye binmek istediğini biliyorsun, değil mi?"

Pantolonumu sandalyeye attım ve "Hayır, neden?" dedim.

"Çünkü o ibne ve seninle yatmak istiyor."

"Ne?" dedim.

"Bana 'ne' deme. Denizde bir gece üstüne atlayınca ne demek istediğimi anlarsın."

İç geçirdim, kafa salladım ve ona acıyarak baktım.

Dedi ki: "Ramsay Allen onu senden iyi tanıyor, istersen ona sor da öğren."

"Delisin sen," dedim.

"Benimle tam bir yıldır yaşıyorsun, bana evlenme sözü verip duruyorsun, sana para veriyorum, şimdi de kalkmış ibnelerle takılıyor ve geceleri eve gelmiyorsun."

"Seni kimin doldurduğu şimdi anlaşıldı," dedim, "Ramsay Allen. Bu yolculuğu engellemek için her şeyi söyler, her şeyi yapar o, bilmiyor musun?"

Janie bağırmaya başladı. "Bir bakacaksın sen de lanet olası bir ibne olup çıkmışsın. Hatta belki çoktan olmuşsundur bile."

Dedim ki: "Neden Al'in her dediğine inanıyorsun?"

"O Helen orospusuyla yatıyorsun, ona para veriyorsun, ama bana hiçbir şey verdiğin yok."

Dedim ki: "*Bunu* da nereden çıkardın?"

"Beni aptal sanıyorsun," dedi. "Burada olanlardan haberim yok sanıyorsun."

"Eee, ne oluyormuş ki?"

"O Dennison denen kumarbazla Reno'ya gidecekmişsin. Benden kurtulabileceğini sanıyorsun, ama kurtulamazsın."

Dedim ki: "Öff, yapma Tanrı aşkına."

Sonra diziyle taşaklarıma vurunca hemen yan döndüm. Sert, ince parmak eklemleriyle yüzümün yan tarafına vurmaya başladı. Ben de ona bir tokat attım.

Yatağın yanında, üstünde izmaritlerle ve külle tepeleme dolu bir kül tablası, kitaplar, kâğıtlar, bir çalar saat, boş bardaklar, parfüm şişeleri, tırnak törpüleri, bir iskambil destesi ve bir kutu talk pudrası bulunan bir sehpa vardı. Janie düşerken sehpaya çarpınca, sehpadaki her şey üstüne düştü. Yerde yatmış, izmaritler tükürüyordu, yüzü ve ta dizlerine kadar giysileri küllerle ve talk pudrasıyla kaplıydı.

"Piç!" diye haykırdı. "Güzelliğimi bozmaya çalışıyorsun!"

Bunun üzerine diğer odaya gittim.

Phillip kanepede yatıyordu. "Hayatım," dedi yüksek sesle, "aşkımı daha fazla gizleyemeyeceğim."

"Tanrı aşkına kapa çeneni," dedim.

Yatak odasından gelen hüngür hüngür ağlama seslerini duyabiliyorduk.

Bir süre sonra Janie'nin yanına geri döndüm. Hâlâ yerde oturuyordu, bu yüzden onu yatağa çıkardım ve öpmeye başladım.

Birkaç dakika sonra kalkıp yüzünü temizledi. Yatağa, yanıma geri döndü ve "Bu yolculuktan geri döndüğünde yeni bir daire tutalım," dedi.

Ertesi sabah Phillip'le ben epey erken kalkmayı başardık ve artık ikimizle de barışmış olan Janie beykınlı ve yumurtalı bir kahvaltı hazırladıktan sonra bizi uğurladı. Günü daireyi temizlemekle geçirecekti.

Sendika Binası'nın kapanış saatinden hemen önce Phil'le ben gemimizi bulduk. S.S. *Harvey West*'ti, bir Liberty gemisiydi ve Hoboken'de demirlemişti.

"Yarın sabah sekizde gelin," dedi sevk görevlisi, "eşyalarınızı da getirin."

Ofise geri dönüp çalışma belgelerimizi aldık.

"Eh," dedi Phillip, "işte oldu."

"Hı hı," dedim, "hadi kutlayalım."

11
WILL DENNISON

Cuma gecesi iş çıkışı Helen'la buluştum ve daireme geri döndük. Ama Al, Phillip ve Ryko kapımın önünde bekliyorlardı. Al'e selam verdim ve Mike'la Phillip'e tiksintiyle, bir şey demeden baktım.

Phillip "Şey, yarın gemiyle yola çıkıyoruz," dedi. "Bir gemi bulduk ve yarın sabah rıhtıma gideceğiz."

"Buna güvenebilir miyim?" dedim. "Yola çıkışınızın sürekli iptal olmasından sıkıldım."

"Bu sefer kesin. Gideceğimize göre neden güzel bir kıyak geçip hepimize akşam yemeği ısmarlamıyorsun?"

"Cidden gideceğinize emin olabilsem sizi Colony'ye götürürdüm... ama emin olamadığımdan orta yolu bulup burada yiyelim." Helen'la birlikte yukarı çıkmaya başladım ve hepsi peşimizden geldiler.

Helen rahat koltuğu Phillip'ten önce kaptı. Ben masaya gidip bir kâğıt parçası aldım. "Bir liste çıkaracağım," dedim.

"Biraz bifteğe ne dersin?" dedi Al. "Bleecker Sokağı'nda gördüm."

"Olur," dedim. "Ayrıca bir litre Dubonnet'le maden suyu al." Alınacakları yazdım. "Biraz bleu peyniri, İtalyan ekmeği, tereyağı, elma, Dubonnet için buz almayı da unutma." Al'e listeyi verdim.

"Biraz rom nasıl olur?" dedi Phillip.

"Olmaz," dedim. "Dubonnet daha iyi bir yaz içkisidir. Hem para harcamak istemiyorum."

Phillip "Burjuvalık yapma Dennison," dedi. "Yarın gidiyoruz işte. Bizi bir daha asla göremeyebilirsin."

"Ben yeni burjuvalardanım Rimbaud," dedim. "Hem geri dönmezsen seni tam şimdiki halinle hatırlarım hep."

Al'e on dolar verdim. Phillip çalışma masamın çekmecesini karıştırmaya başladı ve şort giymek istediğini söyledi.

"Evet," dedi Al, ayağa fırlarken eklemleri yüksek sesle çatırdadı; "müthiş bir fikir!"

Phillip arada sırada spor salonunda giydiğim iki şortu denerken gözümü ondan ayırmadım. Şortlardan birini Al'e verdi ve oracıkta, odanın ortasında şortları giydiler.

Helen "Bana aldırmayın çocuklar," dedi.

Dedim ki: "Sokağa öyle çıkmayı mı planlıyorsunuz?"

Al "Tabii," dedi.

Ryko'ya döndüm. "On doları al da alışverişi sen yap. Yoksa bu iki embesil teşhircilikten tutuklanacaklar."

Ryko on dolarla alışveriş listesini aldı ve hep birlikte çıktılar. "Buzu unutmayın," dedim kapıdan çıkarlarken.

Tüm dikkatimi Helen'a verdim, ama diğerlerinin her an dönebileceklerini söyleyip duruyordu, ben de benim için fark etmez dedim. Bunun üzerine fettan bir edayla "Ama olmaz ki," deyince tiksindim.

Phillip birkaç dakika sonra, içinde şarabın bulunduğu küçük bir paketle döndü.

"Buz nerede?" dedim. "Maden suyu nerede? Maden suyu ve buz olmadan içilmez ki bu meret."

Phillip "Ah, Al'i buz almaya gönderdim," dedi. "Buz kalıpları ağır oluyor, bilirsin. Ryko da listedeki diğer şeyleri alıyor." Masa çekmecesini karıştırıyordu. "Tirbuşon nerede yahu?"

Ona tirbuşon olmadığını, ev sahibesinden ödünç alması gerektiğini söyledim ve yukarı çıktı.

Birisi kapıyı tekmeledi. Kapıyı açınca Ryko'nun kucağında paketler taşıdığını gördüm. "Tanrım, o şortluların yanında yürümekten utandım," dedi. "Bleck Sokağı'nda İtalyanlar bulaşacak sandım. Onlara ıslık çalıyorlardı."

Paketleri açıp içindekileri çıkarmaya başladım. Bir sürü nefis, kalın biftek dilimi, taze ve nemli biraz bleu peyniri, küçük bir torba dolusu elma, uzun bir İtalyan ekmeği vardı. Elmaları uzatıp "Peynirle şahane giderler," dedim.

Ryko kanepede oturuyordu ve "Hı hı," dedi.

Phillip bir tirbuşon getirdi. "Bırak ben yapayım," dedim ve şişeyi dizlerimin arasına sıkıştırıp açarken yüksek bir patlama sesi çıktı.

Phillip "Al hâlâ buz getirmedi mi?" dedi. "Ne biçim adam bu yahu?"

Helen oturmuş sigara tüttürüyordu, öyle bir şekilde bacak bacak üstüne atmıştı ki butları görünüyordu. Oturup bacağını okşadım. Phillip ondan sigara isteyince Helen paketi uzatıp bir tane verdi. Phillip sigarayı alıp "Sağ ol," dedi. Helen karşılık vermeden başını başka tarafa çevirdi.

O sırada Al yarı açık kapıyı omzuyla iterek içeri girdi, lavaboya koştu ve içine gazetelere sarılı iri bir buz parçasını attı. Orada durup uyuşmuş ellerini ovuşturdu. Sonra soğuk ellerini şakacı bir edayla Phillip'e yaslamaya çalışınca Phillip kıvrılarak yanından uzaklaştı.

"Maden suyu nerede?" diye sordum.

Ryko kalktı ve çıkıp maden suyu alacağını söyledi. Ben de lavaboya gidip buzu çeşitli işlerde kullandığım bir atış bıçağıyla parçaladım ve beş bardağa buz koydum. Sonra her bardağa biraz Dubonnet döktüm. Bu işi bitirdiğimde Ryko maden suyu getirmişti. Maden suyunu her bardağa döktüm.

"Self servis millet," diyerek içinde en çok Dubonnet bulunan bardağı kaptım. Bir bardak daha kapıp Helen'a uzattım. Bütün gün çalışmaktan dilim damağıma yapışmıştı ve daha diğerleri yeni başlarken ben bardağımı tekrar doldurdum.

İkinci bardağımın ortasında duraksayıp "Bu bifteği kim pişirecek?" dedim.

Al kendisinin pişireceğini söyledi. Üst katın holünde bir gaz ocağı vardı.

Phillip "Allen Ana'ya her zaman güvenebilirsiniz," dedi. Sonra kâğıtsız bir parça biftek aldı ve kapıdan çıkarken üstü biftekle kaplanmış eliyle çağırma işareti yaptı.

Al diğer bifteklerle biraz tereyağı alıp seke seke onun peşinden koştu.

İçkimi bitirip bir tane daha koydum. Ryko kanepede T. S. Eliot okuyordu, ben de Helen'la yiyişmeye ve bacağını okşamaya başladım. Altında külot yoktu, ama elimi tamamen yukarı çıkarmama fırsat vermeden tuttu.

Birkaç dakika sonra Phillip aşağı indi ve elinde *Avrupa*'sıyla yere oturdu.

Dedim ki: "O kitaptaki kırbaçlama sahnesini okumalısın. İçindeki tek güzel kısım o."

Ryko "Allen yukarıda tek başına mı?" dedi.

Phillip "Ne bileyim?" dedi. "Yukarıda değilim, değil mi?"

Ryko ayağa kalktı.

"Nereye gidiyorsun?" diye sordum.

"Yukarı çıkıp yardım edeyim," diyerek dışarı çıktı.

Bir dakika sonra Phillip kitabını hışımla kapatıp tekrar yukarı çıktı.

Helen'a biraz Dubonnet koydum, kendime de bol bol koydum. Payıma yeterince düşsün istiyordum.

Ryko sonunda bir tabakta ilk biftek parçasıyla döndü. Tabağı koltuğumun koluna koyup "Şahane olmuş, değil mi?" dedi, ben de "Hı hı," dedim.

Etrafta bıçak görmüyordum, atış bıçağımsa herhangi bir şeyi kesecek kadar keskin değil, o yüzden kendime ve Helen'a birer parça biftek kopardım. Ryko da bir parça kopardı ve hep birlikte yemeye başladık. Benimkinin tuzu az olduğundan gidip buzdolabının üstünden tuz aldım.

Tuz alırken ekmeği çıkardım ve bir parça kopardım, sonra da bir elimle somunu Helen'la Ryko'ya uzatırken diğer elimle kopardığım parçayı ağzıma tıkıştırdım. Kendimi biraz gergin ve kurt gibi aç hissediyordum.

Bu noktada Al'le Phillip geldiler; Al içinde iki bifteğin cızırdadığı büyük bir tava taşıyordu. Tavayı soğusun diye elektrikli ocağa bıraktı. Sonra Phillip'e bir içki hazırlayıp verdi.

Tava soğuyunca Al onu yere koydu ve Phillip'le birlikte karşılıklı bağdaş kurup biftekleri aralarına aldılar. Sonra Phillip leopar gibi hırıldamaya başladı, iri bir biftek parçasını aldı ve dişleriyle parçaladı. Al, Phillip'in bifteğine uzanınca Phillip hırlayarak pençeler gibi yaptı. Bifteğin kanı çenelerinden süzülüp bacaklarına damlıyordu.

Ryko'ya "Şu *Life*'ta çıkan, bir parça biftek yüzünden kardeşini öldüren aslanın fotoğraflarını gördün mü? Önce bifteği kafese atıyorlar, sonra bir aslan bifteği ağzına alıp bir köşeye doğru sürüklemeye başlıyor, sonra diğer aslan koşup bifteği kapmaya çalışıyor ve ilk aslan ikincinin kafasına pençe atıyor... hayvanın boynunu kırmış. Son sahnede aslanın sırt üstü yatıp bacaklarını havaya diktiğini görüyorsun," dedim ve aslanın ne kadar ölü olduğunu göstermek için ellerimi kaldırıp salladım.

Ryko "Ya? İlginçti herhalde," dedi.

Artık bifteğimi almak istiyorsam aslan oyununa katılmam gerektiğine karar verdiğimden hırlamaya başladım ve bir parça biftek kopardım. Helen hariç herkes hırlıyordu, ama en iyi hırlayan Phillip'ti galiba.

Biftek bitince peyniri getirdim. Aslan mevzusundan artık sıkılmıştım. Peyniri, İtalyan ekmeğini ve elmaları yedik, ki muhteşem bir kombinasyondur. Sonra arkamıza yaslanıp sigara yaktık ve Dubonnet'nin çoğunu bitirdik.

Helen kucağımda oturuyordu ve tahrik olmaya başladım. Ryko odanın diğer tarafından Helen'ın bacaklarına bakıp duruyordu.

"Tatlı çocuksun," dedim Helen'ın kulağına.

Biraz daha oturduk ve sonunda Helen ayağa kalktı, Queens'e geri dönmesi gerektiğini söyledi, elbisesini aşağı çekip döndürdü ve düzeltti.

"Kapıyı açık bırak," dedi Al. "Biraz hava girsin."

Holde Helen'a pazartesi gecesi benimle Chumley's'de buluşup buluşmayacağını sordum ve "Yalnız gelirsen olur," deyip merdivenden indi.

Odaya geri döndüm ve ortalıkta dolanmaya başladım. Üstümde, dirseğinde bozukluk büyüklüğünde bir delik bulunan gofre ceketim vardı. Phillip birden parmağını deliğe sokup aşağı çekerek yırttı. Ceket kolunun dirsekten aşağısının tamamı koptu. Bunun üzerine Al çakal gibi sıçrayarak sırtımdaki ceketi parçalamaya başladı. Ceket eski olduğundan kâğıt gibi yırtılıyordu. Kısa sürede üstümde lime lime hale geldi.

Bu yüzden ceketin artıklarını çıkardım ve oturup parçaları bağlayarak uzun bir halat haline getirdim. Phillip bana yardım etti, sonra Al da yardım etmeye başladı. Bütün ceketten upuzun bir halat yaptık ve odaya fisto gibi astık. Dördümüz oturup ona baktık.

Biraz sonra Phillip çıkıp bir barda içmek istedi. Ben gitmemeye karar verdim, çünkü hesabın üstüme kalacağını biliyordum. Ryko bir kerhaneye gitmek istediğini söyleyince Phillip "Evet Dennison, neden bize bir kerhanede karı ısmarlamıyorsun?" dedi.

"Siz ne biçim gençsiniz, kendinize kadın bulamıyor musunuz?" dedim. "Washington Meydanı sıvıları bacaklarından akan üniversiteli kızlarla dolu. Ben sizin yaşınızdayken genç bir boğa gibiydim. İstesem size öyle maceralar anlatırım ki çükünüz kalkar." Yaşlı bir adam gibi topallayarak Phillip'i kaburgalarından dürtükledim ve kıkırdadım.

Sonra doğrulup yaşlı numarasını kestim ve ona "Neden Barbara'yla yatmıyorsun?" dedim.

"Bilmem. O bakire."

Al dedi ki: "Şey Phillip, onunla yatmak istemiyorsun bence."

Phillip, Al'e baktı. "Mesele o değil. Ne istediğini bilmiyor. Kafası karışık."

Ryko odanın diğer tarafından dedi ki: "Onunla aylardır yiyişiyorsun. Neden onu düzmüyorsun?"

Al bu lafa aldırmayıp Phillip'e ciddiyetle baktı. "Neden kadınlarla böyle karmaşık duygusal ilişkilere giriyorsun anlamıyorum. Neden onlara karşı sade bir tavır sergilemiyorsun?"

Hı hı, dedim içimden, *neden kadınları tamamen boş veremiyoruz ki.*

"Al doğru söylüyor evlat," dedim yüksek sesle. Lionel Barrymore'un ses tonuyla konuştum. "Kadınlar bütün kötülüklerin anasıdır Phillip."

Koridordan kıkırtılar geldiğini işittik ve odaya fırlatılan buruşturulmuş bir dolarlık banknot yere, Ryko'nun ayaklarının dibine düştü.

"Kerhane parası," dedi bir kız sesi.

Ryko "Bu Janie," dedi. Ayağa fırladı. "Barbara da gelmiş." Kapıya yöneldi ve merdivenden koşarak inildiğini işittik. "Nereye gidiyorsunuz?" diye seslendi Ryko. "Hey!"

Phillip'le Al ayağa kalkmışlardı. Al, Phillip'e kararsızca bakıyordu. Ryko holdeydi ve bir an sonra "Hey Phillip, gel yoksa kaçacaklar. Sokakta koşuyorlar," diye seslendiğini işittik.

Phillip kapıdan çıkınca Al telaşla peşinden gitti. Kalkıp ağır ağır merdivenin başına yürüdüm.

Phillip artık aşağıda, apartmanın kapısında olan Ryko'ya sesleniyordu, "Onları görüyor musun?" diye.

Ryko "Hayır, göremiyorum," diye seslendi. "7. Cadde'ye doğru gittiler."

Al "Eh, giderlerse gitsinler," dedi.

Phillip sinirle döndü. "Cehennemin dibine git, seni yaşlı ibne," deyip merdivenden aşağı koşmaya başladı.

Al bana bakmadan bir an tereddüt ettikten sonra uzun sıçrayışlarla merdivenden inmeye, peşlerinden koşmaya başladı.

Odaya geri dönüp pencereye gittim. Ryko aşağıdaki köşede durmuş, Phillip'e çabuk olmasını haykırıyordu. Sonra köşeyi dö-

nüp gözden kayboldular ve Al'in uzun, seker adımlarla yürüyerek peşlerinden hızla gittiğini gördüm.

Kalan son bir iki santimlik Dubonnet'yi bitirdim, kapıyı kapadım ve sigara içmek için koltuğa oturdum. Dişlerimi fırçalamamın vaktidir diye düşünüyorum ki zil çaldı. Phillip'le Al gelmişlerdi.

Phillip "Beş dolar borç verir misin?" dedi.

"Sebep?" dedim.

"Bir taksiye atlayıp kızların peşine düşmeliyim."

"Şey," dedim, "kusura bakma Phillip ama bu aralar durumum kötü." O mesele bana salakça geliyordu, ayrıca Phillip'in oldukça buyurgan ses tonundan hoşlanmamıştım.

Dedi ki: "Paran vardır. Ver hadi."

"Kusura bakma," diye kestirip attım soğuk bir edayla.

Ciddi olduğumu görünce ayağa kalktı. "Eh, madem vermiyorsun, ben de başka yerden bulurum."

"Büyük ihtimalle bulursun," dedim.

Al tek kelime etmeden oturuyordu. Phillip çıktı ve Al bana kapıdan iyi geceler diledi.

12
MIKE RYKO

Phillip'le Al, Dennison'ın evinden geri döndüler ve Phillip ondan borç alamadığını söyledi. Betty-Lou'nun yatağında oturuyordum, onunla konuşuyor ve Oryantal görünüşlü geceliğinin tadını çıkarıyordum. Ona Janie'yle mutsuz olduğumu söylüyor ve arada sırada elini tutuyordum.

"Eh," dedim, "George's'a geri dönelim. Orada olabilirler."

"Kimi bulmaya çalışıyorsunuz?" diye sordu Betty-Lou.

"Bazı arkadaşları," deyip yataktan kalktım.

Al, Betty-Lou'yla konuşmaya başladı ve Betty-Lou tam yataktan inip ev sahibesi rolü oynamaya hazırlanırken Phillip kapıdan çıkıp gidince Al'le ben peşinden gittik.

Barbara'nın 7. Cadde'de dolandığını gördük.

"Janie nerede?" dedi Phillip. "Nereye gidiyorsun?"

Barbara çakırkeyifti ve "George's'a," dedi, bu yüzden hep birlikte George's'a gittik ve Janie oradaydı, bir denizci ona skoç soda ısmarlıyordu. Barbara da Janie de en iyi kıyafetlerini giymişlerdi ve ikisi de çakırkeyifti.

Janie'nin bana ilk sözü "Piç," oldu ve sonra biraz içtik ve Minetta'ya gitmeye karar verdik.

Denizci hâlâ etraftaydı. Bana bakıyordu. "Ne oluyor?" dedi.

"O karım," dedim ve hep birlikte gittik.

Minetta'ya giderken Al herkesten birkaç adım geride yürümek zorunda kaldı, çünkü Janie'yle Barbara bizimle yürümesine izin vermediler. Bu yüzden uzun ve rahat adımlarla peşimizden geldi, gölge gibi.

Minetta'ya girdik ve iki masaya oturduk. Janie, Al'in yanına oturmasına izin vermedi, Barbara da Joe Gould'un masasında,

başka beş altı Minetta müdavimiyle birlikte oturuyordu, bu yüzden Al bir masada tek başına oturdu.

Phillip, Barbara'nın yanında oturuyordu ve arada sırada başını onun omzuna yaslıyordu. Sonra birden oradaki muhabbetten sıkılıp tek başına bara gitti, Barbara'yı Joe Gould'un ve diğerlerinin yanında bırakarak. Al hemen Phillip'in yanında bitip iki içki ısmarladı.

Janie'yle ben somurtarak oturuyorduk. Ona kızgındım çünkü Al'in bizimle oturmasına izin vermemişti. "Pis ibne," deyip duruyordu, ben de "Ne olmuş yani, iyi bir insan," deyip duruyordum, o da "Kapa çeneni ibne," diye karşılık veriyordu.

Sonra Phillip elinde bir bardakla bardan geldi ve Janie'yle benim masamıza oturdu. Al civarda takılıyordu ve ona cesaret verircesine gülümsedim. Yavaşça yanaşıp Phillip'in yanına bir sandalye çekmeye başladı.

Janie "Defol git," deyince Al geri çekildi ve bara gitti. Ama bir dakika sonra geri dönüp masamızın etrafında kaygılı bir garson gibi dolanmaya başladı.

Kimse pek konuşmuyordu, Joe Gould'u dinlemekten ve etrafındaki imalı diyaloglardan keyif alır görünen Barbara hariç.

Sonra Phillip başka bir yere gitmek istedi, Janie de eve gitmek istedi, oysa ben kalıp bol bol içmek istiyordum. Janie'nin yanında epey para vardı, bir vakıf fonu çekini yeni bozdurmuştu. Sonunda kalkmaya başladık, ama sonra Phillip tekrar oturunca bara gidip içki aldım.

Bu noktada bir grup Minetta müdavimi sokağa çıkıp mekânın önünde bale yapmaya başladılar. Phillip seyretmek için dışarı çıktı ve küçük sokağın ortasında bağdaş kurdu. Al da seyretmek için onun yanına aynı şekilde oturdu, arada sırada dönüp Phillip'e yorumlarda bulundu.

Bu arada Janie'yle ben biraz daha içtik, sonra herifin teki gelip Janie'ye tablolarından bahsetmeye başladı. Janie ilgiyle dinledi, çünkü o da resimle biraz ilgileniyordu, kısa süre sonra da adam

Janie'yi kübist eserlerini göstermek için stüdyosuna davet etti. Janie bunu kabul etti. Sonra Janie, Phillip'i, Barbara'yı ve beni o herifin stüdyosuna çağırınca adam çok şaşırdı.

Böylece hep birlikte sokağa çıktık ve Al peşimizden gölge gibi geldi. Her nasılsa başka insanlar da aramıza katılmıştı ve ressamın stüdyosuna girdiğimizde en az on kişiydik, bastonlu Joe Gould da dahil.

Önce birisi radyoyu açtı ve dans edenler oldu. Janie'yle ben bir yatak odasına girip bir yatakta yiyişmeye başladık ve sonra çiftleşebileceğimizi söyledi. Ama istemedim, çünkü herkes odanın içinden geçerek başka bir odaya gidip geliyordu. Sonra karton kutularda bol bol bira geldi ve Janie'yle ben stüdyo odasına geçip iki tane birer litrelik kutu aldık.

Yatak odasına geri dönüp bira içmeye başladık. Şaklabanlık yapmaya başladım ve pencereye tırmandım ve bir baktım ki Al pencerenin dışından içeriye tırmanıyor. Phillip'i bulmak için dışarı çıkmış ve aşağıdaki kapı kilitli olduğundan geri dönememiş.

"Phillip nerede?" diye sordum.

"Ben de bunu öğrenmek istiyorum," dedi.

Al'in tırmanmayı nasıl becerdiğine bakmak için kafamı pencereden dışarı uzattım; stüdyo Swing Rendezvous gece kulübünün hemen üstündeydi ve Al markize çıkmıştı.

Bu arada Barbara diğer odada ressamla yiyişiyordu, Jim Gould ise siyah saçlı, şalvar pantolonlu bir kızla bir yatakta oturuyordu. Çenesini bastonunun sapına dayamış, kızla konuşuyordu. Sonunda Barbara saçı başı dağılmış bir halde odadan çıktı ve bir aynaya gitti. "Kaşındı," dedi Janie'ye, "ve layığını buldu."

Ressam, Barbara'ya öfkeyle bakıyordu, sonra da yanıma gelip "Şu genç bayan var ya, seks yapmaya çok yaklaşmıştı," dedi.

Şaşırmış gibi yaptıktan sonra bu adamın eserlerine bakmak için stüdyo odasına gittim. Al bütün kapıları açıyor, Phillip'i arıyordu. Gardırop kapılarını bile açıp başını içeri uzattı.

Stüdyonun duvarı boyunca ressamın tabloları uzanıyordu. Küp, dörtgen ve kare şeklindeki katı formlar parlak renklere boyanmışlardı.

Janie'ye "Beğendin mi?" diye sorduğumda renklerin hoş olduğunu söyledi.

Sonra Phillip her nasılsa ortaya çıktı ve hep birlikte Minetta'ya geri dönmeye karar verdik. Bu arada ressam herkese çok ters davranıyordu ve sonunda gidip herkes dışarı çıksın diye kapıyı açtı.

Sırayla çıkmaya başladık ve biz geçerken ressam hakaretler edip durdu. Barbara'nın kıl payı kurtulduğunu söyledi, Al'e ibne dedi ve sonunda dönüp holden geçen bir kediyi aldı. Kediyi kuyruğundan tutup merdivenden aşağı attı, ama kedi ayaklarının üstüne düşüp kaçtı. Ressama gidip "Bunu yaptığın için sana yumruğu çakacağım," dedim, ama beni duymadığı için uzatmadım.

Geri döndüğümüzde Minetta o kadar kalabalıktı ki ite kaka bile ilerleyemiyordunuz ve kalabalığın ortasında durup seslenerek içki istedik. Sonunda barmenden dört bira aldım. Bu arada Cathcart ve başka birkaç NYU öğrencisi gelmişlerdi ve onca gürültüden ve itiş kakıştan bıktığımdan eve gitmeye karar verdim.

32 numaralı daireye giderken yana devrilip boş çöp tenekelerinin üstüne düştüm. Bir tanesinin üstünden yuvarlanıp kaldırımın kenarına düştüm. Sonra kalkıp eve yürüdüm, başım dönüyordu ve inciğim şiştiği için topallıyordum.

32 numaralı daireye vardığımda Phil'le Barbara Janie'nin yatak odasındaki yataktaydılar, bu yüzden soyunup kanepeye uzandım. Orada bir süre yattım ve odanın dönüşüne ayak uydurmak için hayali bir bisikleti sürdüm. Bir dakika sonra zil çaldı ve Phil'in yatak odasından "Acayip eğleniyorum!" diye seslendiğini işittim.

Sonra bir baktım kalkmış, 32 numaralı dairenin içinde, halının üstünde çırılçıplak küfrederek dolanıyordu, zil ise çalmaya devam ediyordu. Bu yüzden kalkıp kapıyı açmak zorunda kaldım.

Janie'yle Cathcart gelmişlerdi, ikisi de sarhoştu. Sendeleyerek içeri girip ayaklarımın dibine yığıldılar, çok sinirlenmiş olan Phil ise yatak odama koştu ve kapıyı arkasından hışımla kapadı.

Janie'yi tuttuğum gibi kanepeye attım. Sonra yatak odasından bir çarşafa sarınmış Barbara çıktı ve diğer kanepede sarhoş bir halde oturan Cathcart'ın yanına gidip yüzünde sade bir sırıtışla kucağına oturdu. Onu vahşice öpmeye başladı; Cathcart biraz şaşırmış gibiydi.

Bu arada Janie ayakkabısıyla kafama vurup duruyordu ve tam Phil içeriden tekrar fırlayıp ve sonra tekrar yatak odasına girip kapıyı arkasından hışımla kapadığında, ayağa fırlayıp ışığı söndürdüm, Janie ayakkabıyı kafama o kadar iyi nişanlayamasın diye.

Sonrasında kapılar çarpıldı, gürültüler oldu, döşemeler gıcırdadı; sanki 32 numaralı daire Cehennemin Kerhanesi'ydi.

13
MIKE RYKO

Phillip'le ben ertesi gün öğleyin uyandık. Gemimize gitmeye şimdiden dört saat geç kalmıştık, bu yüzden soğuk duş alıp, buzluktan aldığımız koca bir kutu dolusu domates suyunu içip, deniz çantalarımızı alıp daireden koşarak çıktık, Barbara'yla Janie'yi uyur halde bırakarak. Dışarısı çok sıcaktı.

Metroyla 42. Sokak'a gittik ve köşeden koşarak sapıp bir otobüs durağına gidip orada Hoboken otobüsünü son anda yakaladık.

Hoboken'e gittiğimizde şehir rıhtımda çıkan bir yangın yüzünden kefen gibi sıcak ve gri bir dumanla kaplıydı. Arada sırada bir is parçası düşüyordu, kül rengi ve fırın gibi sıcak gökyüzünden siyah kar yağıyormuş gibi.

İskelemize gitmek için bir otobüse daha binmek zorunda kaldık. Gittiğimizde orada dumanlar daha da kesifti ve gözlerimiz yanıyordu. Sokağı geçip rıhtım kapısındaki bekçi kulübesine gittik ve çantalarımızı pat diye bıraktık. Üniformalı bir bekçi salına salına geldi.

"*Harvey West*," dedim iş belgemi ve Sahil Güvenlik ruhsatımı göstererek.

"*Harvey West* mi?" dedi bekçi. "Dur bir dakika." Bekçi kulübesine girip bir telefon konuşması yaptı. Sonra geri gelip "*Harvey West* bu sabah yedide limandan ayrıldı," dedi. "Şimdi Brooklyn'de, Montague Sokağı'nın girişindeki 4. İskele'de."

Phil'e dönüp ona avucumu gösterdim.

"Eh," dedi, "madem Brooklyn'deymiş, Brooklyn'e gidelim."

Böylece çantalarımızı alıp ayaklarımızı sürüye sürüye uzaklaştık.

"Lanet olsun," diyordum. "Hoboken'de demişlerdi, Brooklyn'e gitmiş. Brooklyn'e gittiğimizde de Manhattan'da olacak. Her tarafta kaostan başka bir şey yok. Bir bardak bira içelim."

"Paramız yok," dedi Phil, "kaybedecek vakit de yok."

New York'a en çabuk nasıl dönebileceğimizi sorduk ve feribota binmemiz söylendi.

Çantalarımızı ayaklarımızın dibine bırakıp feribotun küpeştesinden eğildik. Feribot kıyıdan uzaklaşıyor ve Manhattan'a doğru gidiyor, nehirde parıldayarak ilerliyordu. Solumuzda Hoboken'deki onca dumanın sebebini gördük: Büyük bir depoyla Norveç bayraklı bir ticaret gemisi yanıyordu. Depodan kesif, uçuk gri dumanlar yayılıyordu ve şilepten siyah dumanlar çıkıyordu. İtfaiyeciler küçük oyuncak hortumlarından su fışkırtıyorlardı. Yangının nasıl çıktığını merak ediyordum.

Manhattan'a giderek yaklaştık. Nehrin güney ucundan deniz kokulu serin bir esinti esiyordu. Feribot iskeleye rahatça yanaştı, kerestelere gıcırdatana kadar yaslandı ve borda iskelesine su sıçrattı.

Çantalarımızı alıp şehir merkezine doğru yürürürken 10. Cadde'deki bir garaja su içmek için uğradık. Garajda kimseler yoktu ve erkekler tuvaletini bulamadığımızdan, büyük bir musluğun araba yıkama hortumunu çıkardım ve ağızlarımızla yüzlerimize su akıttık. Hâlâ etrafta kimseler yoktu ve Phil'e dedim ki: "Garaja bak. Birkaç İngiliz anahtarı alsak iyi olur."

Sonra 8. Cadde'ye yürüdük ve son paramızı metroyla Brooklyn'e gitmeye harcadık. Borough Hall'de indik, ama yanlış taraftan indiğimizden gürültülü yoğun trafikten sırtlarımızda deniz çantalarımızla geçmek zorunda kaldık, güneş tepemizden sıcak bir ütü gibi bastırırken. Sonunda Montague Sokağı'nı bulduk ve rıhtıma doğru yürümeye başladık.

Montague Sokağı'nın iskelelere doğru inen kısmının girişinde, sokağın üstünden geçen taş bir kemer vardır. Bunun altından, uzun bir yürüyüşten sonra kaleyi gören bir çift Fransız lejyoner gibi geçtik.

4. İskele'nin önündeki bekçiye "*Harvey West* burada mı?" dedim.

"Kesinlikle burada evlat."

Onu kimlik belgelerimizi gösterdik.

"Hayrını görün evlat."

Kahve çekirdeği kokan serin, nemli depodan geçtik. Rıhtımın iki tarafında da gemilere yükleme yapan yüzlerce dok işçisi vardı. Vinçler gıcırdıyordu, işçibaşları bağırıyordu ve bir köşeden Phil'in karşısına çıkan, bir dizi vagonu çeken küçük bir kamyon bizi az kalsın eziyordu.

"Gemi şu mu?" dedi Phil sağı göstererek.

Hangar kapıları açıldıkça, yağla ve pasla kaplanmış ve frengi deliklerinden su boşalan büyük bir Liberty gemisini görüyorduk.

"Evet o," dedim.

"Amma büyükmüş!" diye bağırdı, borda iskelesine yaklaşırken gemiye bakıp gözlerine ziyafet çektirerek.

Sonra arkamızdan birilerinin seslendiğini işittim ve dönüp bakınca bir grup denizcinin ellerini sallayarak bize doğru geldiklerini gördüm. Bazıları deniz çantaları taşıyorlardı. Birkaçını Sendika Binası'ndan tanıdım.

"*Harvey West*'e mi bineceksiniz?" diye sordu biri çantasını bırakarak.

"Hı hı," dedim.

"Ben lostromoluk yapacağım. Ya siz?"

"Becerikli denizci ve acemi tayfa," dedim.

"Şey, dinleyin," dedi lostromo, omzumun üstünden Phil'e bakarak, "güverte tayfasının neredeyse tamamı burada." Dönüp yanındaki beş adamı gösterdi. "Hiçbirimiz denize açılmadan imza atmayacağız."

"Sorun ne ki?" diye sordum.

"Bu geminin ikinci kaptanıyla başka bir gemide çalışmıştım, piçin tekidir. Ne yapsan yaranamazsın. Bak şimdi. Bu gemi nehrin yukarısındaki Albany'ye yük almaya gidecek ve sonra New

York'a geri dönüp denize açılacak. Geri dönene kadar imza atmamıza gerek yok, ama attırmaya çalışacaklarmış. Hiçbirimiz Albany'den dönene kadar imza atmayacağız, çünkü ikinci kaptan pisliğin teki ve önce bize düzgün davranacağına emin olmamız gerek."

"Şey," dedim, "bu işe ikinci kaptan ne diyecek?"

"Hepimiz işimizi sağlama alıyoruz. Siz ikiniz dikkat çekmeyin, bir şey demeyin yeter. İkinci kaptan pisliğin teki ve hiçbirimiz onun hakaretlerine katlanmayacağız."

"Bizim için uygundur sanırım," dedim.

"Tamam," dedi lostromo, "sadece bunu konuşmak istemiştim. Yani bir süre dikkat çekmeyin ve bir şey demeyin."

"Tamam," dedim, "önden buyur." Yana çekilip lostromonun borda iskelesinden önce çıkmasına izin verdim. Beş adam peşinden gittiler, en geridense Phil'le ben geldik.

Gemiye çıktığımızda hemen bir ara geçide girdim ve Phil'i ön üst güvertedeki boş bir tayfa yatakhanesine götürdüm. "İki tane alt ranza seçelim," dedim. "Eşyalarını şu dolaba at."

Zor bir yolculuk olacağını anlamıştım. Daha şimdiden sorun çıkmıştı.

"Şimdi," dedim Phil'e, "sana etrafı gezdireyim."

Onu pruvaya götürdüm, eğilip çapaya ve ardından çapa zincirine baktırdım. Ona jumbo bloğu gösterdim. "Bu şeyin ağırlığı elli kilo vardır," dedim, "ve güvertede kullanacağın minik aletlerden sadece biri."

Phil jumbo bloğa vurunca alet kımıldamadı.

Sonra onu bordadan köprüye çıkarıp kaptan köşkünü, ardından da alt güverteye indirip donduruculu depoyu gösterdim. Kapıda kilit olmadığından içeri girdik. Bir sürü donmuş sığır eti dilimi ve beşer litrelik teneke kutularda süt vardı.

"Burası kıyakmış," dedi Phil.

Güneşin altında koşturup *Harvey West*'i aramak bizi çok susatmış ve acıktırmıştı.

Karnımızı doyurduktan sonra tayfa yatakhanemize geri dönüp, yıkanmak için soyunduk. Sonra alt güvertedeki zenci kamarotun çarşaf dolabından alıp bana verdiği temiz havlularla kurulandık. Ardından deniz çantalarımızdan temiz iş giysileri çıkarıp giydik.

"İşe ne zaman başlıyoruz?" diye sordu Phil, ben de ona herhalde yarın sabahtan önce başlamayacağımızı söyledim.

Ranzaya uzanıp, yastığımın tepesindeki bölme ışığını açtım. Bir kitap alıp okumaya başladım ve "Gördün mü? İşte denizde böyle yapılır, ranzana uzanıp kitap oku yeter," dedim.

Phil elini uzattı ve dolabının üstünden bir gaz maskesiyle bir çelik kask indirdi. "Aksiyon göreceğiz," deyip çelik kaskı taktı.

Sonra ikinci kaptanı bulup ona çalışma belgelerimizi vermenin vaktinin geldiğine karar verdim, o yüzden Phil'e beni beklemesini söyleyip önce yemekhaneye gittim. Orada bazı bahriyeli topçular oturmuş, kahve içip iskambil oynuyorlardı.

"Bu gemi en son nereye gitmişti?" diye sordum.

Bir tanesi, şort giymiş gürbüz, sarışın bir denizci "İtalya'ya. Bu sefer de Fransa'ya gidecek galiba," dedi.

Bordadan ikinci kaptanın hususi kamarasına gittim. İçeride kimseyi bulamayınca tayfa yatakhanesine geri dönüp tekrar ranzama uzandım. Sonra aklıma ilk kez Phil'in dün gece Barbara'yla yattığı geldi.

"Söylesene," dedim, "dün gece nihayet o işi yaptın, değil mi?" Alkışlamaya başladım. Phil bir dolabın ardından çıkardığı kitapları, isimlerine baktıkça kenara atıyordu.

"Bu gece," diye devam ettim, "karaya inip yine manitalarımızla görüşürüz."

Bu sırada yatakhanemize kirli bir subay kepi takıp eski bir haki gömlek giymiş, bir doksan boyunda, kızıl saçlı bir adam girdi.

"İsimleriniz ne?" diye bağırdı.

Ona söyledim.

"İmza attınız mı?"

"İmzalar başladı mı ki?" diye sordum masumca.

"Hı hı, imza atıyoruz."

"Şey," dedim, "lostromo... ve diğer adamlar... bize sonra atmamızı söylediler... yoksa..."

"Ya?" dedi kızıl saçlı dev. Bu herifin muhtemelen o piç ikinci kaptan olduğunu anlamaya başladım.

"Gemiden inin," dedi.

"Neden?"

"Bir daha sorarsan," dedi, "seni bizzat atarım."

"Şey..."

"Boş versene!" diye bağırdı. "Hem siz kendinizi kim sanıyorsunuz? Bir gemiye binerseniz, imza atarsınız. İmza atmak istemiyorsanız defolun."

"Lostromo..." diyecek oldum.

"Lostromoyu boş ver!" diye bağırdı. "Gemiden inin. Ayrıca yıkanırken harcadığınız su için elli sent bırakın."

Kararsızca doğruldum.

"Dediğimi duymadınız mı? Defolun!" diye bağırdı. "Sözümü dinlemeyen tayfa istemem."

"Sen ikinci kaptan mısın?"

"Hı hı, ikinci kaptanım."

"Şey," dedim, "peki ya güverte tayfasının geri kalanı ne olacak? Anladığım kadarıyla..."

"Onu boş ver. Hemen defolun!"

"Tamam, sinirlenme," deyip gömleğimi almaya başladım. Phil tayfa yatakhanesinin köşesinde ayakta durmuş, ikinci kaptana bakıyordu. İkinci kaptan bana bir süre kaşlarını çattıktan sonra gitti.

Ranzamdan atlayıp dolaba gittim ve eşyalarımı aldım. "Pılını pırtını topla," dedim. "Bu pis gemide kalmayacağız." İki kanaviçe çantamı alıp yere bıraktım. Sonra aşağıdaki ara geçitteki subay yemekhanesine koştum.

Kayıt defterlerini oradaki masalara koymuşlardı ve içeride birkaç subay, imza atan bazı denizciler ve piposunu tüttüren tayfa şefi vardı.

"Peki ya Ryko'yla Tourian?" diye bağırdı bana tayfa şefi, isimlerimizi söylediğimde. "Sen misin?"

"Evet," dedim. "Olay nedir?"

"Olay yok. Şef ikinizin tayfa listesinden çıkarılmanızı emretti." Tayfa şefi bunu söyledikten sonra sırtını döndü.

Yatakhaneye geri döndüm, çantalarımı aldım ve ara geçide çıktım. Ara geçitte "Hepinizi sikeyim!" diye bağırdıktan sonra peşimde Phil'le borda iskelesine doğru yürümeye başladım.

Lostromo borda iskelesinin önünde duruyordu.

"İniyor musunuz?" diye sordu.

"Ne oluyor anlamadım," dedim. "Beklememizi söylemiştin. Burada neler oluyor?"

Lostromo bana biraz ifadesizce baktı. Meseleyi anlamamış gibiydi, hatta her şeyi kendisinin başlattığından bile habersizdi besbelli.

Sonunda "İmza attın mı?" diye sordum ona.

"Demin attım," dedi.

Bu kadarı fazlaydı. Phillip'le birlikte borda iskelesinden indim.

Lostromo peşimizden indi. "Dinleyin," dedi bize rıhtımda, "imza atmak istiyorsunuz ama izin vermiyorlar, öyle mi? Tamam. Siz de sendikaya gidip bu şirketten bir aylık yevmiye alırsınız, anladınız mı? Sendika kurallarına göre bir denizci bir gemiye atandı mı geri çevrilemez. Anlıyor musunuz?"

"Hı hı," dedim biraz bezgince.

Sonra konuşmaya devam edip bize sendika kurallarıyla ilgili her şeyi anlattı, aylık ödemenin hakkımız olduğunu ve söke söke almamız gerektiğini, ikinci kaptanın bir şey yapamayacağını söyledi.

Sonunda ona eve gitmemiz için bize on sent vermesini söyleyince bir çeyreklik verip "Sakın o adi ikinci kaptanın sizi yıldırmasına izin vermeyin," dedi.

Sonra Phil'le ben rıhtımda yürüyerek geri dönmeye başladık.

Yolda dok işçileri bir şilebe A.B.D. ordusu tankları yüklüyorlardı ve hangara buhar salarak yaklaşan bir yük treni, tanklar, cipler ve kamyonlar taşıyan bir dizi açık yük vagonunu çekiyordu. Gemi kızaklarında bir mavna, yanında bir başka Liberty gemisiyle durmaktaydı ve dev bir vinç, 20 mmlik uçaksavar topları geminin güverte köprüsündeki platforma kaldırıyordu.

Phil'le ben bunu bir süre seyrettikten sonra çantalarımızı alıp gittik.

Hava hâlâ sıcak ve güneşli olduğundan, Montague Sokağı'nın yarısında durup bir bakkaldan bir litre portakallı gazoz aldık. Deniz çantalarımızı bakkalın önüne koyup ılık ve tatlı gazozu içtik.

"Merak etme," dedim canı sıkkın görünen Phil'e. "Pazartesi günü şikâyet penceresine gidip yeni bir gemi buluruz."

Phil bir şey demeyince bakkala geri dönüp şişenin depozitosunu aldım ve sonra Borough Hall'deki metroya yürüdük.

14
WILL DENNISON

Cumartesi günü artık dedektiflikten bıkmıştım. Patron beni rahat bırakmıyor, serbest zamanımda eve dönerken yolda yapılacak işler verip duruyordu, ki bunlar için şehrin oturduğum yere göre diğer tarafına gitmem gerekiyordu ve saatler harcıyordum.

Yine bu işlerden birini halletmek için Bronx'a gittikten sonra Al'in evine girdiğimde saat sekiz civarıydı. Washington Meydanı'na gidip denizcilere iyi yolculuklar dilemeye karar verdik.

32 numaralı daireye girdiğimizde Barbara'yla Phillip'in kanepede yattıklarını gördüm. Phillip'in üstünde sadece haki devlet ticaret gemisi tayfası pantolonu, Barbara'nın üstündeyse külotu vardı. Kımıldamadan öylece yatıyorlardı. Phillip başını kaldırıp Al'e somurtarak baktı ve Barbara'ya biraz daha sokuldu.

Yanlarından geçip diğer odaya gittim. Mike'la Janie yatak odasındaydılar. Mike haki bir pantolon giyip dışarı çıktı ve selam verdi.

Oturup "Sabah kaçta yola çıkıyorsunuz çocuklar?" dedim.

Mike "Yola çıkmıyoruz. Kovulduk," dedi.

"Kovuldunuz mu?" dedim. "Bir yaşıma daha girdim."

"Şey, öyle oldu. Gemiye binince lostromo yanımıza gelip bize imza atmamamızı, çünkü ikinci kaptanın piçin teki olduğunu söyledi. Biz de aşağı inip biraz süt içtik, duş aldık ve hemen ardından ikinci kaptan aşağı indi. Piç kurusu zebellah gibiydi, boyu bir doksandı ve kızıl saçlıydı. Dedi ki: 'Duyduğuma göre imza atıp atmamak konusunda kararsızlık çekiyormuşsunuz çocuklar. Bu gemiden siktirin gidin. Yıkandığınız için sizden para almalıyım aslında.' Böylece kovulmuş olduk."

Janie yatak odasından çıktı. Dedi ki: "Gitmeyeceklerini biliyordum."

Mike dedi ki: "Pazartesi mutlaka gideceğiz."

Janie dedi ki: "Tabii tabii."

İç geçirip "Yemek yediniz mi?" diye sordum.

Hepsi hayır dediler ve dışarıda mı yesek yoksa daireye yiyecek mi getirsek diye tartıştık. Janie dedi ki: "Dışarıda yiyelim. Bu dairede oturmaktan sıkıldım. Sabahtan beri buradayız."

Herkes giyinmeye başladı.

6. Cadde'deki bir büfeye gittik. Öğle yemeğimi erken yediğimden dondurma sipariş verdim. Sonra fikrimi değiştirip biber dolması sipariş verdim. İkisi birlikte geldiler. Dolma berbattı.

Phillip tezgâhta yanıma, tezgâhın diğer ucundaki Al'dan olabildiğince uzağa oturdu.

Bu korkunç yemekten sonra, ki diğerleri meteliksiz olduğundan parasını ben ödedim, 6. Cadde'ye çıkıp kaldırımda, bir apartmanın parkını çevreleyen yüksek bir tel çitin yanında durduk. Al çite tırmanıp diğer taraftaki yabani otların arasına uzandı. Barbara bir banka oturdu, Phillip'se uzanıp başını onun kucağına koydu. Sıcak gecede insanlar gelip geçiyordu.

Mike'a ticari gemi üniformasından bahsediyordum ve neden üniformayla gezip de beleş hizmetlerden faydalanmadığını sordum.

Dedi ki: "Aşağılık bir şey olur gibi geldi."

Dedim ki: "Aşağılık bir dünyadayız."

La Grand Illusion'u seyretmeye gitmekten bahsedildi, ama Barbara beş kere seyrettiğini ve Erich von Streim'ın yapacağı her şeyi bildiğini söyledi.

Kucağa baş koyma numarası bitmişti ve genç çift artık ayaktaydılar. Phillip babasından bahsediyordu. "Benim pederin çıkmasına iki sene kaldı," dediğini işittim.

Sokağın karşı tarafına geçip bira içmeye karar verdik. Al tekrar çite tırmanırken kaydı ve kaldırıma küt diye düştü. Kalkmasına yardım ettim ve "İyi misin?" dedim.

Dedi ki: "Ayak bileğimi burktum galiba."

Phillip'le Barbara sokağın yarısını geçmişlerdi bile. Hep birlikte bir bara girdik ve arka taraftaki bir masaya oturduk. Al topallıyordu.

Müzik kutusunun önünde dans eden gerzek bir sarhoş vardı; birer bardak bira içtik ve ardından Janie "Germania'ya gidip güzel bira içelim," dedi. Bu yüzden hesabı ödeyip çıktık.

Ben önde, Phillip ve Barbara'yla birlikte yürüyordum. Phillip'e ne zaman gemi bulacağını sordum ve pazartesi dedi. Sonra Rimbaud'dan bahsettik. Barbara konuşmadan tek başına yürüyordu. Somurtuyor gibi geldi. Al üç metre kadar geriden telaşla topallayarak geliyordu, ama Phillip'in ona aldırdığı yoktu.

Germania'ya girdik. Burası savaştan önce koca New York Şehri'ndeki en gürültülü ve sevimsiz mekânlardan biriydi. Eskiden kalabalık gruplar oturup üniversite şarkıları söylerlerdi ve erkekler tuvaletinde, sarhoş üniversiteli delikanlıların eşcinsellerin tacizine uğradıklarını sandıkları yerde kavgalar çıkıp dururdu. Şimdiyse diğer mekânlardan farksızdı.

Uzun bir ahşap masaya oturup bira söyledik ve büyük bira bardaklarında geldi. Phillip, Barbara'nın karşısına oturdu ve arada sırada başını masanın üstünden uzattı ve Barbara onun saçını okşadı. İğrençti. Sonunda Phillip eğilip Barbara'nın sağ işaret parmağını dişlerinin arasına aldı. Tırnağın ojesi biraz kalkmıştı ve Phillip ojeyi dişleriyle kazıdı.

Mike, ikinci kaptanın kendilerini kovuşunu tekrar anlatıyordu. Janie geğirdi, diğer herkes de ya esniyor, ya tırnaklarını temizliyor ya da etrafa bakınıyordu.

Sonunda Barbara, Manhasset'a geri dönmek için bir trene yetişmesi gerektiğini söyledi ve Phillip onunla birlikte metroya gitmek için kalktı. Al, Phillip'e sahibine eşlik etmek isteyen bir köpek gibi yalvarırcasına baktı. Phillip ona bakmadan yürüyüp gitti.

Mike bir asker taşıma gemisi olan *American Star* vapurunun Kuzey Atlantik'te batışını anlatıyordu. Bu öyküyü bir gece Chicago'daki bir barda, o kazadan kurtulan birinden duymuş.

"Korkunç bir şeydi," demiş kazazede. "Ortalık zifiri karanlıktı ve göz gözü görmüyordu. Zenci bir aşçıyla birlikte bir cankurtaran salındaydım ve dört bir taraftaki boğulan askerlerin analarına seslendiklerini duyabiliyordum."

15
WILL DENNISON

Pazar günü Al'i gördüğümde saat altı civarıydı ve akşam yemeğine hazırdım. Aslında cumartesi akşamı olanları uzun uzadıya dinlemek istemiyordum.

Al, kapısını çaldığımda uyuyordu. Girmemi söyledi. Yatakta yatıyordu, üzeri ince bir battaniyeyle örtülüydü. Panjurlar kapalıydı ve oda karanlıktı. Akşam yemeğine hazır olup olmadığını sorduğumda hazırım dedi. Sonra gözlerini kapadı. Oturup ışığı açtım ve yerdeki *New Yorker* nüshasına göz attım.

Al battaniyeyi kenara itip ayaklarını yere bastı. Ayakkabıları hariç tamamen giyinikti. Esneyip gülümsedi. Sonra lavaboya gitti, yüzüne biraz su serpti ve saçını taradı.

New Yorker'daki bir kısa öyküyü okuyordum. Schrafft's'taki iki kadınla ilgiliydi. Al bir çift çatlamış ayakkabı giydi ve yiyecek almak için dışarı çıktık. 6. Cadde'deki bir şarküteriden yuvarlak ekmekler, dilimlenmiş jambon, peynir, elma ve süt aldık. Sonra Al'in odasına dönüp karnımızı doyurmaya başladık.

Al dedi ki: "Baksana Dennison, o kız vampire benziyor."

"Barbara mı? Hı hı. Dudakları ne kadar kırmızı ve cildi ne kadar solgun, fark ettin mi? Hah! Hiç doğal değil."

Al dedi ki: "Odaya girip de onları kanepeye uzanmış görünce sanki Phil'in bütün canını emdiğini hissettim."

"İlişkilerinde seksin pek yeri olmadığı kesin," dedim. "Tüylerimi ürpertiyor."

"Phil solgun görünüyor. Hiç iyi görünmüyor."

Bir süre sessizce yedik ve Al'in Phillip'in o kadınlarla hiç ilgilenmediği barizken onlarla neden çıktığını ve neden Phillip'in onu sevemediğini veya zaten seviyorsa bunu göstermesi gerek-

tiğini söylemesini dinlemeye hazırlanıyordum. Al bütün bunları söyledi, ben de yemeyi sürdürdüm.

Al devam etti. "Yine de gemiye binsem mi diye düşünüyorum. Belki de onunla aynı gemiye bindiğimi öğrenince sevinir."

Dedim ki: "Bilmem. Kafana göre takıl. Fikrimi sorarsan burada kalıp biraz para kazan. Phil beş altı hafta sonra döner. O yokken marihuana işine girebilirsen, ona sunacak bir şeylerin olur."

Al dedi ki: "Para neden bu kadar önemli anlamıyorum."

O konuya tekrar girmek istemediğimden bir şey demedim, Al da ertesi sabah kesinlikle gidip marihuana tohumları alacağını söyledi.

Akşam yemeğini bitirince Al, Washington Meydanı'na gideceğini söyledi. Kendisiyle gelmek isteyip istemediğimi sorunca "Hayır, daha dün gece oradaydım," dedim.

Saat on civarı Danny Borman aradı ve gelip gelemeyeceğini sordu. Gelebilirsin dedim.

Kapıyı açtığımda çeteyle başı belaya girmiş gergin bir gangster gibi içeri süzüldü. Bir viski fondipleyip dün gece olanları anlatmaya başladı.

Bir bara gitmiş ve bazı ticaret gemisi denizcileri büyük bir joint içmekteymişler. Danny onlarla tanışmış ve bir şişe içki almak için bir adamın evine gitmişler. Oraya gidince denizci, Danny'ye Pasifik'te aldığı yaralar yüzünden terhis edilmese hâlâ orduda olacağını söylemiş. Danny "Hı hı, eminim öyledir," demiş. Denizci "Ya? Eskiden orduda olduğuma inanmıyor musun? Sana orduda olduğumu kanıtlayacağım. Terhis belgem burada," demiş. Dönüp bir dolap çekmecesini karıştırmaya başlamış. Sonra Danny copla adamın kafasına vurmuş. Herifin kafası öyle sağlammış ki, kafasını sallamış o kadar, sonra da avaz avaz bağırmaya başlamış. Danny kapıya koşmuş ve bu arada herkes ne olduğunu merak edip sahanlığa çıkmışmış. Danny sahanlıktaki bir pencereden atlamış, ikinci kattaymış ve gazetelerin tabiriyle kaçıp kurtulmayı başarmış. Ama copu atmış.

Orada elinde boş bir kadehle oturuyor, kıpırdanıp duruyor, kaygılı ve ürkek görünüyordu.

Dedim ki: "Danny, iki yüz dolara bir ev yakar mısın?"

Neşelendi ve "Bana uyar," dedi.

Bunun üzerine ona tanıdığım bir tersane işçisinden bahsettim, bir kızla annesinden kazık yediğini ve evlerini yakmak istediğini, ama kendisinden şüphelenirler diye yapamadığını söyledim. Bu iş için iki yüz dolar vermeye hazırdı ve söz konusu yer Long Island'da bir yerlerdeki bir ahşap evdi.

Danny "Kızın evde olması şart mı?" diye sordu. "Şartsa istemem. İki yüz dolar bir kızı diri diri yakmaya yetmez, kabahati ne olursa olsun."

Ona hayır dedim, kızın evde olmayacağını ve adamın ona kızın ne zaman dışarıda olacağını söyleyeceğini söyledim.

Danny "Tamamdır," dedi.

Bunun üzerine "Bir dakika bekle," deyip adamı aradım, ama evde yoktu. Danny'ye numarasını verdim ve sonra aramasını söyledim. "Will'in sana ev tadilatı işinden bahsettiğini söyle yeter," dedim. "Ona birini bulursam kendisini arattıracağımı söylemiştim."

Danny bana teşekkür edip numarayı yazdı. Parayı alınca bana bir şeyler ısmarlayacağını söyledi.

Ellerimi ovuşturup "Artık gönlünden ne koparsa," dedim. "İş kolay, ama benim kalemim değil." (Benim kalemim, başka insanların riske girmelerini sağlamaktır, tıpkı Phillip'in babası gibi.)

"Bu adam düzgün biridir eminim," diye devam ettim, "hem evinin yerini biliyorum. Parayı almakta sorun yaşamazsın, ama yarısını peşin al."

Danny "Beni bilirsin Will," dedi. Gitmek üzere ayaklandı. "Baksana, cop için üzgünüm."

Dedim ki: "Boş ver, sorun değil. Başının belaya girmemesine sevindim."

16
WILL DENNISON

Zil sesiyle uyandığımda pazartesi sabahının yedisi civarıydı. Şortumu giyip diğer odaya gittim ve dış kapının otomatına bastım.

Dedim ki: "Kim o?"

"Benim."

Phillip'in sesiydi ve kapıyı açınca Phillip içeri süzülüverdi.

"Al," dedi, "son sigaram."

Kanlı bir Lucky Strike paketi tutuyordu. Pakette tek bir sigara kalmıştı.

"Demin Al'i öldürüp cesedini bir depoya attım."

Sigarayı alıp elimde tuttum.

Sonra gidip kanepeye oturdum ve ona karşımdaki bir sandalyeye oturmasını işaret ettim. "Otur da her şeyi anlat," dedim.

Oturup "Ülkeden kaçmak için yüz dolara ihtiyacım var. Meksika'ya gideceğim," dedi.

Dedim ki: "Dur bakalım genç adam. Al'le aranda ne geçti, anlat hele."

"Şey," dedi, "Al'le Minetta'da içiyorduk ve yürüyüş yapmaya karar verdik. 2. Cadde'de bir yerlerde yürüdük ve eski bir depoya girip etrafa bakınmaya başladık. Ben küçük bir balta bulup birkaç pencere kırdım.

"Sonra çatıya çıktık. Al benimle gemiye binmek istediğini söyleyip duruyordu. Sinirlenip onu ittim. Az kalsın düşüyordu. Bana bakıp 'Seninle bir şeyler yapmak istiyorum. Şiir yazmak, denize açılmak filan istiyorum,' dedi." Phillip durup bana baktı. "Bana inanmadığını görebiliyorum."

"Devam et," dedim.

"Şey, ben de ona 'Ölmek ister misin?' dedim ve 'Evet,' dedi. Birkaç espri yapıp bana sarılmaya çalıştı. Hâlâ elimde olan küçük baltayla alnına vurdum. Yere yığıldı. Ölmüştü. Şimdi bana şu yüz doları ver. Yurt dışına çıkmalıyım."

"Bu çok saçma. Yüz dolarla yurt dışına kaçamazsın."

"Kaçabilirim. Otostop çekeceğim."

"Eh, birileri hemen alır."

"Bana inanmıyor musun?" dedi. "Bilirsin, bir şey çok uzarsa sonunda bir şeyler olur."

Dedim ki: "Tamam, Al artık ölü. Sonra ne yaptın peki?"

"Şey, kısık gözleriyle bana pis pis bakıp duruyordu. 'Bunu yapamazsın, sen ölüsün,' dedim. Ayağımla onu çatıdan attım. Yedi kat filan yüksekteydik."

"Seni gören oldu mu?"

"Hayır, sanmıyorum."

"Ama Minetta'dan birlikte çıktığınızı görmüşlerdir." Hızlı düşünüyordum ve ulaştığım tek bir sonuç vardı.

"Şimdi bana şu yüz doları ver, yoksa seni de öldürürüm."

Ona gülümsedim.

Phillip dedi ki: "Yo hayır, öldürmem, ama n'olur ver."

Karşılık vermedim.

Cebinden kanlı bir mendil çıkardı. Bir köşesinde "R.A." baş harfleri yazılıydı. Mendili burnumun dibine tuttu.

"Bunu tanıdın değil mi?"

"Evet," dedim, "Al'in. Hatıra diye aldın ha?"

Bana naif, oğlansı bir ifadeyle baktı ve mendili bana uzattı.

"Bunu ister misin? Burada bırakayım mı?"

"Tanrım, hayır! Yanında götür."

Robdöşambrımı giydim ve odada dolanmaya başladım.

Phillip dedi ki: "Bana para vermezsen ne yaparım? Elektrikli sandalyeye oturturlar."

Claude Rains edamı takınıp ona doğru yürüdüm. "Elektrikli sandalyeymiş," dedim hor görüyle. "En fazla iki yıl yatıp çıkarsın."

"Başına ne geldi biliyor musun Phil? Saldırıya uğradın. Al sana saldırdı. Tecavüze kalkıştı. Kendini kaybettin. Gözün kardı. Ona vurdun. Sendeleyerek gerileyince çatıdan düştü. Paniğe kapılmıştın. Kaçmaktan başka bir şey düşünemedin. İyi bir avukat tut, iki yılda çıkarsın."

Phil bana bakıp başıyla onayladı. "Şey," dedi, "iki seneye katlanabilirim herhalde. Ama bilmem ki? Tabancanı ödünç verebilir misin? İntihar edeceğim. Tabancan var, değil mi?"

Dedim ki: "Evet, tabancam var."

"Ama kurşunun yok, değil mi?"

Kurşunum olduğunu bal gibi biliyordu. Dedim ki: "Evet, kurşunum yok."

Phillip gitmek için ayaklandı ve kapıya yürüdü. Gidip yanında durdum. Söyledikleri doğruysa elimi omzuna koyup onu cesaretlendirecek bir şeyler söylemem gerektiğini düşündüm. Ama sonra benden hep para koparmaya çalıştığı aklıma geldi.

Soğuk bir edayla "Güle güle Phillip," dedim.

Hoşça kal deyip dışarı çıktı.

Kapıyı kapadım. Sonra yerdeki kanlı sigara paketini alıp paramparça ettim, parçaları klozete attım ve sifonu çektim.

İşe gitme vakti geldiğinden giyinmeye başladım.

17
MIKE RYKO

Pazartesi sabahı dokuzda kalktığımda yeni bir gemi bulmak için Sendika Binası'na gitmeye hazırdım, ama Phillip ortalıkta yoktu. Kanepenin arkasına bakınca deniz çantasının hâlâ orada durduğunu gördüm. Bu yüzden, belki de kahvaltıya indiğini ve beni almaya geleceğini düşünerek oturup bekledim. Oturup bir sigara yaktım ve bugün yeni bir gemi bulabilmek için şikâyet penceresinde neler dememiz gerekeceğini düşündüm.

Zil üç kez çaldı, ki bu telefon geldiğinin sinyalidir, bu yüzden lobiye inip ahizeyi kaldırdım.

"Alo," dedim.

"Mike, ben Phil."

Phil'in sesini ilk kez telefonda duyuyordum ve gülümsedim, çünkü tuhaf geliyordu.

Dedi ki: "Dün o heriften kurtuldum."

"Ne?" dedim ve sonra nedense ne demek istediğini anlayıverdim.

"Neredesin?" diye sordum.

Anchor Bar'da olduğunu söyledi.

"Orada ne işin var?"

"Bilmem," dedi. "Gelsene."

"Hemen geliyorum," deyip telefonu kapadım.

Lobiye iki tane alışveriş torbası taşıyan bir kadın girmekteydi ve kapıyı açmakta zorlanıyordu. Kadının kapıyı açmasını seyrettikten sonra yukarı geri döndüm.

Kanepenin arkasından Phil'in deniz çantasını aldım. Yatak odasına girince kedinin deniz çantalarımın üstünde uyuduğunu gördüm. Kediyi alıp yatağa, Janie'nin yanına yatırdım. Janie

uyuyordu ve yüzünde ince bir nem tabakası vardı. Saat dokuzda hava şimdiden ısınmıştı.

Deniz çantalarımı alıp, Phillip'in ön odada yerde duran deniz çantalarının yanına attım. Bir dakika kadar öylece durup onlara baktım. Düşünemiyordum.

Sonra onları yanıma almanın gereksiz olduğuna karar verdim, çünkü bir gemide çalışma planımız yatmıştı. Bu yüzden daireden çıkıp merdivenden indim.

Lobiye inince birden dönüp koşarak merdivenden gerisingeri çıktım, yatak odasına girdim, yatağın yanında diz çöktüm ve Janie'yi alnından öptüm.

"Bu gece geri dönerim," deyince Janie bir şeyler mırıldanıp tekrar uyudu. Sonra apartmandan çıkıp hızla Sendika Binası'na doğru yürüdüm.

Güneş sıcaktı, hava rutubetliydi ve daha şimdiden ısınmıştı. Sıcak bir gün olacaktı ve bu sinirimi bozmuştu. 14. Sokak'la 7. Cadde'nin köşesindeki yaşlı bir kadın bana çiçek satmaya çalıştı, ama yanından hızla geçip gittim.

Anchor Bar'a girdiğimde Phillip barda, elinde yarısı boş bir viski bardağıyla ve önündeki tezgâhta birkaç dolar ve bozuklukla duruyordu. İçerisi hep bir ağızdan konuşan denizcilerle doluydu ve müzik kutusunda bir Güney Amerika albümü çalıyordu.

Selamlaştık ve Phillip bana bir içki ısmarladı. Gözlerimi tepedeki bir tavan vantilatörüne diktim ve viskinin ağzıma kayışını hissettim, sonra da bir bira aldım.

Phillip'e bakıp "Demek dün gece o herifin işini bitirdin," dedim. "O nerede?"

"Bir depo bahçesinde."

"Ölü mü?"

"Elbette."

Phillip'e yakından baktım. "Vay vay," dedim ve bana gülümseyerek, yan yan baktı.

Sonra cebinden bir mendil çıkarıp bana gösterdi. Üstünde kırmızı lekeler vardı ve bir köşesine "R.A." baş harfleri işlenmişti.

"Al'in mı?" diye sordum.

Başıyla onayladı. Sonra haki pantolonunun paçalarını gösterip ayağını kaldırdı. Orada da kırmızı lekeler vardı. "Kan," dedi.

Bütün bunlara inansam mı bilemiyordum, çünkü bana kanıt göstermeye çok hevesliydi.

"Nasıl yaptın?" diye sordum.

"Küçük bir baltayla. Alnına vurunca düşüp ölüverdi. Sonra çatının kenarından ittim." Phillip ellerini kulaklarına sertçe bastırdı. "Üç saniye böyle yaptım, avluya düştüğünü duymayayım diye." Yüzünü ekşitip somurttu. "Yine de duydum."

"Duyarsın tabii," dedim. Dizlerim bükülüyordu ve ağırlığımın çoğunu bara vermek zorunda kalıyordum. "Gidip bir yerde oturalım. Dizlerim titriyor, ayakta duramıyorum."

"Ben de," dedi ve tezgâhtan parasıyla sigaralarını aldı.

Anchor Bar'dan çıktık, sokağın karşı tarafına geçtik ve 17. Sokak'a doğru yürümeye başladık. Sağdaki bir oyun bahçesinde bir sürü küçük çocuk sıcak güneşin altında salıncakta sallanıyor, seksek oynuyor ve bir havuzda yürüyorlardı. Phillip çocuklara gülümsedi. Kendini bir katil olarak gördüğünü biliyordum.

8. Cadde'den şehrin yukarı kısmına doğru yürüdük ve Sendika Binası'nın çevresinde toplanmış denizcilere son bir kez baktım.

Caddede birkaç sokak ileride havalandırmalı bir bar bulduk. Barda kırmızı deri kaplı birkaç tabure vardı, onlara oturup birer kadeh Calvert ve bira ısmarladık.

"Başka neler oldu anlat," dedim. "Seni dün sabah son görüşümden beri olan her şeyi anlat."

"Pazar günü öğleden sonranın tamamını amcamda geçirdim," dedi Phillip. "Ona biraz daha paraya ihtiyacım olduğunu, çünkü başka bir gemi bulmamız gerektiğini söyledim. Akşam yemeğinden sonra Minetta'ya gittim ve viski içmeye başladım, sonra da Al yanında Cathcart'la birlikte geldi. Cathcart erkenden eve gitti, Al'le ben de biraz daha viski içtik."

Sonra Phillip bana o sabah Dennison'a anlattıklarını anlattı. Sözünü bitirince "Ne yapacaksın?" dedim.

"Önerin var mı?"

"Dennison'ın tavsiyesi mantıklı."

"En iyisi o galiba," diyen Phillip, iki içki daha ısmarladı. "Elektrikli sandalyeyi boylarım kesin."

"Hayır," dedim. "Alakası yok. Al ibneydi. Seni kıtadan kıtaya takip etti. Hayatını kararttı. Polis bunu anlayacaktır."

Phillip omuz silkti.

Sonra dedim ki: "Şey, en azından bu sabah adamakıllı kafaları çekeriz." Bunu dediğime pişman olduğumdan "Ama Tanrı aşkına, keşke öyle olmasaydı ha?" dedim.

Phillip yine omuz silkti.

"Neyse, Al'in şerefine," diye ekleyip bardağımı kaldırdım.

Calvert'imi içtim, sonra bir baktım Phillip boş boş bakıyor ve yanaklarından iki uzun gözyaşı süzülüyor. Rahatsız olmuştum çünkü Phillip'in ağladığını ilk kez görüyordum. Elimi omzuna koymak istedim ve sonunda koydum.

"'Her şeyin bir zamanı vardır,' dedim, 'cinayetin bile.' Saroyan."

Bana yan yan baktı, yüzü sırılsıklamdı. "T. S. Eliot gibi geldi," dedi.

"Öyle mi?"

Biraz güldük, sonra ona bir sigara verdim. Eskiden adam öldürmenin nasıl bir şey olduğunu hayal edişimi ve hissettirdikleri üstüne binlerce sözcük yazışımı düşünmeye başladım. Şimdiyse yanımda duran Phillip bunu cidden yapmıştı.

"Amcama gidip teslim olacağım," diyordu Phillip. "O ne yapılacağını bilir, avukatlar tutar. Polis, Al'in cesedini henüz bulmadıysa bile akşama kadar bulur."

Phillip'e düşüncelerimi açıkladım, ama sadece gerçeklerle ilgileniyordu.

"Amcamın siyasi çevresi geniştir," diye devam etti, "ve hangi avukatların tutulacağını bilir."

Bir süre bundan bahsettik, sonra Phillip gitmek istediğini söyledi.

"Nereye gidiyorsun?" diye sordum.

"Modern Sanat Müzesi'ne gidip birkaç saat takılalım."

"Tamam," dedim, "ama önce biraz bir şeyler içelim."

Taksi çağırmak için 8. Cadde'ye çıktık. Kaldırımlar ana baba günüydü. Bir meyve satıcısı el arabasını barın önüne getirmişti ve elma satıyordu. Sonunda bir taksi çevirip bindik.

"Times Meydanı'ndan git," dedi Phillip. Taksi harekete geçince de bana dönüp yüksek sesle "Umarım cesedi hemen bulmazlar," dedi.

Ben yüksek sesle "Hı hı," deyince birbirimize sırıtmaya başladık. "Kan içindedir herhalde."

"Kesinlikle öyledir," dedi Phillip. "Suratını baltayla doğrayınca tavana kadar kan fışkırdı. Aşağıdaki avlu iyice kan içinde kalmıştır herhalde."

"Evet," dedim, "işini sağlama almışsın."

Times Meydanı'ndan geçerken Phillip "Şoför, bizi burada indir," dedi.

Taksi kaldırıma yanaştı ve şoför taksimetreyi kapadı. Phillip ona parayı verdiğinde adam sırıtıyordu. Taksici kesinlikle şakadan anlıyordu, ama gerçekleri bilmiyordu.

Kaldırımda dedim ki: "Müzeye gidiyoruz sanıyordum."

"Burada biraz takılalım," diyen Phillip, 42. Cadde'de yürümeye başladı.

Hâlâ *Gölgeler Limanı*'nın oynadığı Apollo sinemasının ve İtalyan spagetticisinin önünden geçtikten sonra karşı taraftaki bir oyun salonuna girdik.

Phillip çeyrek dolarlık jeton aldı ve tilt oynamaya, düşman uçaklarını düşürmeye ve yatak odalarında soyunan kadınlarla yangın merdivenlerinden giren bıyıklı adamları gösteren müstehcen filmleri seyretmeye başladık. Müzik kutusuna beş sent attım ve Benny Goodman'in "The World Is Waiting for the Sunrise" şarkısı çalmaya başladı.

Oyun salonundan çıktık ve 6. Cadde'ye doğru aylak aylak yürüdük. Phil bodur bir İtalyan'dan kızarmış fıstık aldı ve New

York Halk Kütüphanesi'nin parkında oturup güvercinlere fıstık atmaya başladık. Bankta yanımıza gömlekli bir adam oturup Troçkist bir broşür okumaya başladı.

Phil dedi ki: "Beni nereye gönderirlerse göndersinler, denizde yapacağım şeyleri orada da yapabilirim."

"Baksana," dedim, "gemiyle yola çıkmayacağımızı biliyordum, çünkü deniz rüyası görmedim."

"Şiir yazarım," dedi Phillip.

6. Cadde'nin civarındaki 42. Sokak'taki sinemada Alexander Korda'nın *Dört Telek* prodüksiyonu oynuyordu.

Phillip dedi ki: "Güzel filmdir. Hadi girip seyredelim." Bu yüzden girip bir orkestra koltuğuna oturduk. Havalandırma sisteminde bir terslik vardı ve içerisi boğucuydu.

Filmin giriş yazısında, binlerce İngiliz askerinin Sudan'da acımasız Fuzzy Wuzzy* kabilesi tarafından öldürüldüğünden bahsediliyordu. Phillip elini sallayıp "Binlerce öldürsünler, müstahaktır," dedi.

"Hı hı," dedim.

Bir pusu sahnesinde İngiliz askerleriyle Fuzzy Wuzzyler'in birbirlerine palalarla ve bıçaklarla saldırdıklarını, ortalığı kan götürdüğünü görüyordunuz. Filmin çoğu bize avluda bir kan gölü içinde yatan Al'i anımsattığından pek tat alamadık. Ayrıca öyküdeki karakterlerden birinin ismi Dennison'dı.

Sinemadan çıktığımızda ter içindeydik ve dışarısı daha da sıcaktı. Saat artık üç buçuk civarıydı. Bir bara girip birkaç bardak soğuk bira içtik.

"Birazdan gitmem gerekecek," dedi Phillip.

"Müze ne olacak?" dedim.

"Güzel filmdi," dedi Phillip, "ama bana zamanımın azaldığını hatırlatıp duruyordu."

Sessizce içtik.

"Eh," dedi sonunda, "müzeye gidelim."

---

* Hadendoa.

Çıkıp bir taksi çevirdik.

Serin müzede Phil, Modigliani'nin bir Jean Cocteau portresinin önünde on dakika durdu. Bense Blume'un Batı'nın gerileyişi ve çöküşüyle ilgili büyük tablolarına bakmaya gittim; bunlarda Korint tarzı yıkık sütunlar vardır ve hep aynı karanlık tipler mahzenlerde kumpas kurarlar, rahipler adağın yasını tutarlar ve Doğulu görünüşlü askerler şehri yağmalarlar. Sonra Tchelitchew'in *Cache-Cache*'sinin önünde durup ona bir süre baktık.

Çizgili bir polo gömlekle bronz şalvar pantolon giymiş uzun boylu, sarışın bir ibne göz ucuyla Phil'i kesip duruyordu. Bir saatlik filmi seyretmek için aşağı indiğimizde bile ibne tam arkamıza oturdu.

Film 1915'te çekilmiş eski bir İtalyan yapımıydı ve Eleonora Duse oynuyordu. Phillip'le ben onun muhteşem bir kadın olduğunu düşündük. Trajediye erkekçe bir yaklaşımı vardı, sanki Tanrı'ya meydan okuyor, kendisine hınç duymaktan vazgeçmesini söylüyordu.

Tabloların bulunduğu üst kata geri döndük. Bira içmek istedim, ama Phillip kapanış saatine kadar müzede kalmamızda ısrar etti. İbnenin hâlâ Phil'in peşinde dolanıp dolanmadığını görmek için etrafa bakındım, ama onu görmedim.

Phillip yine Modigliani'nin portresinin önüne geçti ve gülümseyerek bakmaya başladı.

Dedim ki: "53. Sokak'taki barda buluşalım. Susadım."

Phillip "Tamam," dedi ve müzeden çıktım. Sarışın ibne lobideki genç bir adamla konuşuyordu.

Barda köşedeki bir masaya oturup bir şişe Schlitz bira ısmarladım. Garson birayı getirip beyaz masa örtüsünün üstüne bıraktı. Kılığımdan hoşlanmamıştı ve biraz lakayıt davranıyordu. İnsanların neden giysileri bu kadar önemsediklerini merak ediyordum ve bunları düşünürken cinayet meselesi aklıma düzenli bir ritimle gelip duruyordu.

Bir süre sonra acıkınca akşam yemeği niyetine biftekli hamburger sipariş ettim. Garson çatal bıçak, temiz bir beyaz peçete

ve bir bardak su getirdi. İçerisi kahverengiydi, doğudan ışık alıyordu, bodrum lokantası gibiydi, serin ve hoştu. Etrafa bakınıp içerideki herkesi inceledim.

Biftekli hamburgeri beklerken bir duble burbon ısmarladım ve iki yudumda bitirdim. Yiyecek gelince ağır ağır ve salakça yedim, tıpkı akşam yemeğinden önce martiniyi fazla kaçırdığınızda yediğiniz gibi.

Hamburgeri bitirdikten sonra bira içerken Phillip girip etrafa bakındı. Ona el salladım ve yanıma geldi.

"Karnımı doyurdum," dedim, "açtım."

"Özür dileme iblis. Ben de acıktım."

"Tamam," dedim.

Phillip aynı akşam yemeğinden artı bir şişe bira sipariş verdi, ben de bir duble burbon daha ısmarladım.

Garson daha ilgili davranmaya başlamıştı. "Efendim," demeye başlamıştı ve kül tablamı boşaltıp nemli bir havluyla sildi.

Phillip dedi ki: "Amcamın verdiği paradan geriye on dolar kadar kaldı. Ben teslim olmadan önce hepsini harcayalım bari."

"Olur," dedim.

Phillip yemeyi bitirdi ve hesabı ödedi. 53. Sokak'a çıktık ve doğuda 3. Cadde'ye kadar gezindik. Ucuz bir meyhane bulup girdik ve bara oturduk.

"*Kayıp Hafta Sonu*'nda Don Birnam hep burada içer," dedim. "3. Cadde'de."

Phillip iki viski sipariş etti ve tekrar içtik. Bar kapısı açıktı ve serin bir ikindi sonu rüzgârı esiyordu.

Phillip artık epey huzursuzlanmaya başlıyordu. Yakında evine gitmesi gerektiğini söyleyip duruyordu, ben de ona *La Grand Illusion*'daki Boldieu'yü ve beyaz eldivenlerini anımsatıp duruyordum.

Yanımızda iki asker oturuyordu. Kışı Kuzey Afrika'da savaşarak geçirmiş gibi görünüyorlardı. Bir tanesi bana bakıyordu ve sonunda eğilip bu şehirde kerhane olup olmadığını sordu.

Ona bir adres yazdım. "Hâlâ çalışıyor mudur bilmiyorum," dedim, "ama bir denersin."

Diğer asker Phillip'le konuşmaya başladı ve devlet ticaret gemilerinde çalışmaktan hoşlanıp hoşlanmadığını sordu.

Phillip hoşlandığını söyledi ve bir dakika sonra kalkıp bana elini uzattı.

"Eh Mike, hoşça kal."

Beni gafil avlamıştı. "Güle güle," dedim.

Phillip kapıdan çıktı, ben de bozuk paralarımla sigaralarımı barda bırakarak peşinden gittim.

Kapının önünde durduk. Phillip yine elini uzattı. Elinde bozuk paralar vardı. El sıkışınca bozuk paralar şıkırdadı ve birkaçı tıngırdayarak kaldırıma düştü. Phillip elini açtı ve paranın geri kalanının da kasılmış, dramatik parmaklarının arasından kayıp düşmesini sağladı.

"Onları alırım," diye uyardım.

"Al. Hoşça kal Mike."

"Güle güle Phil."

Phillip 60. Cadde'ye doğru yürüdü ve bir süre onu seyrettim. İçimden peşinden koşup tekrar vedalaşmak geldi. İşe gidercesine kararlı adımlarla yürüyerek köşeden sapıp gözden kayboldu, ben de bara geri döndüm. Kaldırımdaki bozuk paraları görünce tekrar dışarı çıkıp onları topladım. Sonra tekrar bara girip bir bira ısmarladım ve boş bir kabine oturdum.

Hayatımda ilk kez bira içerken kendimi bu kadar yalnız hissediyordum.

Sonunda dışarı çıktığımda yapayalnızdım, ikindi sonunda 3. Cadde'de duruyordum. Tepemdeki köprüdeki demiryolu gürlüyordu ve büyük kamyonlar gürültüyle geçiyorlardı. İşte buradaydım, yapayalnızdım ve her şey bitmişti.

Oracıkta tekrar yolculuk yapmaya karar verdim. Pennsylvania tepelerini ve Kuzey Carolina'nın bodur çamlarını tekrar görmek istiyordum. Orada durmuş bunu düşünürken Phillip'in 3. Cadde'de koşarak geri döndüğünü gördüm.

"Ne oldu?" Ona doğru koşuyordum.

Cebinden kanlı mendili çıkarıp bana verdi.

"Bunu ne yapayım?" diye sordu. "İster misin?"

"Neden?"

"Al'in mendili."

"Biliyorum."

"Bundan kurtulmalıyız," dedi.

"Sorun değil," dedim. Mendili alıp kanalizasyon çukuruna attım. Sonra gülmeye başladık.

İkimiz de kaygılıydık ve biraz kafayı yemiş haldeydik, birbirimizi tekrar gördüğümüze sevinmiştik.

"Bir bara girelim," dedim.

"Tamam," dedi.

3. Cadde'deki başka bir meyhaneye girip tekrar içmeye başladık. Bar Üçüncü Cadde tipleriyle doluydu, barmense şişman ve İrlandalıydı.

"Eve gitmeliyim," deyip duruyordu Phillip. Sonra dedi ki: "Beyaz eldivenlerimden bıktım." Ellerini kaldırdım. "Zayıfım. Eldivenler cildimi tahriş etmeye başladı."

Kendimi o kadar kötü hissediyordum ki bir şey demedim. Durumu yeni yeni kavramaya başlıyorduk.

"Seni eve götüreyim," dedim ona.

Bir iki içki daha içtikten sonra sokağa çıktık. "Şey..." deyip duruyordum, Phillip de "Şey..." deyip duruyordu, söyleyecek çok şeyimiz vardı ama o kadar gergin ve yakındık ki söyleyemiyorduk.

Sonunda Güney Central Park'a vardık ve Phillip'in amcasının apartmanını gördük. Kapısına kadar yürüdük ve durduk.

Phillip kapıcıya el salladıktan sonra bana "Nevrotiktir. İlginç bir adam," dedi.

"Hı hı," dedim.

Duraksadık ve otomatikman ellerimizi uzattık.

"Eh," dedi Phillip, "işte yine vedalaşma zamanı geldi. Seninle bir daha parmaklıkların ardından görüşürüm artık."

"Seni ziyarete gelirim," dedim.

"Bana güzel kitaplar filan getir."

"Hı hı."

El sıkışıp birbirimizin omzuna pat pat vurduk ve birbirimize gülümseyerek yan gözle baktık. Sonra "Hoşça kal," dedi, ben de "Güle güle," dedim ve dönüp lobiye girdi, ben de Columbus Meydanı'na doğru yürüdüm ve oradan geçen iki büyük kamyon bende çok uzaklara gitme isteği uyandırdı.

18
WILL DENNISON

Phillip'in amcası her şeyi ayarladı ve çocuk eyalet tımarhanesine gönderildi. Sanırım orada altı aydan fazla kalmaz, çünkü amcası yönetim kurulundaki bir sürü doktoru tanıyormuş.

Polisler cinayeti bildiğim halde, kanunlara göre ispiyonculuk yapmam gerekirken düzgün bir vatandaş gibi hemen en yakın telefona koşmayışımdan hoşlanmadılar. Her neyse, dikkat çekmeyi sevmem. Bu yüzden eski tanıdıklarımla görüşmek için birkaç haftalığına Chicago'ya gittim.

O şehir eskisi gibi değil. Orada beş yıl öncesinden tanıdığım herkes ya ölmüş, ya hapse düşmüş ya da orduya girmiş galiba. Ama hâlâ Kuzey'de ve Halsted'de, eski mekânlarda takılan birkaç tanıdığa rastladım.

New York'a geri döndüğümde Chicagolu bir adamdan mektup gelmişti, Charley Anderson'ın arkadaşı olduğunu ve bir iş teklifi yapmak için benimle görüşmek istediğini söylüyordu. Para kazanacakmışım. Anladığım kadarıyla elinde bazı gayri meşru mallar vardı ve nereye götüreceğini bilmiyordu. Mektupta yazılı telefon numarasını defalarca aradım ama açan olmadı.

Al'in evine gidip, cinayetten sonra Al'in odasına taşınan Agnes'i görmeye karar verdim. Gittiğimde eşyalarını topluyordu. Ertesi gün şehirden ayrılacakmış.

Anlaşılan evi Bayan Rogers diye biri Bayan Frascati'den satın almış ve huzur kaçıran kiracılardan kurtuluyormuş. Chris River kirayı ödemediği için ve hijyen sorunu sebebiyle atılmış. "Kadın yeniden dekorasyon yapıp kiraları artıracakmış," dedi Agnes bana.

"Hugh Maddox'a ne oldu?" diye sordum.

"Üç sene yedi, ama sonradan orduya katılmasına izin verilebilirmiş. Kimse emin değil."

Bunu bir süre düşündük, sonra Agnes "Ah, bir şey daha var," dedi. "Al'in eşyalarını toplayıp Memphis'teki ağabeyine göndermiştim biliyorsun. Ama radyosunu bulamamıştım. Birisi odasına girip çalmış olmalı. Bence Bunny'nin, hani şu Bostonlı sosyetik hırsızın işidir."

"Büyük ihtimalle," dedim.

Al'in eski odasında oturduk ve hava kararmaya başladı. Agnes, Bayan Rogers'tan uzun uzadıya bahsediyordu ama dinlemiyordum. Sonunda kalkmak için ayaklandım.

"Batı'ya yolun düşerse anneme uğra," dedim. "Bayan Dennison'ın bakkalı diye sorarsın."

Agnes, Reno'ya giderse bunu yapacağını söyledi, sonra el sıkıştık ve kapıda vedalaştık.

Tek başıma Three G's'e gittim ve akşam yemeği yedim.

Sheridan Meydanı'ndan eve doğru yürürken bir kapı eşiğinden çıkan biri "Selam Will," dedi. Danny Borman'di.

"Hey Danny, n'aber, kundakçılık nasıl gidiyor?" diye sordum, ama bunu komik bulmadı.

Odama döndük ve bana olanları anlatmaya başladı.

Evi ateşe vermiş ve başka birkaç ev de tutuşmuş, ki aslında sorun çıkmazmış ama vatan haini piçin teki bodrumuna bol miktarda benzin gizlemişmiş. Her neyse, yangın o kadar büyümüş ki bir ordu fabrikasına sıçramış ve fabrikanın bir kanadı yanmış. Millet sabotaj demeye başlayınca işin içine FBI karışmış.

Danny'ye parayı alıp almadığını sordum, aldığını söyledi. O parayla şehirden kaçacakmış. Pay istemeye çekindim, o da teklif etmedi.

Sonra iyi şanslar filan diledim ve vedalaştık. Sonra Danny, Phillip'e ne olduğunu sorunca anlattım.

Danny bir dakika düşündükten sonra "Eh, çıkınca politikaya atılabilir," dedi.

"Hı hı," dedim. "Becerir herhalde."

SON

SONSÖZ

Jack Kerouac 1967 Kasımı'nda memleketi Lowell, Massachusetts' teki Sanders Caddesi, No: 271 adresindeki evinin salonunda içiyor ve bir şeyler anlatıyordu. Genç şairler Ted Berrigan, Aram Saroyan ve Duncan McNaughton onunla oturup konuşmaktaydılar; *The Paris Review* için röportaj yapmaya gelmişlerdi. İlk romanı *Kasaba Ve Şehir*'le ilgili bir soru üzerine Kerouac "[O öykünün] bir başka versiyonunu Burroughs'la birlikte yazmıştım ve gizli kaldı. İsmi *Ve Hipopotamlar Tanklarında Haşlandılar,*" dedi.

"Evet," dedi Berrigan, "o kitapla ilgili söylentiler duymuştum. Herkes okumak istiyor."

Bu konuşmanın da kanıtladığı üzere, *Ve Hipopotamlar Tanklarında Haşlandılar* kırk yıl önce efsane statüsüne ulaşmıştı bile. Ancak iki yazar 1945'te o metni yazdıklarında kitapları yayımlanmamıştı ve tanınmıyorlardı. *Hipopotamlar* onlara kalıcı edebi ün kazandıran eserlerden... Kerouac'ın 1957 tarihli *Yolda*'sından ve William S. Burroughs'un 1959 tarihli *Çıplak Şölen*'inden on yılı aşkın bir süreden önce yazılmıştı. Bu kitaplar, Allen Ginsberg'in 1956 tarihli *Uluma ve Diğer Şiirler*'iyle birlikte Beat Kuşağı'nın başlıca eserlerindendirler ve bu kitabı okuyan birisinin onları hiç duymamış olması küçük bir olasılıktır.

Hipopotamlar romanıyla ilgili her şeyi sadece bu kitabın kapağından öğrenmiş olsanız bile, tanınmamış ve ismini hiç duymadığınız iki kişi tarafından yazılmış bu metin hakkında şimdiden gereğinden fazlasını biliyorsunuz demektir. Beat kaynakçalarının, biyografilerinin, derlemelerinin, anı kitaplarının ve yeni arşiv kaynaklarının bolluğu sayesinde, Kerouac'la Burroughs'un 1945'te karakterlerinin ilhamını aldıkları kişilerin çoğu günümüzde oldukça ünlüdür. *Hipopotamlar* şimdi size iyisiyle kötüsüyle bir "meşhur" eser olarak sunulmaktadır: *Beat Kuşağı'nı doğuran Columbia cinayeti! Kayıp bir Kerouac kitabı! Kayıp bir Burroughs kitabı!*

Günümüzde, yazılışından altmış küsur yıl sonra, *Hipopotamlar* -2. Dünya Savaşı'nın sonuna doğru New York Şehri'nde geçer- bir dönem romanıdır. Bu metni okurken o döneme ilişkin bütün betimlemeleri, savaş dönemi müziklerini ve otomobillerini ve modasını, filmlerini ve romanlarını ve manşetlerini anımsamak hoşunuza gidebilir. Ancak "Lucien Carr-David Kammerer öyküsü"nün hangi versiyonunu bildiğinize bağlı olarak, muhtemelen her türlü önyargıdan sıyrılıp romanın karakterleri "Phillip Tourian"la "Ramsay Allen"ın kendi adlarına konuşmalarına izin vermek isteyeceksiniz.

Konuyu hiç bilmeyenler için özet: Lucien Carr IV ile David Eames Kammerer'in arasındaki çetrefilli ilişki 1936'da St. Louis, Missouri'de başladı; o sırada Lucien on bir, Dave ise yirmi beş yaşındaydı. Sekiz seneden, beş eyaletten, dört liseden ve iki üniversiteden sonra, bu ilişki fazla şiddetlenmiş, aralarındaki duygular fazla alevlenmişti; "Will Dennison"ın *Hipopotamlar*'da söylediği gibi "Bir araya geldiklerinde bir şey oluyor"du. Eninde sonunda bir terslik çıkacaktı ve nihayet çıktı.

14 Ağustos 1944 Pazartesi gününün şafak öncesinin sıcak ve rutubetli saatlerinde, New York'un Yukarı Batı Yakası'ndaki, eşcinsellerin uğrak yeri olan Riverside Parkı'nda, Lucien'le Dave baş başa içip tartışmaktaydılar. Çimenlerde güreşip boğuştular ve sonra Lucien küçük izci bıçağını Dave'in göğsünün yukarı kısmına iki kez sapladı. Dave bilincini yitirdi. Onu öldü sanan Lucien, Dave'in hareketsiz bedenini -Dave baygındı ve kanaması vardı, kolları ayakkabı bağcıklarıyla bağlanmıştı, pantolon cepleri taşlarla doldurulmuştu- Hudson Nehri'ne atarak boğulmasına yol açtı. Carr'ın yetkililere teslim olması neredeyse yirmi dört saat sürdü, Dave'in cesedinin Batı 79. Sokağın girişinden çıkarılmasıysa bundan bir gün sonra gerçekleşti.

Cinayet haberi bir hafta boyunca New York gazetelerinin ön sayfalarında yer aldı, ancak Lucien'in Columbia Üniversitesi'ndeki ilk senesinde birbirleriyle tanıştırdığı üç yeni arkadaş için özellikle afallatıcıydı: Yine Columbia'da birinci sınıf öğrencisi olan, on sekiz yaşındaki Paterson, New Jerseyli Allen Ginsberg; yakın zamanda Columbia'dan ayrılmış yirmi bir yaşındaki, Lowelllı Jack Kerouac;

ve otuz yaşındaki, Harvard mezunu Kammerer'le 1920'lerde St. Louis'de aynı okulda okudukları yıllardan beri arkadaş olan William S. Burroughs.

Konuyla ilgilenen okuyucular için günümüzde Kammerer'la Carr arasındaki uzun, gergin ilişkinin pek çok yazılı açıklaması mevcuttur. Ancak neredeyse tamamında David zavallıca bir karikatüre indirgenir: Masum, heteroseksüel kurbanını giderek daha çok taciz eden, sonunda delikanlıya şiddete başvurarak "namusunu korumaktan" başka seçenek bırakmayan saplantılı, homoseksüel bir tacizci adam olarak gösterilir. Bu aslında Carr'ın adli savunmasındaki iddiaydı ve hedef onu hem yargıca, hem de kamuya sempatik göstermekti... özellikle de 1944'te.

Ancak Lucien Carr'ın ilk yılları ve gençliğindeki biseksüelliği hakkında, önde gelen Beat figürlerinin en geniş kapsamlı, en güvenilir biyografilerinde bile yayımlanmamış ayrıntılar vardır. Örneğin Lucien 1944'te Ginsberg'le bazı cinsel deneyimler yaşamıştı. Kammerer de: Ginsberg'in ilk günlükleri 2006'da *Şehitlik ve Ustalık Kitabı* adı altında yayımlandığında bu gerçekler ortaya çıktı. Ancak Lucien, Dave'le asla cinsel ilişkiye girmemişti... Burroughs'un hatırladığına göre Kammerer kendisine Lucien'le tek bir kez bile olsun cinsel ilişki yaşamadığını defalarca söylemişti ve aralarında bir şey geçmiş olsa eski dostu Bill'e mutlaka anlatırdı.

Olaya dahil kişileri tanıyan neredeyse herkes, o koşullar altında Lucien'in cinsel geçmişinin örtbas edilmesini hoşgörüyle karşıladı. Sonuçta ölen adamın en eski dostu bile Carr'a düşman olmadı. William Burroughs, Lucien'in itirafını ilk duyan kişiydi, cinayetten sadece birkaç saat sonra duymuştu; Lucien'e iyi bir avukat tutmasını ve teslim olmasını, namusunu koruduğunu söylemesini önerdi hemen. Burroughs, Lucien'in en ağır cezaya çarptırılmasının anlamsız olacağını düşünüyordu.

Lucien daha sonra haberi vermek için Jack'e koştuğunda, Kerouac daha çelişkili davrandı. David Kammerer'den oldukça hoşlanmıştı. Jack'in biseksüelliği muğlak ve gizliydi, ama inkâr edilemezdi; o açıdan Kammerer'i hor göremezdi. Ancak Kerouac

her ne kadar Carr'la sadece altı aydır arkadaş olsa da, Lucien'e duyduğu arkadaşlık hissi şüphelerine baskın çıkıyordu.

Günü birlikte konuşarak ve içerek, bardan bara gezerek, tablolara bakarak, sanat filmleri seyrederek ve bu gerçek dünya dramının yakın zamanda gerçekleştiği yerleri ziyaret ederek geçirdiler. Sonunda akşama doğru delikanlılar daha fazla oyalanamayacaklarını anladılar. Jack'le Lucien gönülsüzce, yakın zamanda yaşanan olayın her şeyi değiştireceğini bilerek ayrıldılar.

Lucien 14 Ağustos'un çoğunu Kerouac'la geçirdikten sonra annesi Marion Gratz Carr'a, kadının 57. Cadde'deki dairesinde itirafta bulundu. Annesi avukatını aradı ve Lucien avukata olanları anlattı. Avukat ertesi sabah Lucien'i teslim olsun diye bölge başsavcısı Frank S. Hogan'ın ofisine götürdü. Carr ikinci dereceden cinayet suçlamasıyla tutuklandı. Kerouac, Batı 118. Sokak 421'deki 62 numaralı dairesinde, kız arkadaşı Edie Parker'la birlikte kaldığı dairede tutuklandı; kefaletini ödeyemediğinden önemli bir tanık olarak alıkondu.

Polis perşembe sabahı Burroughs'un Greenwich Village'daki Bedford Sokağı'nda bulunan 69 numaralı dairesinin kapısını çaldığında, Bill şehrin diğer tarafındaki Lexington Oteli'nde, William E. Shorten dedektiflik acentesi adına, bir boşanma davası üstünde çalışmaktaydı. Hedef çiftin rezervasyon yaptırdığı yan odadan gelecek "şehvetli sesleri" dinleyecekti... ama odaya gelmediler. Burroughs kendisinin de tanık olarak arandığını öğrenir öğrenmez St. Louis'deki ebeveyniyle temas kurdu. Ona hemen iyi bir avukat ayarladılar ve avukat, müşterisini bölge başsavcısının ofisine sorgulanması için götürdükten sonra kefaletsiz, serbestçe çıkıp gitmesini sağladı.

Lucien'in avukatları Vincent J. Malone ile Kenneth Spence, bölge başsavcısının asistanı Jacob Grumet'e, müvekkillerinin daha hafif olan kasıtsız adam öldürme suçlaması karşılığında suçunu itiraf etmesi önerisini getirdiler. Avukatların mahkeme ve basın için çizdikleri tabloya göre yaşlı bir eşcinsel, kesinlikle homoseksüel olmayan bir delikanlıyı taciz etmişti... Carr ilk haber fotoğraflarında ve hapishanede çekilen fotoğraflarında, açık renk saçı, oğlansı görünüşü

ve elinde sımsıkı tuttuğu Yeats şiir kitabıyla homoseksüel izlenimi uyandırmış olabilirdi. Avukatlar müvekkillerinden çok daha iri yarı olan Kammerer'in Lucien'i fiziksel olarak tehdit ettiğini bile ima ettiler, ama jüriyi on dokuz yaşındaki dinç bir gencin kendini korumak için Dave'i kalbinden bıçaklamaktan... veya kaçmaktan başka çaresinin bulunmadığına ikna etmeye çalışmak istemediler.

Lucien 15 Eylül 1944'te Elmira, New York'taki ıslahevinde en fazla on yıl kalmaya mahkum edildi. Ann Charters'ın yazdığı Kerouac biyografisine göre Carr'ın arkadaşları onun şartlı tahliye edilmesini beklediklerinden, ıslahevine gönderilmesine afallamışlardı. Ancak Burroughs, Ted Morgan'a şunları söylemişti: "Duruşma salonundaydım... Lucien'in avukatı, birlikte dışarı çıkarken [bana] dedi ki: 'Bence elini kolunu sallayarak çıkıp gitmesi kişiliğini çok kötü etkilerdi'... yani aslında onu canla başla savunmamıştı, onun serbest kalmasını istememişti. Bu konuda ahlâkçı bir tavır takınmıştı." (Ancak avukat haklı olabilirdi.)

Kerouac, ailesi kefaletini ödesin diye, hapishanedeyken Edie Parker'la evlendi. Çalışıp senet borcunu ödemek için karısıyla birlikte memleketine; Grosse Pointe, Michigan'a gitti. Orada sadece birkaç hafta kaldı. Jack, Ekim başında New York'a geri dönüp, biyografilerdeki tabirle "Öz Mutlaklık" dönemine girdi.

Kammerer'in ölümünden sonra Burroughs o zamanlardaki psikiyatristi Dr. Paul Federn'i bir hafta boyunca her gün görmeye gitti; sonra St. Louis'deki ebeveyninin yanında haftalarca kaldı. Burroughs, Ekim sonunda sessiz sedasız New York'a dönüp, Riverside Drive 360'ta devren kiralık bir daire tuttu. Burroughs morfin enjekte etmenin etkileriyle yeraltı bağlantıları sayesinde bir ay içinde tanıştı ve Aralık ayında bu keşfini Allen'la ve Jack'le paylaştı.

Bildiğimiz kadarıyla Burroughs için bu, bağımlılığa karşı ömür boyu vereceği bir mücadelenin ve 1980'de metadon bakımı programına başlayana dek sonu gelmeyecek olan, birbirini takip edip duran nüksetmelerin ve tedavilerin başlangıcıydı.

Allen Ginsberg, Carr-Kammerer öyküsünü edebiyata dökmeye çalışanların ilklerinden biriydi: 1944 sonunda Allen günlüğüne "Kan

Şarkısı" adını vermeyi düşündüğü bir eserle ilgili çok sayıda not ve bölüm taslağı yazdı. Ginsberg'in artık yayımlanmış olan günlüklerinin içerdiği bu yazılarda, kendisiyle Lucien arasında geçen pek çok canlı sahne ve Carr-Kammerer-Burroughs çemberinin ayrıntılı tasvirleri yer alır. Ginsberg o gece Lucien'le Dave'in yaşadıkları nihai karşılaşmayı son derece detaylı ve Kammerer'in son saatlerinin diğer dramatizasyonlarından muhtemelen daha gerçekçi bir şekilde anlatır.

Ancak 1944 Kasımı'nda Ginsberg günlüğüne şunu yazdı: "Bugün Dekan romanıma 'Müstehcen' dedi." Columbia'nın yardımcı dekanı Nicholas McKnight, öğrencisinin ne üstünde çalıştığını İngilizce bölümü başkanı Harrison Ross Steeves'den öğrendikten sonra Allen'ı konuşmaya çağırmıştı. Dekan McKnight, Columbia'nın adının o olay yüzünden daha fazla lekelenmesini istemiyordu ve Ginsberg'e devam etmemesini söylemişti.

1944 güzünde, Allen'ın arkadaşı olan öğrenci şair John Hollander, *Columbia Spectator* için o cinayetle ilgili "Dostoyevksivari" bir öykü yazmıştı bile ve ilginç ayrıntılar o yıllardaki başka pek çok yazara da karşı konulmaz geldi. O ilişkinin bazı versiyonlarına 1940'larda ve sonrasında Chandler Brossard, William Gaddis, Alan Harrington, John Clellon Holmes, Anatole Broyard, Howard Mitcham, hatta James Baldwin -karakterleri 1956 tarihli eşcinsel temalı romanı *Giovanni'nin Odası*'nın çok eski bir versiyonu olan "Cahil Ordular" öyküsünde kullandığına inanılmaktadır- tarafından bile yazılan romanlarda ve günlüklerde rastlanır.

Öyküden kesinlikle haberdar olan diğer New Yorklu yazarlar arasında Kammerer'in (ve Brossard'ın) arkadaşı Marguerite Young ve onun bir arkadaşı olan, *The New Yorker*'da ayak işlerine bakan Truman Capote adlı biri yer almaktadır, ki Young 1945 civarında, Capote'un ilk önemli öyküsü "Miriam" *Mademoiselle*'de yayımlandığında onu Burroughs'la tanıştırmıştı. Yıllar sonra, bir başka görgü tanığı olan Edie Kerouac Parker kendi anılarını yazdı; onun öyküsü nihayet 2007'de *You'll Be Okay* (İyi Olacaksın) adıyla yayımlandı. Edie'nin anlatısı Jack'in kız arkadaşının bakış açısın-

dan sunulur, ki bu kişi polisin neden dairesinin kapısını çalıp da erkeğini tutukladığını başta anlamamıştı.

Bir de Burroughs'la Kerouac var. William 1980'lerin ortalarında ilk biyografi yazarı Ted Morgan'la, Morgan'ın vazgeçilmez *Edebi Kanun Kaçağı: William S. Burroughs'un Yaşamı ve Dönemi* adlı kitabı için uzun uzun konuşmuştu.

"Kerouac'la ben birlikte bir kitap yazmaktan bahsediyorduk ve Dave'in ölümünü yazmaya karar verdik. Sırayla birer bölüm yazıyor ve birbirimize okuyorduk. Kimin neyi yazacağı çok belirgindi. Olanları aynen değil, [sadece] aşağı yukarı anlatmaya çalışıyorduk. Keyifli oldu.

"[Yazdıklarımız] gerçekten olanlar tarafından belirleniyordu tabii... yani [Jack'in] ve benim ayrı ayrı bildiğimiz şeyler vardı. Bunları kurgulaştırdık. [Cinayet] aslında bir bıçakla işlenmişti, kesinlikle küçük bir baltayla değil. Karakterleri gizlemem gerektiğinden [Lucien'in karakterini] Türk yaptım.

"Kerouac'ın [henüz] yayımlanmış bir eseri yoktu, kimse bizi tanımıyordu. Her halükârda, kitabı yayımlamak isteyen çıkmadı. Bir temsilciye [Ingersoll & Brennan'daki Madeline Brennan'a] gittiğimizde 'Ah evet, *yeteneklisiniz*. Sizler *yazarsınız*!' filan dedi. Ama bir sonuç çıkmadı, ilgilenen yayıncı yoktu.

"Şimdi düşünüyorum da, ilgilenmeleri için bir sebep yoktu zaten. Kitap ticari başarı kazanamazdı. Bunun için yeterince sansasyonel değildi, tamamen edebi bir başarı kazanacak kadar iyi yazılmış veya ilginç de değildi. İkisinin arasındaydı. Gayet Varoluşçuydu, dönemin egemen modu buydu, ama Varoluşçuluk henüz Amerika'da yaygınlaşmamıştı. Kitabın maddi bir getirisi olmazdı."

Kitabın sıra dışı ismi konusunda Burroughs şu açıklamayı yaptı: "Kitabı yazarken duyduğumuz bir radyo yayınından [esinlendik]. Bir sirkte yangın çıkmıştı ve radyoda şunun söylendiğini hatırlıyorum: 'Ve hipopotamlar tanklarında haşlandılar!' Sonra da bunu isim olarak kullandık."

Jack Kerouac, 1967 tarihli *Paris Review* röportajında kitabın isminin kaynağı hakkında şunları söyledi: "Kitabın ismi *Ve Hipopotamlar*

Tanklarında Haşlandılar. Hipopotamlar. Çünkü Burroughs'la ben bir gece bir barda oturuyorduk ve bir haber spikerinin '...ve bu yüzden Mısırlılar saldırıya geçtiler vesaire vesaire... ve bu arada Londra hayvanat bahçesinde büyük bir yangın çıktı, alevler hızla arazilere yayıldı ve hipopotamlar tanklarında haşlandılar! Herkese iyi geceler!' dediğini duyduk.

"Buna fark eden [diye ekledi Kerouac] Bill oldu. Çünkü böyle şeyleri fark eder."

Bir başka versiyona göreyse yangın St. Louis hayvanat bahçesinde çıkmıştı. Ancak bahsedilen yangının "palyaçoların ağladığı gün" olarak bilinen 6 Temmuz 1944'te Hartford, Connecticut'taki Ringling Brothers and Barnum & Bailey Sirki'nde çıkan yangınla bağlantılı olduğu kesindir. Büyük çadır birden alev aldığında içinde yaklaşık yedi bin kişi vardı; üç dakika sonra çadır direkleri yıkıldı ve yanan çadırın geri kalanı çöktü. Yangının başlangıcından altı dakika sonra geride dumanı tüten küllerden başka bir şey kalmamıştı. En az 165 erkek, kadın ve çocuk can verdi ve beş yüz kadar kişi yaralandı, ki çoğu çıkan panik esnasında ayaklar altında ezilmişlerdi. Çadırın bezi su geçirmez hale getirilirken, üzerine alev geciktiricinin tersi olan bir benzin ve parafin karışımının sürüldüğü anlaşıldı.

Hartford yangını Burroughs'un 1944 Haziranı'nın sonunda veya Temmuzu'nun başında Kerouac'la buluşmak için 118. Sokak'taki daireye ilk kez gittiği sıralarda çıkmıştı. Ancak Hartford'da atlar, aslanlar, filler ve kaplanlar çabucak tehlikeden uzaklaştırılmışlardı ve Hartford'da haşlanacak hipopotamlar yoktu. 1940'ta Rochester, Indiana'da, Cole Brothers Sirki'nde çıkan yangında lamalar ve zebralar gibi on yedi egzotik hayvanın yanı sıra bir cüce hipopotamın öldüğü söylenir; Cleveland, Ohio'da da 4 Ağustos 1942'de Ringling Brothers Sirki'nin hayvan çadırında çıkan yangında yüzden fazla hayvan öldü, ki bunlardan iki düzinesi postları tutuştuğu için panikle ve dehşetle kaçarken polis tarafından pompalı tüfeklerle vurularak öldürüldüler. Bu korkunç, absürd, tüyler ürpertici şekilde komik sahneler tam da Burroughs'un çok eğlenceli bulduğu şey-

lerdi. Belki de haşlanan hipopotamlar epeydir yaptığı bir şakaydı ve Hartford yangınını duyunca aklına gelmişti.

Allen Ginsberg gibi başkalarıysa, haşlanan hipopotamlar lafının arkadaşları Jerry Newman'ın eskiden ses kayıt cihazlarıyla yaptığı bazı konuşma ve radyo haberleri "kolajı" deneylerinden kaynaklanmış olabileceğini anımsadılar. Bir Columbia öğrencisi ve caz tutkunu olan Newman, manyetik teyp kayıtlarının kullanılmaya başlanmasından önce, eline geçirdiği bir taşınabilir plak kayıt cihazını doğaçlama caz dinletilerine ve 52. Sokak kulüplerine götürmüştü; 1940-41'de yaptığı nadide *Art Tatum* kayıtları müzikal hazineler olarak görülmektedir.

Kerouac hayatının sonlarında anı kitabı niyetine yazdığı romanı *Duluoz'un Kibri*'nde, Burroughs'la 1944-45 kışında kotardığı projeden bahseder.

Sevgili Bill o zamanlar genç dostunun, yani benim kalemimden çıkacak yeni muazzam bölümü bekliyordu ve yazdıklarımı gösterdikçe dudaklarını ilgiyle büzerek okuyordu. Sunduklarımı okuduktan sonra kafa sallayıp onaylıyor ve bölümü yaratıcısının ellerine geri teslim ediyordu. Ben ya benim odamda ya da onun Riverside Drive'daki dairesinde, bu adamın ayaklarının yakınında bir yerlerdeki bir tabureye tüneyip öylece, hayranlıkla ve hevesle oturuyordum ve eserimin hiçbir yorumda bulunulmadan, sadece kafa sallanarak bana iade edildiğini görünce neredeyse kızararak "Okudun işte, fikrin nedir?" diyordum.

Buda gibi kafa sallıyordu, sonuçta Nirvana'dan çıkıp berbat yaşama geri dönmüştü, başka ne yapacaktı ki? Parmaklarını pes etmişçesine birleştiriyordu. Ellerinin oluşturduğu yayın üstünden bakarak "Güzel, güzel," diye karşılık veriyordu.

"Peki ama ayrıntılı olarak fikrin nedir?"

"Şey..." diyordu dudaklarını sallayıp gözlerini duygudaş ve onun kadar eğlenen bir duvara çevirerek, "şey, ayrıntılı bir *fikrim* yok. Çok beğendim o kadar."

Hipopotamlar'ın müsveddesi ilkbahar başında hazırdı. Kerouac 14 Mart 1945'te ablası Caroline'a yazdığı bir mektupta şunları söyledi: "Burroughs'la birlikte yazdığım kitap [...] şimdi Simon & Schuster yayınevinde ve okuyorlar. Ne olacak bilmiyorum. Türünün iyi bir örneği -kuşağımızın 'kayıp' kısmının sert, dobra ve sansasyonel bir şekilde gerçekçi bir portresi- ama öyle kitaplar bu aralar tutuluyor mu bilmiyoruz, gerçi savaştan sonra bir sürü 'kayıp kuşak' kitabı yazılacağı kesin ve o sahada kitabımızla boy ölçüşemezler."

Burroughs da hangi edebi tarzların moda olduğunu ve ticari başarı kazanacağını sorgulamıştı; bildiğimiz kadarıyla Simon & Schuster yayınevi "sansasyonel bir şekilde gerçekçi" *Hipopotamlar* müsveddesini geri çevirdi ve kitap başka birkaç yayınevi tarafından da reddedildi. Ancak Kerouac materyalin üstünde çalışmayı sürdürdü: 1945 yazında *Hipopotamlar* öyküsünü tek başına tamamen revizyondan geçirdi ve sonuca "Phillip Tourian'ın Öyküsü", "Ryko/Tourian Öyküsü" ve "Keşke Sen Olsaydım" isimlerini verdi. Ayrıca yine o aralar yazılan ve 2005'te yayımlanan *Ortaya Çıkan Orpheus*'taki "Michael" ve "Paul" karakterlerinde kendisinden ve Lucien Carr'dan esinlendi; bu tamamlanmamış kısa romanda Ginsberg ve Burroughs'tan esinlenilmiş karakterler de yer alır.

Lucien Carr, Elmira'da iki sene kaldıktan sonra serbest bırakıldı. Hayatını baştan kurmak için New York'a geri döndüğünde, gençliğini bitiren trajedinin romantikleştirilmiş herhangi bir versiyonunu sevgili dostu Jack'in hatırına sineye çekebilecek ruh halinde değildi. *Hipopotamlar* metninin veya benzeri tretmanların tekrar yazılmasını veya yayınevlerine tekrar sunulmasını istemediğini belirtti. Lucien'in arkadaşları onun bütün bunları geride bırakmak istediğini biliyorlardı, ama öykü vazgeçilemeyecek kadar iyiydi... ve onlar yazardılar veya en azından kısa süre sonra yazar olacaklardı.

Carr, Elmira'dayken Kerouac'la Ginsberg'e yazdığı mektuplarda kaygısız, fütursuz tarzını korumuştu, ancak Columbia Üniversitesi'ne geri dönmeyeceğini o da herkes gibi biliyordu.

Salıverildikten kısa süre sonra United Press International'da ayak işleri yapmaya başladı. Francesca von Hartz'la evlendi, bir aile kurdu (üç oğlu oldu, Simon, romancı Caleb ve Ethan) ve 1956'da UPI'de gece haberleri editörlüğüne terfi ettirildi.

Aynı sene Lawrence Ferlinghetti'nin City Lights Books yayınevi Allen Ginsberg'in Lucien'e adanmış çığır açıcı şiiri "Uluma"yı yayımladı. Ancak Carr kötü şöhretin "keyfini" yeterince sürmüştü; eski dostu Allen'dan sonraki edisyonlarda kendi isminin yer almamasını istedi. 1940lar artık Carr'ın hayatında geride kalmış bir dönemdi, en azından bunu gayet anlaşılır bir şekilde umuyordu.

Burroughs için fark etmezdi. 1946'da uyuşturucularla başı büyük beladaydı, beş yıl sonra 6 Eylül 1951'de Mexico şehrindeki bir partide sarhoşken yapacağı bir gösteri sırasında, o zamanki eşi Joan Vollmer Burroughs'u düşüncesizce ama istemeden öldürüp de hayatının cehenneme dönmesiyle sonuçlanacak sürecin başındaydı. O sırada iki yıldır yazmaktaydı, ancak ilgilendiği tema Jack Kerouac veya Lucien Carr değildi; teması uyuşturucu ve keşlerdi -New York ve Lexington'daki, doğu Texas ve New Orleans'daki; Louisiana ve sonunda Mexico şehrindeki-, kısaca kendisi ve müptela partnerleriydi.

Jack Kerouac'ın ilk yayımlanmış romanı *Kasaba Ve Şehir* (1950), Balzac'ın *Kayıp İllüzyonlar*'ı gibi küçük kasabadan büyük şehre gidişi anlatan, ancak bunu bir aile destanı şeklinde sunan, Martin ailesinin Jack'le akrabalarının bazı yönlerini sergilediği bir oluşum romanıdır. Kitapta Carr-Kammerer öyküsünün epey farklılaştırılmış bir versiyonu yer alır, "Kenneth Wood"la "Waldo Meister" Carr ile Kammerer'den esinlenilmiştir, ancak Lucien Carr'ı herkes tanımasın diye gerçekler yeterince değiştirilmiştir.

Ancak Kerouac'ın o öyküye olan ilgisi *Kasaba Ve Şehir*'den sonra da devam etti. Jack 7 Nisan 1952'de San Francisco'da Carl Solomon'a -Solomon'un, amcası, Ace Books'un sahibi A. A. Wyn tarafından yayınevinde editör yapılmasından sonra- yazdığı bir mektupta, Ace'in yayımlamasını istediği *Hipopotamlar* kitabından bahsetti.

"Karton kapaklı kitaplara kesinlikle şüpheyle yaklaşmıyorum," diye yazdı Kerouac. "[A]slında Burroughs'la ben 1945'te Lucien'in cinayetiyle ilgili, şehirdeki bütün yayıncılarla temsilcileri 'afallatan' 200 sayfalık sansasyonel bir roman yazdık... Allen hatırlar... bu kitabı istiyorsan Allen'la birlikte annemin evine git ve oradaki sürüyle kutumu ve çantamı karıştır, kitap bir manila zarfın içinde, ismi (sanırım) KEŞKE SEN OLSAYDIM ve üstünde "Yazan Seward Lewis" yazıyor (göbek adlarımızı kullandık). Bill bu kararımızı desteklerdi, kitabın üstünde bir sene çalıştık, Lucien küplere bindi, kitabı bir döşeme tahtasının altına gömmemizi istedi (dolayısıyla şimdi Lucien'e bir şey söyleme)."

Jack afallama kısmını abartmış olabilir, ama *Hipopotamlar*a kimsenin yayımlamak istemediği konusunda haklıydı... ki 1952'de Ace Books da reddetti. (Jack on beş yıl sonra, *The Paris Review* röportajında o döşeme tahtaları meselesini hâlâ hatırlıyordu).

1959'a gelindiğinde Beatlerin üç büyük eseri yayımlanmıştı ve üç yazar da hızla kötü şöhrete, okuyuculara ve kitap satışlarına kavuşmuşlardı. Beat kuşağı adını John Clellon Holmes'un 1952 tarihli romanı *Git*'ten (ki onda da Carr'la Kammerer önemsiz rollerle yer alırlar) almıştı denebilir, ancak Amerika'da Beatlerin farkına varılmasını asıl sağlayan muhtemelen 1959 Kasımı'nda *Life* dergisinde çıkan "Ortalıktaki Tek İsyan" yazısı olmuştu.

Gerald Nicosia'nın önemli biyografisi *Hafıza Bebek*'te belirttiği gibi, Kerouac 1959'da hâlâ *Hipopotamlar* öyküsünü revizyondan geçirdiğinden bahsediyordu; tamamlanmamış romanı *Perişanlık Melekleri*'nin ortasında kalakalmıştı. Hatta o öyküden Lucien'le eşi Cessa'nın önünde bahsetti: "Kadıncağız dehşete kapıldı ve [Lucien] çok rahatsız oldu... Jack o cinayeti takdir ediyor, kahramanca bir iş olduğunu düşünüyor gibiydi. Her ne kadar onların ricası üzerine kitabı şimdilik yayımlatmamaya karar verse de, konuyu birkaç ayda bir ısrarla açarak Cessa'yı histerinin eşiğine getiriyordu."

Jack sonunda 1967'de tehdidini gerçekleştirdi: *Duluoz'un Kibri: Maceralı Bir Eğitim 1935-46* adlı, Neal Cassady ile yola çıkmadan önceki yaşamını anlatan, uzun zamandır acı çeken üçüncü eşi

Stella Sampas Kerouac'a hitap edercesine yazdığı bir kitap üstünde çalışıyordu. 1945'te yazdığı eski müsveddeleri ilham almak ve anımsamak için dosya dolabından çıkardı ve *Duluoz'un Kibri* 1968'de yayımlandığında kitabın beşte biri "Claude de Maubris"le (Lucien) "Franz Mueller"in (Kammerer) öyküsüne ayrılmıştı. Ayrıca yüce "Wilson Holmes 'Will' Hubbard"a (Burroughs) *Hipopotamlar*'dakine çok benzer bir üslupla yer verdi; Kerouac'ın *Duluoz'un Kibri*'ndeki anlatım süreci de *Hipopotamlar*'daki sahne yapısını oldukça andırır.

Kerouac'ın kitabı tam zamanında yayımlandı, çünkü 1968'de ilk Beat biyografileri hazırlanmaktaydı. Jane Kramer'in o sene yayımlanan *Allen Ginsberg Amerika'da* kitabı, yakın zamanda *The New Yorker*'da yazdığı, Allen'la ilgili bir seriden yola çıkılarak hazırlanmıştı, ancak Kramer ne Lucien Carr'dan ne de David Kammerer'den bahsediyordu; belki de Allen ona o öyküden bahsetmekten kaçınmıştı.

Sonra 1973'te Ann Charters'ın çığır açıcı *Kerouac: Bir Biyografi*'si yayımlandı ve bu kitap Carr'la Kammerer'i onları unutmuş olan bir dünyaya tekrar tanıttı... oysa UPI'nin baş editörü Lou Carr epey tanınmakta ve sevilmekteydi. Ancak Charters, Jack Kerouac'ın yazılarından yaptığı tüm alıntıları son müsveddesinden çıkarmak ve yerlerine kendi yorumlarını koymak zorunda kaldı (Ginsberg'in bundan yakındığına bizzat tanık olmuşluğum vardır), çünkü Kerouac'ın mirasçısı, kendisi de bir biyografi hazırlamakta olan Aaron Latham'la bir telif anlaşması imzalamıştı.

Latham'ın kitabı sonunda tamamlandı ancak asla yayımlanmadı, belki de Charters'ın kitabının Kerouac biyografisi pazarını şimdilik doyurduğu düşünüldüğünden. Yine de 1970'lerde Kerouac'ın önemli yeni biyografileri yayımlandı, örneğin Barry Gifford'la Lawrence Lee'nin yazdıkları 1978 tarihli *Jack'in Kitabı* ve Dennis McNally'nin yazdığı 1979 tarihli *Perişan Melek*.

Latham projesinin gecikmiş ama son derece büyük bir etkisi oldu. Latham'ın temsilcisi, 1950'lerin başlarında Kerouac'ın da temsilciliğini ve Kerouac'ın 1969 Kasımı'nda ölmesinden sonra

mirasçısının temsilciliğini yapan saygın Sterling Ford'du. Latham *New York* dergisine sık sık yazardı ve derginin editörü müteveffa Clay Felker, Latham'ın yazdığı ilk bölümü yayımlamayı kabul etti. Başlığı basitçe "Beatleri Doğuran Columbia Cinayeti" olan bölüm 1976 Nisanı'nda, iki sayfalık bir resimle ve o sayının kapağındaki, içerideki öyküyü belirten, marihuana sigarası resimli bir yazıyla birlikte yayımlandı. Latham'ın yazdığı bölüm, *Duluoz'un Kibri*'nden ve yayımlanmamış *Hipopotamlar* müsveddesinden doğrudan esinlenilen sahneler ve epey değiştirilerek alıntılanan diyaloglar üstünde temellenmişti, sanki iki metin de sadece gerçekte olanlardan bire bir bahseden anlatılarmış gibi. Lucien'in Ginsberg'le yaşadığı cinsel yakınlıklar da ilk kez yazıya dökülmüştü.

New York'ta çıkan yazı Carr'ın hayatının düzenini alt üst etti ve Lou küplere bindi. Carr UPI'deki bazı arkadaşlarıyla otuz yıldır birlikte çalışıyor olsa da, hiçbiri onun ergenliğinde işlediği cinayetten haberdar değildi. Allen'ı cinsel ilişkilerini Latham'a fazla ayrıntılı anlatmakla suçladı; Allen'ın 1944 yılının zihniyetini hor gördüğüne inanıyordu, ki bu zihniyetin en iyi özeti *Duluoz'un Kibri*'nde Claude'un anlatıcıya (Jack'e), ikisi de polis tarafından gözaltına alınmışlarken "Sonuna kadar heteroseksüellik," demesidir. Allen, Aaron Latham'a ağzından bir şey kaçırıp kaçırmadığına emin değildi. Her halükârda çok pişmandı ve William'a Lucien'in hiddetini yatıştırması için yalvardı.

Lucien'in düştüğü duruma çok sinirlenen William, uzun süredir telif avukatlığını yapan Eugene H. Winick'in yardımıyla Latham'a, Lord'a ve *New York* dergisine, Burroughs'un *Hipopotamlar* eserindeki bölümleriyle ilgili olarak telif haklarını çiğnedikleri, iftira attıkları ve mahremiyeti ihlal ettikleri (yani bir kişinin ismini veya isminin benzerini izinsizce, onay almadan kullandıkları) gerekçesiyle dava açtı. Burroughs'un davası 1980'lerin başında sembolik bir tazminatla ve güceniklik olmadan sonuçlandı; *Hipopotamlar*'ın kontrolü ve kullanımı artık paylaşılacaktı. Böylece "*Hipopotamlar*'ı çekmecelerine kilitlediler"... ve bu durum yirmi sene boyunca sürdü.

Burroughs 1981'in sonunda New York'taki "sığınağından" Lawrence, Kansas'a taşındı ve Lawrence'ta on altı yıl kalıp çalışarak Kırmızı Gece Üçlemesi'ni tamamladı ve hatırı sayılır görsel sanat eserleri üretti. William Burroughs'un Batı Toprakları'na yolculuk zamanı nihayet 2 Ağustos 1997'de geldiğinde kendisinin yanındaydım; William'la yirmi üç yıl boyunca birlikte yaşayıp çalışma ayrıcalığına eriştim.

Yirmi birinci doğum günümden kısa süre sonra New York'tan Kansas'a, kaderimi aramaya gelmiştim. Burroughs ve Beatler ergenlik yıllarımdan beri edebiyatta odağımdılar; Ginsberg'le geçen sene tanışmıştım ve bu sefer de, Allen'ın teşviğiyle, 1974 Şubatı'nın ortasında William'la tanıştım. William kısa süre sonra Broadway'deki 452 numaralı büyük, devren kiralık loftunda oda arkadaşı olmamı teklif etti. O ilkbaharın bir gecesinin çok geç bir saatinde William'la ben zil sesiyle uyandık ve neşeli, küstah bir sesin interkomdan "Bill! Ben Lou Carr kahrolası, içeri alsana," diye bağırdığını işittim. Onu içeri aldım ve sonra hep birlikte oturup bir iki saat konuştuk. Lucien'le arkadaşlığım o gece başladı ve William'la birlikte yaşadığım yıllar boyunca giderek derinleşti.

1999 güzünde, Burroughs'un vasiyetinin icracısı olarak, Allen Ginsberg'in mirasının New York'taki Sotheby's'de yapılan müzayedesinde yer aldım. Müzayededen sonra Lou'yu birkaç günlüğüne ziyaret etmek için Washington, D.C.'ye gittim. Orada Lucien'e çok eskiden verdiğim sözü yineledim: Hislerine saygı duyduğumdan, Kerouac-Burroughs kitabı *Hipopotamlar*'ın onun sağlığında yayımlanmasına izin vermeyecektim.

Kerouac'ın vasiyetinin icracısı John Sampas'la da yıllardır arkadaş olma lütfunu yaşamıştım. John müşfik, düşünceli ve eğlenceli biridir. Ayrıca Lucien'e *Hipopotamlar* konusunda verdiğim söze hep saygı duydu.

Artık hiçbiri yok: Dave, Jack, Allen, Bill... Lucien de üç yıl önce, 2005'te öldü... yani *Hipopotamlar*'ınız onca zamandan sonra nihayet haşlanmaya hazırlar.

Bu kitap hakkında birkaç söz: Deneyimli Beat okuyucusu *Hipopotamlar*'daki takma isimli karakterleri kolayca tanıyacaktır: gerçek yaşamdaki yazarları ve anlatıcıları, Jack Kerouac'la ("Mike Ryko") William Burroughs'u ("Will Dennison"); trajik ana figürler Lucien Carr'la ("Phillip Tourian") Dave Kammerer'i ("Ramsay Allen" veya "Al"); Kerouac'ın kız arkadaşı ve ilk karısı Edie Parker'ı ("Janie"); Carr'ın kız arkadaşı Celine Young'ı ("Barbara 'Babs' Bennington"); ve Carr'ın üniversite birinci sınıftan arkadaşı John Kingsland'i ("James Cathcart").

Araştırmacılar öykünün kıyısında köşesinde kalmış, daha az bilinen bazı tarihsel kişileri de tanıyabilirler: Lucien'in ebeveyni Russell Carr'la ("Bay Tourian" / "Bay Rogers") Marion Carr'ı ("Bayan Tourian"); zengin amcası Godfrey S. Rockefeller'ı ("Phillip'in amcası" diye geçer); müstakbel *The New Yorker* yazarı Chandler Brossard'ı (Brossard "Chris Rivers" olabilir), ki kendisi Burroughs'un dairesinin bulunduğu Bedford Sokağı'nın köşesinin ardındaki, Kammerer'in kaldığı Morton Sokağı'nda 48 numarada otururdu; dok işçisi Neal Spollen'i ("Hugh Maddox"); Barnard çevresinden bir lezbiyen grubunu, ki bu gruba sevici Ruth Louise McMahon ("Agnes O'Rourke") ve pasif üniversite öğrencileri Donna Leonard'la ("Della") Teresa Willard ("Bunny"?) dahildi; Kammerer'in arkadaşı Patricia Goode Harrison'ı ve İrlandalı bir yazar olan o zamanki kocası Thomas F. Healy'yi (muhtemelen "Jane Bole ve Tom Sullivan"); ve sadece Dennison'ın tanıdığı, "Hoagy" Norman veya Norton ("Danny Borman") diye birinden esinlenilmiş genç gangsteri.

Bir de gerçek yaşamda "Profesör Martı" adıyla bilinen -Joseph Mitchell'in 1942'de *The New Yorker*'a yazdığı, çok okunan bir kısa biyografide kendisinden bu şekilde bahsetmesinden sonra- Joe Gould da kitapta kendi ismiyle geçer elbette. Kökleri devrim öncesi Boston'a dayanan ailesiyle arası bozulmuş laf ebesi, alkolik, orta yaşlı, düşkün bir aristokrat olan Gould otantik bir Village eksantriğiydi. Tam *Hipopotamlar*'da sergilendiği gibi, zamanını Minetta Tavernası'nda geçirir, muazzam edebi başyapıtı (kendi tabiriyle) *Çağımızın Sözel Bir Tarihçesi* üstünde çalışırdı... ve Burroughs'un anımsadığı kada-

rıyla içki karşılığında "martı numarası"nı yapardı. Ancak Mitchell'ın 1964'teki devam kitabında sergilediği "Joe Gould'un Sırrı" aslında *Sözel Tarih* kitabını hiçbir zaman yazmadığıydı.

Joe Gould'un Sırrı 2000 yılında filme çekildi, yönetmen Stanley Tucci idi ve Gould rolünü Ian Holm oynadı. Bu film o yerin ve dönemin -1940'ların ortalarındaki Greenwich Village'in-, ki *Hipopotamlar*'ın geçtiği dönemdir, güzelce ve sadıkça kotarılmış görsel bir yeniden yaratılışıdır, dolayısıyla okuyucular artık çok geçmişte kalmış o ortamın zihinlerinde canlanmasına yardımcı olmak için filmi izlemekle iyi edebilirler.

Editörlük yaparken önde gelen Burroughs araştırmacısı Oliver Harris'in Burroughs'un *Keş* (1953) ve *Yage Mektupları* (1963) gibi eski eserlerinin nihai versiyonlarında sergilediği titiz metinsel çalışmalarıyla boy ölçüşmeye kalkışmadım. Bunun yerine bu yazıları, anlayabildiğim ölçüde yazarlarının niyetleri doğrultusunda sunmaya çalıştım.

Kerouac'la Burroughs'un bu daktilo metninin aynısını 1945 ilkbaharında temsilcilerine, Simon & Schuster ve Random House gibi yayınevlerine göstersin diye emanet ettiklerini biliyoruz. Sadece bu gerçek bile şu inancımı destekliyor ki, *Hipopotamlar*'ın yayımlanması o zamanlar kabul edilse, yazarlar düzenleme ve imlayla ilgili bazı ufak tefek editöryel önerileri büyük ihtimalle kabulleneceklerdi... özellikle de avangart okuyucular için değil, belirli bir edebi janrın pazarına hitaben yazdıkları açıkça ortadayken.

Ufak tefek değişiklikler yapmaktan büyük ölçüde kaçınsam da birkaç tane yaptım. Virgülleri sadece çok gerekli gördüğümde ekledim, hatta bazı gramer hatalarını yazarların edebi üsluplarının özelliği oldukları için korudum. Jack Kerouac'ın bu müsveddenin tamamını aynen korunduğu şekilde daktiloya geçtiği, kayıp sayfa olmadığı belliydi; yazım kuralları ve noktalama işaretleri konusunda iyiydi. Yaptığım en büyük değişiklik, okunurluğu veya neredeyse sinematik senaryolaştırmanın etkisini arttırmak için bazı paragrafların başlangıç ve bitiş yerlerini değiştirmek oldu... bunu da eserin edebi janrına uygun gördüğümden yaptım.

Aşağıda son sözümü söylemeden önce metin hakkında bir not düşmek istiyorum: Bu kitap arkadaşım ve meslektaşım Tom King'in arşivindeki müsvedde fotokopilerinden kopyalandı ve canla başla yardım ettiği için kendisine teşekkürlerimi sunmaktan mutluluk duyuyorum. Ayrıca çeşitli yardımları ve teşvikleri için arkadaşlarım Thomas Peschio, John Curry ve James M. Smith'e; önerileri ve düzelttikleri hatalar için araştırmacılar Gerald Nicosia, Oliver Harris, Dave Moore ve Bill Morgan'a; en gerekli zamanlarda bana yol gösterdiği için editörüm Jamison Stoltz'a; bana yıllar önce gösterdikleri konukseverlik için Lucien'in arkadaşı Kathleen Silvassy'ye; William'a ve mirasına ömür boyu destek verdiği için eski dostum Gene Winick'e ve yine Jack'in mirasını altmış yıldır sahiplendiği (ve otuz yıl önceki o davada sergilediği yüce gönüllülük) için, Kerouac'ın eserlerinin temsilcisi Sterling Lord'a; tutarlılığı ve Burroughs tarzı espritüelliği için arkadaşım ve meslektaşım John Sampas'a; yıllar boyu geçirdiğim değişiklikler sırasında bana inançlarını yitirmemiş olan temsilcilerim Andrew Wylie ile Jeff Posternak'a; yukarıdakilerin hepsi ve çok daha fazlası için sevgili, aziz dostum Ira Silverberg'e; ama en çok da 13 Mart 2008'de vefat eden, ölene kadar bana *Hipopotamlar*'ı hâlâ yayımlatmadın mı diye soran canım annem Selda Paulk Grauerholz'a teşekkür ederim... ona her şey için, her zaman teşekkür ederim ve keşke bunu kendisine tekrar söyleyebilsem.

Lou Carr mükemmel ve kendini işine adamış bir gazeteci oldu. 1970'lerde UPI'ın haber masası müdürlüğüne terfi ettirildi ve United Press 1983'te Washington, D.C.ye taşındığında, kendisi de New York'tan oraya taşındı. Lucien ajansta kırk yedi sene boyunca, 1993'te altmış sekiz yaşında emekli olana dek çalıştı. 28 Ocak 2005'te yetmiş dokuz yaşında öldü.

4 Mart 2005'te Washington, D.C.de Ulusal Basın Kulübü tarafından düzenlenen bir anma töreninde, Lucien Carr'ın 160'tan fazla meslektaşı onu övmek için toplandılar. Londra'da çıkan *Times*'ın ölüm ilanında belirttiği gibi: "[United Press] şirketinin tarihçesi

Unipress'te (2003) Carr'dan şöyle bahsedilir: 'Haber servisinin ruhuydu o. "Beat Kuşağı"nın uzun boylu, zayıf üniversite mezunu, UPI'ın ana haber gazetesi *A-wire*'da kendisinden önceki veya sonraki herkesten daha fazla büyük haberi tekrar yazdı, gözden geçirdi, biçimlendirdi ve canlandırdı.' Meslektaşları tarafından son derece takdir edilir ve sevilirdi."

"Beatler'i Doğuran Cinayet" çok sık anlatılan bir öyküye dönüştü, ancak Beatler'i asıl etkileyen Kammerer'in ölümü değildi; Kammerer'in zengin bir şiirsel aşırılıklar diyetiyle... Baudelaire'in yüce ilhamlarıyla; Gide'in *actes gratuits*iyle;* ve Verlaine ile Rimbaud'nun tutkulu ilişkileriyle besleyerek ergenlikten çıkardığı genç Lucien Carr'ın entelektüel ve cinsel yaşam gücüydü. Ve ardından Dave'le Lucien çılgınlığın pençesine düştüler, o mahvolmuşların rollerini kendi hayatlarında benimsediler.

Hipopotamlar'da Jack ile Bill akıl hocalığının ters gitmesine ve gençlerin doğal zalimliklerine ilişkin trajik bir vakayı sergilediler. Ancak *Hipopotamlar*'ın tematik güçlüğü hep şuydu ki, Kammerer'in ölümü bir öykünün bitişi değil başlangıcıydı. Kammerer ölünce ve Carr tutuklanınca geride üç kişi kaldı: Burroughs, Kerouac ve Ginsberg... ve her ne kadar eserleri David'in ölümünden sonraki on yıl içinde yayımlanmayacak olsa da, kaderleri edebiyatta ve başka alanlarda ün kazanmaktı.

Lucien Carr'ın Beatler'in fütursuz, genç ilgi odağı -onları neşeyle *"Plonger au fond du gouffre / Enfer ou Ciel, qu'importe?"*** düsturuna yönlendiren ışıltılı, karizmatik Claude de Maubris, şenlikçi kurban olarak parladığı dönem o sakin dönem yıllar önce, savaş sırasındaki sıcak bir yaz gecesinde, Lucien parmağında oynattığı akıl hocasının, tacizcisinin ve oyuncağının, yaratıcısının ve yok edicisinin, David Eames Kammerer'in canını aldığında veya kabul ettiğinde son buldu.

- James W. Grauerholz
Haziran 2008

Edebiyatta çığır açan Beat Kuşağı'nın iki önemli temsilcisi, Jack Kerouac ve William S. Burroughs, 1950'ler boyunca içinde yaşadıkları topluma karşı duruşlarından, yazdıklarından ve politik tavırlarından dolayı sık sık yargılanmıştır. Ancak 1944 yılında *Ve Hipopotamlar Tanklarında Haşlandılar*'ı kaleme almaya karar verdikleri sırada haklarındaki suçlama oldukça farklıdır: Cinayeti polise bildirmemek.

Arkadaşlarının işlediği ve daha sonra kendilerine anlatılan cinayeti örtbas ederek, daha doğrusu "bildirmeyerek" tutuklanmalarının hikayesini romanlaştırmaya karar verdiklerinde aslında Beat Kuşağı'nın yazarlık serüveninin başlama vuruşunu çaldıklarının muhtemelen farkında değildiler.

Daha sonraki yıllarda birçok sanat akımını etkileyen Beat hareketinin ilk ürünü sayılabilecek *Ve Hipopotamlar Tanklarında Haşlandılar* altmış yılı aşkın bir süre sonra nihayet Türkçede.



ISBN: 978-975-570-444-9
9 789755 704449
12 TL
selyayincilik selyayin selyayincilik
www.selyayincilik.com